

سال

گلستان

تحریر انجمن های علمی دانشجویان دکروپ
نشیم

«گروه فارسی زبان»

۱۹۶۱

صفحه

درایسن شماره

- ۱ - یک خاطره از ۱۵ خرداد
  - ۲ - ایدئولوژی انترناسیونالیستی اسلام
  - ۳ - برگی از تاریخ
  - ۴ - اهداف صیونیسم در خاورمیانه و او ضاع کشورهای عربی
  - ۵ - انتقاد بر کتاب قیام کلفل محمد تقی خان پسیان
  - ۶ - پیام برتراند راسل به کنگره بین المجالس
  - ۷ - کوشش های اسلامی نسل جوان
  - ۸ - آنچه ببیست و دو سال پیش در دیر پیاسین گذشته است
  - ۹ - اخبار
  - ۱۰ - اسلام و سوء استفاده از مذهب
  - ۱۱ - نامه وارد
- مکتب مبارزه رسه ماه یکبار از طرف اتحاد به انجمنهای اسلامی و انجمنهای انسجوبیان در اروپا "گروه فارسی زیان" منتشر میگردید. هدف این نشریه شناخت و شناسائی چهره واقعی اسلام است. از کلیه خوانندگان و صاحبینظران محترم تقاضا میکیم با ارسال نظرات و مقالات خود ماراد راین راه یاری نمایند.

تسویه
جهت منعکس ساختن انتقادات و پیشنهادات و هر مطلبی
که مغایرت با اساسنامه نداشته باشد رونظر گرفته شده است.

ستون آزاد

کی خاطره از :

پانزده خرداد

روزهای سال را حوارث مختلفی تبدیل به روزهای پرافتخار و تاریخی می کند، بخصوص آنها که در تاریخ مبارزات ملی و ضد امیر - بالیستی جای دارند و باخون زنان و مردانی فدآکار و جانباز رنگیین شده اند، زنان و مردانی که بخاطر آزاری خود و هم نوع و رستن از بند اسارت و بردگی بپاخته دلیرانه در مقابل دشمن به نبرد پرداخته اند. یکی از این روزهای پرافتخار و درخشان تاریخ مبارزات مردم ما، روز پانزده خرداد (۱۲ محرم) سال ۱۳۴۲ است.

در این روز مردم ایران بالهای از حسین ابن علی (ع) و پیروی از دستورات انقلابی اسلام بوای سوئنگون ساختن نظام استیدادی قیام کردند و بانثار خون خود صفحه ای تازه و درخشان بر اوراق تاریخ میهن افزودند.

پانزده خرداد ۱۳۴۲، از این جهت نقطه عطفی در تاریخ مبارزات ضد امپریالیستی مردم می‌باشد که مردم و روحانیت با توجه به مسئله قهر اسلام، در مقابل امپریالیسم و دست نشاند گان داخلیش بپاخته و مبارزه را از سطح مسالمت آمیز آن به مرحله عالیتری ارتقاء دارند و به گفته یکی از مراجع تقلید "روحانیت از زاویه سکون و سکوت خارج و به خطوط متحرک اجتماع پیوست" و پیوایه های را که رژیم برمذہب و روحانیت بسته بود از آنها زدود.

آیت الله خمینی بارها در سخنرانی ها و مکتوبات خویش به این مطلب اشاره نموده اند. ایشان در یکی از نامه های خود خطاب به طبقه جوان و تحصیل کرده چنین نوشته اند: "ناکنون دست خیانت استعماریو سائل

مختلف فاصله عمیق بین طبقه جوان و مسائل ارجمند دین و قواعد سود مند اسلام ایجاد نموده و طبقه جوان را به رو حانیون و اینها را به آنها بـ معرفی نموده و درنتیجه وحدت فکری و عملی از بین رفته و راه را برای مقاصد شوم اجانب باز نموده است " (۱) .

قیام ۱۲ محرم ۱۳۸۳ نشان داد که مکتب آموزنده علی و فرزند لیسر شحسین از آفرینش انسانهای جامعه‌های انقلابی بازنایستاده همواره مردمی آماده و از جان گذشتہ برای نگهبانی ارزشیابی جامعه اسلام پرورش میدهد. اینک هفت سال از آن واقعه خونین و غم انگیز میگرد و شایسته آن بور که لااقل تاکنون برای ساخت این واقعه، تجزیه و تحلیل و کوششی در روش‌نگار آن بشود. چه باید کرد که مدارک این واقعه هم، همچون مدارات واقعه‌های نیم قرن اخیر تاریخ کشورمان درین استبداد و اختناق محبوس است. و اینک مقاله ای در زمینه ۱۵ خرد از ازقم بدست مارسیده است. ارزش این نوشته بیشتریه آن است که نویسنده بجای اینکه مورخ مآب از دیگران نقل نکند، تنها چیزی نوشته است که خود دیده است.

XXXXXXXXXXXX

خانه مادرست در چند قدمی منزل آقای خمینی بود. از طرف یخچال قاضی که می‌آمدی اول بمنزل آقا (۲) میرسیدی و بعد یک پیچ کوچک دو سه خانه که می‌گشته، خانه مابود. محله مااسمش با غ قلعه بود. سابقاً این محله همه اش با غ بوده. من خودم یارم هست که چند سال قبل از آمد نمان به این محله، چند بار برای خریدن اثاث و انجیر باین با غ آمده بودم. در آنوقت‌ها از خانه آقا که میگشته وارد با غ میشدی و هیچ خبری از ساختمان دیگر نبود. با غ که تمام میشد آثار بیوار قدیم قلعه و برج و بار وی شهر را میدیدی. در این اوخر باغ را نصف کردند و نصفش را برای خانه سازی تقطیع کردند و فروختند و شاید بیش از صد خانه از آن درست شد که درینکی از آنها ماساکن شدیم. روی روی منزل ما هنوز با غ بود و یک چینه‌گلی به قدیک

۱- رجوع شود به مکتب مبارز شماره ۷

۲- منظور از آقا در تمام این مقاله، آیة الله خمینی است.

آدم معمولی مرز آنطرف کو چه مارا مشخص میکرد، و همین چینه با غاز پشت منزل آفاهم می گشت.

یکی از خوشحالی های حاصله از این خانه نوبرای ما و برای همه ساکنان نازه این محله، این بود که همسایه آقا شده ایم. من خودم بطور معمول هر روز موقع رفتن به سرکار و یوگشن از کار، آقارامی دیدم که یابه تدریس میروند و یا از تدریس برمیگردند. خانه آقا لااقل بیست سالی پیتراز خانه های مابود، در دریه کوچه راشت، یک درش به حیاط کوچک که فقط رو اطاق راشت— و در دیگرش به حیاط بزرگ که سه یا چهار اطاق راشت بازمیشد. اطاق های حیاط کوچک و حیاط بزرگ همه در طول هم بودند و از هر یک بدیگری دری بازمیشد، بطوری که از اطاق اول حیاط کوچک که وارد می شدی میتوانستی از اطاق آخر حیاط بزرگ بیرون روی. بنظر میرسید که خانه آقا درایتد^۱ یک حیاط بیشتر نبوده و بعد هافظت یا یک تیغه آجری از سرحد دو اطاق، حیاط روابه دو قسمت بزرگ و کوچک تقسیم کرده اند.

در طول سال معمول اچند بار در رایام سوگواری در منزل آقامجلس عزا تشکیل میشد. از مدتی پیش میانه ملت و دولت سخت تیره تر شده بود و جدائی این دوازدهم بیشتر نمایان گردیده بود و درین تیرگی روابط میان ملت و دولت، و وحانیت و دریشاپیش آن آیة الله خمینی — سخت خود را سپری لایکرده بود. برای من که شغلمن در قلم بود خیلی آسان بود که از نزد یک بیبنم چکونه در میان طلبه های حوزه قم، زندانی شدن و گرفتار تازیانه پلیس شدن یک امر بسیار معمولی شده است. راستان یورش وحشیانه کماندو های شاهنشاهی یه مد رسه فیضیه و کشتاو و خونریزی و آنهمه و حشیگری ها که در روز وفات امام صادق به فرمانده هی سرهنگ مولوی یا طلبه ها گردند، در میان خود طلبه ها حتی قبل از پیش بینی میشد و من خودم صبح همان روز در مجلس سوگواری منزل آقا خمینی، این پیش بینی را از یک طلبه شنیدم و در عین حال جالب

این بود که بعد از ظهر همانروز، همان طلبه را در مدرسه فیضیه دیدم که سخت دربر این حمله کماندوهای خشن مقاومت میکرد و بالاخره با سر و صورتی خونین به چنگ پلیس افتاد و مدت‌ها زندانی بود.

مطلوب دیگر که در اینجا قابل یادآوری است و در تاریخ حرکت‌های اخیر کمتر دیده شده، این بود که مردم قم چنان باطلبه‌ها احساس یگانگی و همدردی میکردند که تا چند ماه پس از شبیخون نیروهای شاهنشاهی به مدرسه فیضیه، هنوز هم در هر خانه‌ای دوسته نفر طلبه را آتمنم به اصرار بی حد صاحبخانه - روینهان و دینهان میدیدی! مردم قم را و طلب پناه دادن تنها به طلاق مدرسه فیضیه نبودند بلکه همه اصرار داشتند که طلاق تمام مدارس را به خانه‌های خود بیرون چون به احتمال قوى مدارس دیگرهم از خشم دولت مصون نبودند و ممکن بود مشمول این تأذیب امنیتی بشوند. با این حساب پس از قضیه شبیخون مدرسه فیضیه بیش از هزار نفر طلبه ماسکن مدارس مختلف قم را مردم در خانه‌های خود پناه داره بودند و تا چند ماه با کمال جوانمردی این مهمنان سیاسی! را پذیرائی میکردند. در راستان مدرسه فیضیه در اثر روش‌های امنیتی! دستکاه، تعداد دقیق کشته‌ها روشن نشد. مأمورین، زخمی‌ها و از پای افتاده هارا از معركه بیرون پرند و کسی نتوانست برآنها رست پیدا کند. فقط مرحوم سید یوسف موسوی بود که تن مجروح خود را به خانه رسانید و در خانه خود فوت کرد و مردم توانستند لااقل در کثار شهیدان گفتم مدرسه فیضیه یک شهید بیانام هم بشناسند.

لابد بخاطرتان هست که روزنامه هاوادیوهای رژیم شاهنشاهی فرد ای شبیخون فیضیه نوشتند و گفتند که گروهی در هفغان! به مدرسه فیضیه حمله کرده‌اند و زد و خوردی بسیار مختصر! میان چند طلبه و چند در هفغان اتفاق افتاده و در اثر بمو قوع رسیدن مأمورین انتظامی ای جان طلاق از خشم در هفغان خلاص شده است.

در دهه عاشورای محرم ۱۳۸۳ منزل آیة الله خمینی مجلس عزا
بود . خشم دیرینه مردم و روحانیت بود ستگاه حاکمه با حماسه پر شکوه
و ستم سوز حسینی درهم آمیخت ، چرا که مردم این جمله را همیشه از قول
اما مشان از روضه خوان محله و واعظ شهر بارها شنیده بودند که
"لُلْ أَرْضٍ كَرِيلًا وَ لُلْ يَوْمٍ عَاشُورًا" "همه جا کریلا و همه روز
عاشورا است" . اگر درگذشته این جمله را طور دیگری می فهمیدند
ولی اگتوں کاملاً معنی پرمسئولیتی از آن درمی یابند . الان حرکت
حسینی را بازتابی از حرکت حسینی می بینند و چون از گفتارسايق امام هم
چنین می فهمند که این مكتب تنها منحصر به مکانی مانند کریلا و به
زمانی مانند زمان حسین و یزید نیست ، پس احساس می کنند که باید
حرکت کنند ، مبارا در شمار نفرین شد گان جناح ابن سعد و یزید رایند .
این بود که من در قسم در روز عاشورا ، خودم را میان مردمی یافتم که
عجبی می گردیدند از تنگ طرفداری یزید یا محروم ماندن از فیض هوارای
حق و حسین . واژه همین کوشش و حال مردم بود که در تمام رده عاشورا
، تاروز و واژه محرم در تمام قم یک نفر پلیس در لیاس و سمعی دیده
نمی شد . درست احساس میکردی که دریک شهر خود مختار زندگی
می کنو . هرگونه پیش بینی امنیتی ! آتشی ممکن بود روشن گند که فقط
روشن یه چشم امنیتی ها ! میرفت . در روز عاشورا بعد از ظهر که
آیة الله خمینی در مدرسه فیضیه سخنرانی کرد ، تمام مددوه مرکزی شهر
قم پر از مردمی بود که باشور و خشم سراپا گوش در مقابل بلندگو ایستاده
بودند . قیل از سخنرانی آقا ، فقط یک ابتکار امنیتی ! از دستگاه سر زد
و آن قطع کردن برق بود ، بلکه از این راه سخنان خمینی را فقط مردمی
 بشنوند که در نزدیک اند و بلندگوها خاموش یا شنند . ولی تاریخ
حرکت ها و نهضت ها ثابت کرده است که همیشه هر حرکتی در خلال راه
و در رون خود ، هم نقشه اش را تکمیل میسازد و هم رهبری را پیدا
می کند ، با این حساب جلوی ابتکار امنیتی دستگاه بایک پیش بینی
پسیاوه گرفته شده بود . فقط چهار عدد باطری بزرگ ، علاج قطع برق

بود که از دو روز قبل حاضر و آماده در زیر منبر سخنرانی گذاشته شده بود . آنروز آیة الله خمینی حرفش را زد و از چیزی فروگزار نکرد . فردای آنروز هم در منزل خود مجلس داشت و هیچ عکس العملی از امنیتی ها ! دیده نشد فقط در گوش و کثار شهر بعضی رایاکمال احتیاط سرت میکردند و بیزندان می فرستادند .

شب دوازدهم محرم (۱۵ خرداد) هم آقا در مجلس عزاداری محله حکیم در پائین شهر قم شرکت کرد ، (شب های قبل هم معمولا در هر شب در مجلس چند محله شرکت جسته بود) تقریباً ساعت ۲۶ به تکیه کوچه حکیم در پائین شهر قم رسیدم . هیچ یارم نمیورد که در طول خیابان آذوتا کوچه حکیم ، مردم از شور حضور آقای خمینی در میان خودشان چه شاری ها میکردند و بیش از چهل رأس گوسفند و گاو جلوی پای این مردم سر بریدند ..... از حام جمعیت چنان بود که من حساب کرم ، دیدم که آقای خمینی در عرض ۲۵ دقیقه توانست در میان مردم فقط ۵۰ متر جلو برسد . آدم بچشم خود میدید که یک رهبر واقعی چطور میتواند یارم یکی شود ، با آنها در درد آنها پاشد ! ساعت از ۲۴ گشته بود که بخانه آمدیم و من تار و خانه با آقا بورم . قبلاً گفتم که محله مایک طرفش سوتا سریاع بود و این باع اگرچه برای هوای محله خوب بود ولی عیب های هم داشت . پناهگاه خوبی بود برای تقریباً بیش از صد سگ ولگو . شب هاکه در بخانه می آمدم ، معمولاً میدیدم که مثلاً ۱۰ تا ۲۰ سگ در کنار کوچه مشغول تفحص در میان زیاله ها هستند و اگر کوچکترین حرکت غیرعادی از آدم سرمیزد ، تمام محله را با حدای خود خبر میکردند . آن شب در حدود ساعت ۲/۵ بعد از نیمه شب گوئی انفجاری رخ دارد . تمام سگ ها یکمرتبه شروع کردند به پارس کردن و چنین چیزی یا همه سابقه ای که محله مادر است یازهم چیزی غیرعادی بود و گویای چیزی میتوانست باشد . حتی در استان زلزله که چند لحظه قبل از وقوع زلزله همه سگ ها پارس کردند اینطور یکمرتبه و در یک نقطه نبود . نقطه حدای سگها پشت خانه آیة الله خمینی بود .

بعد از همسایگان نزد یکتراز خودمان که از پنجره تماشاگرده بودند، شنیدم که عده ای زیار از کماندوها بحال آماره پاش ویخته بودند توی باع پشت منزل آقاو درزیر رختان مخفی شده بودند و ۱۰ تا ۳۰ نفر از دیوار کاهگلی منزل آفابالا میرفتند و همین کاربود که سگهارا به پارس کردن وار اشته بود. من صبح ساعت ۶ از جریان مطلع شدم، سراسیمه باهمان لباس خواب آمدم درخانه آقا، درها شکسته بود. روی تمام دیوارهای کاهگلی جای چکمه و کشن بود که نشان میداد بیوای رفتن روی دیوار از شیوه طناب و قلاب کو هنوره‌ی استفاده شده و نزد یانی درکار نیوره است. در داخل خانه بیشتر شیشه ها در رهارا شکسته بودند، منظره‌ای تأثیرانگیز بود. مردم ماتشان برده بود، آخر رهبرشان را سرقت کرده بودند. مردم اول ریختند منزل سایر علماء بعد از آن به صحن حضور مقصومه. هرگمن شنید آمد آنجا. گروهی یا گفنهای سفید آمده بودند، چیزی که دیدنی بود توده زنان و مردان گوچه حکیم بود. زنان پیش‌پیش مردان، هریک خنجری در گرفته بودند و به آفونگ شعار مردان خنجر را بالا میبرند و منظره‌ای باشکوه ایجاد میکردند. کم کم حوصله‌ها از ماندن در صحن سرفت. او لین گروه زنها بودند که به تظاهرات خیابانی از صحن بیرون ریختند و سپس مردها.

یکمرتبه گروهی پیراهن سیاه آمدند جلوی مردم و افتادند به جان شیشه ها در رهای مفازه‌های بسته. هنوز چند قدمی مردم از صحن دور نشده بودند که غریبو مسلسل پلیس درهوا پیچید و یجای اینکه به پیراهن سیاه هاشلیک شود، به سینه زنها و مرد هایی که فقط شعار میدارند و راه میرفتند آتش خالی شد. در او لین قدم دوزن و یک روزنامه فروش بنام سید حسین درخون علطیدند و بعد چون کشته ها پشته شدند، نشد تعداد و نام همه کشته ها را بخاطر سپرد، فقط تعدادی از نام این شهیدان را بخاطر دارم.

استار قاسم (نجار)، حسین (سقوط فروش)، رحیم (بنا) و محمد (آهنگر) از شهیدانی بودند که سنشان از ۳۰ تجاوز نمیکرد و در این روز از پیا

درآمدند.

و این خاطره ای بود از ۱۳۸۳ محرم سال که وزیر ۵ خردادش
نامید تاهرگونه حماسه پرشور محرم حسینی با خاطره دوازده محرم
۸۳ روح نیامیزد که مبارا شور دیکری برانگیزد و در نقش این خاطره ناگزیر
بودم، کمی از خاطره های دیگر هم سخن بگویم و فکر می کنم خواننده هم
چندان از این کار بدش نیامد.

پیکار کنید و در احراز حق و ناموس خویش از مال و
جان درینغ ننمایید. پیکار کنید و بگذرید بجای لکه مذلت
د امن کفن شما آغشته بخون باشد. پیکار کنید که مسرگ
شرافتمند انه هزاربار از زندگی ننگین ستوده تراست. با
ستمید گان و توده ها باشید و با جان ناپاک مستمگر
د شعنی وعد اوت آشتنی ناپذیر بیند ید.

نهج البلاغه

کیمیولوژی اثربخشی ناسیونالیستی اسلام

۲

نهضت آزادگان ملّ اسلامی

یک مقایسه

یک برنامه انقلابی ناسیونالیستی در راه تأمین منافع کلی، بمنافع دیگران نمیاند یشد و اگر بیاند یشد، بصورت پایه و مایه برنامه انقلاب او نیست ولذا به تجاوز میگراید.

بر عکس نهضت ایدئولوژیک اسلامی (و یا جنبش ایدئولوژیک جهانی دیگر) هیچگاه از اندیشه مردم جهان باز نمیماند و آبادی و اصلاح منطقه مردم من خاص، او را از ادامه و بسط جنبش آزاد بیخش انسانی باز نمیدارد. احساس همبستگی جهانی، در منطق ناسیونالیزم چنان مفهومی ندارد، ولی در منطق ایدئولوژیک اسلامی و هر مکتب جهانی دیگر، این همبستگی ایجاد وظیفه و تکلیف میکند.

ما در این مقایسه حتی آن نهضتهای ملی را که وابستگی‌های مذهبی ندارند و ننیز آن نهضت ملی را که در کادر مذهبی و با الهام از مذهب و پشتونه مذهب انجام میگیرد نیز در نظر نداریم.

اجازه بدھید این مطلب را قدری گستردۀ تر بیان کیم: پایه گذاران و رعبراں و طرفداران نهضتهای ناسیونالیستی معتقدند که هر ملت باید اول باصلاح خود و بعد بدیگران ببرد ازد . . .

ولی وقتیکه برنامه خود را تدوین میکنند و تز انقلاب می نویسند، بهیچوجه گفتگویی از تامین منافع مردم جهان نیست و اگر باشد اصل و پایه برنامه نیست. آنچه تعلیم میشود و در کنفرانس‌ها، در سخنرانیها، در کلاس‌های حزبی، در نشریات، در روزنامه ها و در قطعنامه ها پیوسته و دائم تکرار میشود، در زمینه محدوده ای است بنام "ملت" و هیچ گونه اثر و خبری از

این هدف عالی جهانی در مرامنامه‌ها و نظامانامه‌ها و اساسنامه‌ها و تعلیمات آنان منعکس نیست . و باز تکرار میکنیم که در سطح بین المللی "ملت" یک "فرد" میشود و اگر ملت تز و برنامه خود را بر اساس منافع ملی اعلام کرد محتوای آن منحصر از "خود" و تامین "منافع" بد ان میماند که یک فرد، برنامه کارشناسی از "خود" و تامین "منافع" خود "اعلام کند و استدلال نماید که هرکس در درجه اول نسبت بخود شوظیفه دارد و بعد نسبت بدیگران ... و در عین حال مدعی آن باشد که هدف تامین منافع عموم است . در یاره نهضت‌های ناسیونالیستی که مدعی الهام از ایدئولوژی مذهبی هستند یا یاد یتویم این نهضت‌ها ایدئولوژی عمومی جهانی را در استخدام نهضت ناسیونالیستی و تأمین منافع مردمی چند در آورده اند و چنین نهضتی بسیار فرق دارد با نهضتی که بر اساس ایدئولوژی عمومی جهانی، غرضش تاء مین منافع عمومی جهانی و تلاش در راه بهبود زندگی انسانهای روی کره زمین بوده و بخواهد بر مبنای تبلیغ و ترویج ایدئولوژی و مکتب جهانی خود، انسانها را نجات بخشند ... گیرم که این هدف و نهضت دو ابتداء از یک نقطه خاص و برامی خاص شروع بکار میکنند ولی فعالیت و نقشه و طرح و برنامه آنها به حکم وسعت و محدودیت فکر و هدف‌شان فرق میکند .

مثالی بزنیم : طرح ساختمان یک آسمان‌خراش صد اشکوهه که مجهز با خرین وسائل راحتی و آسایش بوده و برای زندگی چند هزار نفر آمادگی داشته باشد بیش از هرچیز نیازمند به زیر بنایی است غرچه محکم تر که قدرت تحمل این بارگران را داشته باشد .

در مرحله بعد، توجه به نقشه ساختمانی نقش‌مهی را ایفاء میکند یعنی طرح رو بنا بطوریکه هم آهنگی و دمساری بنایی مختلف کاملاً مورد نظر باشد و مراتعات گردد، بطوریکه هر طبقه از ساختمان که ساخته میشود در عین آنکه خود مستقلانه قسمتی از نقشه را پیاره کرده بخوبی ساخته میشود که هم بتواند اشکوههای دیگر را روی دوش خود بکشد وهم با

ترکیب عمومی بنام آهنگ باشد .

اما طرح ساختمان یک خانه محققه و طبقه ای برای زندگی یک خانواده سه چهار نفری ، نه آن زیر بنا را لازم دارد و نه آن نقشه وسیع ساختمانی و نه آن هماهنگی ها را .

نقشه ساختمانی چنین بنایی با زیربنای آن در مقیاس طرح اول ^۶ بهیچوجه نمی تواند مورد استفاده قرار گیرد و هم نمیتوان ، آنرا جزئی از نقشه اول قرار داد زیرا وصله ناجوری است که باشکل عمومی آن نمی تواند سازگار باشد .

چنین است فرق سازنده ^۷ ناسیونالیزم و ایدئولوژی اسلامی و هر مکتب جهانی دیگر ...

ناسیونالیزم زیربنای متزلزل و ناتوانی است که تحمل ساختمان وسیع و عظیم جامعه انسانی را ندارد و ادعای آنرا هم ندارد .

ولی جامعیت و استحکام ایدئولوژی جهانی چنان است که می تواند ساختمان معظمه را برد و شکشد . و بعلاوه ^۸ در سازمانیکه بر مبنای یک ایدئولوژی جامع الاطراف سازمان می یابد ^۹ عملیات ساختمانی بطورمد اوم و بد ون هیچگونه وقفه ای اراده می یابد تا ساختمان بانجام رسد ولی ناسیونالیزم و نهضتی که برای تاء مین منافع آن باشد فاقد چنین نیرو و چنین نقشه ساختمانی است .

یک مکتب جهانی در عین آنکه در ابتداء ^{۱۰} جامعه خاصی را میسازد ، ولی آن جامعه در حکم زیر بنا یا اولین اشکوه ساختمان جامعه جهانی است برخلاف نهضت ناسیونالیستی که هدفی جز ساختمان همان یک جامعه خاص ندارد .

× × ×

اگر آنچه تا بحال خوانده يم خواننده محترم ما را قانع کرده باشد که باید برای انجام وظیفه انسانی و بهبود زندگی انسانها و گستن زنجیرها و ساختمان دنیای جدید ^{۱۱} ، بجای نهضت ناسیونالیستی ، نهضت ایدئولوژیک

بوجود آید، اکنون باید بیان کنیم که نقناید ئولوزی اسلامی و رسالت ملل اسلامی در راه ناء مین سعادت جامعه اسلامی و بشری چیست؟ سخن را از اینجا آغاز میکنیم که هیچ جنبش محدود و کوچکی هم در هیچ کجای از جهان نمیتواند از یک پشتونه عام و عدالتخواهانه عاری باشد حتی در منازعه ایکه مابین دونفر بوجود میآید حل منازعه بر مبنای عام و قانونی صورت میگیرد.

در مرحله کوئی تاریخ جهان که در سراسر گیتی نسیم آزادی میوزد و ملل جهان یکی پس از دیگری بند های استعمار و استبداد را پاره میکنند همه این نهضتها به اتكلاء و پشتونه یک اصل اصلی عدالتخواهی که با روح بشر در آمیخته و بد ان معتقد است، انجام میگیرد. گیم که اصل مزبور فرموله نشده، شکل نیافته و مبهم باشد.

و پید است که در مصاف مبارزات جهانی، اصول مد نون و نظامات فلسفی، سیاسی و اجتماعی شکل یافته یک مکتب مبین و تشریح شده، در تلاش آن است که خلا، فکری مردمانی را که اساس فکری و فرمول نظم و سیستماتیک نداشته باشند، پرکند و مبارزات پراکنده را شکل بخشد و بصورت نیرومندی الهام بخش و محرك در آید.

درست است که در همه ملل جهان اعم از آنکه در ارای هرمرام و مسلکی باشند بمقتضای خوی انسانی، میل به گسترش عدل و آزادی وجود دارد لیک مردمان جهان و بخصوص قشر روشنفکران و تحصیلگرده های ملتها نیازمند یک مردم کامل و مبین و فرموله شده هستند که مشتمل بر تامین همه نیازمندیهای روحی و مادی آنان بوده توانائی اداره و تنظیم امور فردی و روابط اجتماعی ایشان را از راه برقراری یک سیستم کامل عیار سیاسی اجتماعی و اقتصادی بر مبنای درک حقایق جهان و شناخت فرد و جامعه انسانی داشته باشد.

و بر این مطلب در عصر حاضر شاهدی زنده تر از رشد و گسترش جهان بینی و فلسفه و تعلیمات و نظامات مردم کمونیزم نیست.

مخصوص مانه تنها تاسیس ملتهای بر مبنای این مرام است و بلکه به نقش جهانی این ملتها در پشتیبانی از جنبش‌های آزاد بیخش جهان نیز نظر داریم.

و مخصوصاً اگر توجه کنیم که امروزه "سوسیالیزم" مترقی ترین فرمول برگزیده ملل آزاد شده جهان شناخته شده و حتی کشورهای مانند مصر و الجزایر و سوریه نیز صریح و علنی در راه ساختمان سوسیالیزم گام بر میدارند، به نقش عظیم اصل مدون و مبین در پر کردن خلاء‌های موجود بین می‌بریم در چنین دنیائی، توجه بوظیفه و رسالت انسانی، هر فردی را بر آن میدارد که به اصلاح خرابیهای جهان بکوشد و وضع مردمان را بهبود بخشد.

و برای ما که مسلمانیم و معتقدیم که مکتب ما، جهانی و قادر با اصلاح مشکلات جوامع بشری است و میدانیم که ایده ئولوژی اسلامی ما، هر فرد مسلمانی را مامور با قامه عدل و مبارزه با ظلم و . . . کرده است واجب و لازم است که عقاید و تعلیمات و احکام و نظمات اسلامی را که محتوا خوبیش آزاد بیخش و موجب رفاه و آسایش انسانها و جوابگری‌های مادی و معنوی افراد و جماعات بشری است، بجهانیان بیآموزیم و در راه تحکیم این ایده ئولوژی مقدس، گام برد اریم . . .

و بنابراین بایستی :

اولاً : مبارزات ملی و ناسیونالیستی پراکنده ایکه آگون جد ا در بین ملل اسلامی بوجود آمده، همه یک مرکزیت واحد یابد و بر اساس ایده ئولوژی اسلامی قرار گیرد و همه مبارزان مسلمان در راه تحقق آرمان‌های اسلامی و بوجود آوردن جامعه ایده آل اسلامی همگام شوند و به صورت حزبی متحد بمعارزات خود اراده دهند.

اگر این ملتها که در راه تحصیل شخصیت و آزادی و مبارزه با استعمار و استبداد تلاش می‌کنند، خود را درست در اختیار ایده ئولوژی اسلامی گذارند و تزانقلاب خود را بر مبنای این دید وسیع و جامع الاطراف بنویسند و ایده ئولوژی را بجای ناسیونالیزم — نیروی اصلی و مقیاس و محور

اساسی تمام تعلیمات و تئوری ها و تاکنیکها قرار دهند از آنرو که محتوی این مکتب، نجات بخشی جامعه بشری است، هرگامیکه ایشان در راه تحقق به اهدافو برای پیاره کردن نظامات انسانی آن، در هرگوشه ای از جهان برد ارزند، علاوه بر آنکه بهره های مستقیم آن بخود شان میرسد، در عین حال گامی است که در راه تحقق آرمان های بشری و برای آزادی و بهبود و ترقی زندگی تمام ابناء بشر برد اشته اند. تاریخ گذشته نهضت اسلامی بهترین گواه این مدعّا است:

پیش از آنکه استعمار به کمک ناسیونالیزم وحدت اسلامی سرزمینهای مسلمان نشین را در هم بشکند، اسلام واحد محرك و نیروی شگرف تاریخ بشری بود که از اقیانوس هند تا سواحل اقیانوس آرام بصورت یک قدرت عظیم سازنده، تعلم این ملتها را زیر لوای خود جمع کرده بود و برای آنان علم و پیشرفت و رفاه و سعادت ارمغان میآورد.

زیرا این آئین، خارج از محیط جغرافیائی و بر اساس رسالت جهانی و دعوت خاندان بشری، در اندیشه ساختمان ملتی واحد بود که پیامبر صلح و مبشر آزادی جهانیان باشد.

از وقتی که بر اثر عوامل فراوان گذشته تاریخ، ملت های اسلامی تحت عنوان "ملیت" بصورت واحد های مجزا از هم درآمدند، قدرت اسلام در ساختمان ملتها و پیشرفت و توسعه ایدئولوژیک آن و باتبع توسعه قلمرو ملیت اسلامی متوقف ماند و شوکت و قدرت سیاسی ایکه بنام اسلام و بر اساس دید و فلسفه اسلامی بر جهان حکومت میکرد، بلکی ملاشی شد.

البته مید اینیم که جنبش های ناسیونالیستی کشورهای اسلامی در طول قرون و بالاخره ملاشی شدن قدرت دولت عثمانی در قرن گذشته مغلول و عکس العمل ظلم و ستم و استبداد و تبعیضات و اجحاف زمامداران و خلفای بنی امیه و بنی العباس و بالاخره سلاطین ترک بود.

ما نمیخواهیم بگوئیم که تنها عامل توقف و رکود ملت اسلام، تجزیه امت واحد اسلامی بصورت ملل متفرق بود و بلکه این را آخرین جزء علت میدانیم و پر واضح است که خود این علت، معلول علل زیادی است کدر خارج و داخل دنیای اسلام پدید آمده است، از جمله می‌توان پیشرفت های علمی و پیدایش مکتبهای جدید فلسفی و اجتماعی دنیای جدید و انحرافات عقیدتی و اختلافات و جهل و خرافات و جاه طلبیهای رجال دین و دولت و بالاخره عقب‌ماندگی علمی و احتیاج روز افزون ملت اسلام را به دنیای جدید نام برد.

والبته مسائل داخلی دنیای اسلام ربطی به فلسفه و تعلیمات اسلامی ندارد و این بحثی است جد اگانه که فعلاً از وارد شدن در آن صرف نظر می‌گیریم.

ثانیاً: دایشمندان و متفکرین مسلمان، از سراسر کشورهای اسلامی گرد هم آیند و فلسفه و تعلیمات اسلامی را تشریح و تدوین و تطبیق کنند و بتعبیر دیگر یک انقلاب همه جانبه و بنیادی فرهنگی و علمی در سراسر جهان اسلامی بوجود آورند.

لزوم این کار، واضحتر از آنست که نیاز به بیان داشته باشد ولی در عین حال این حقیقت تلخ و ناگوار را باید صریحاً اذعان کنیم که با کمال تأسف بر اثر غفلت و غرور و جهل و جاه طلبی و کوتاه بینی برخی از رهبران دین و دنیای جامعه اسلامی در تمام این مدت طولانی ایکه دیگران در راه روشن ساختن مبانی و اصول و نظریات و تبیین ایدئولوژی و نظامات اجتماعی و سیاسی و اقتصادی و ... خود گامهای بلند بر میداشتند و در راه شناخت جهان و بشر، تلاش پیگیر میکردند و دانشگاههای بزرگ دنیا و محاذی و آکادمیهای علوم جهان به بررسی و حل بسیاری از مسائل فلسفی و علمی می‌پرداختند و متفکرین و صاحب‌نظران و پایه‌گذاران فلسفه‌های نو و جامعه‌شناسان و روانشناسان و پژوهشگران و زمینی شناسان و منجمین و زیست‌شناسان و ... هر دسته در رشته خاص خود شان در

بررسی علل پیدایش و محتوای فلسفه‌ها و ادیان بزرگ و کوچک و تقدیم
بررسی مکاتب زندگی و حتی مردگی و شناخت روان فرد و جامعه بشری
و فرمول اداره انسانها و اقسام حکومتها و بحث در مکاتب مختلف اقتصادی
و بحثهای بیکاران و وزف زمین شناسی و فسیل شناسی و مسائل مربوط به
ماوراء جو و کشف عناصر و اشعه و امواج مجہول وغیره که هر کدام از اینها
خود برشههای بسیار منشعب می‌شوند، به بحث و تحقیق و کنکاش دسته
جمعی و مد اوم و پیگیر، بطور فرموله و سیستماتیک پرداخته و برنامه‌های
چندین ساله برای هر رشته از مطالعات خود وضع میکرده و تاریخ هنوز
هم در برابر نیایی وسیع از ابهام و استفهام فرازدارند . . .

در تمام این مدت رهبران مذهبی و مجتهدین ما (البته نه همه آنان)
همچنان اند رخم کوچه مسائل طهارت و نجاست و دماء ثلاثه و شکیّات
و . . . مانده ، در حالیکه در زمینه علمی ، سفینه‌های سوروی کره زهره
را در می نوردند و در زمینه فلسفی و اجتماعی ، مرام کمونیزم نیی از جهان
را در آرد تسخیر می‌گند و تمام علوم و نظریات فلسفی و اجتماعی را در استخدام
ایدئولوژی جهانی خود در آورده و سایر فلسفه‌ها و مرامها پیوسته ولا —
ینقطع مشغول تحکیم زیر بنا و آراستن روبنای سازمانهای خویشند ، هنوز . . .
برخی از مراجع موجود و حق و حاضر ما گوش دادن باخبر را بیورا حرام
و ریای با اسکناس را حلal میدانند ! . . . و کوچکترین توجیهی از این —
حرکت تکاملی علوم و انسانهای بشری ندارند ! (۱)

(۱) از بحث مساعد هنگام نوشتمن این سطور در مجله نگین شماره ۳۱
مورخ آذرماه ۱۳۴۶ در مقاله نقش ادب در جنبش عرب در شرح جمهوری
فکری که شیخ محمد عبد العبد در مصر بوجود آورده بود این فرازها جلب
توجهم کرد ، انتقاد محمد عبد العبد از طرز تعلیمات دینی دانشگاه الازهر معروف
است زیرا او تعلیمات اسلامی الازهر را چهار حیث شکل با موضوع ، چه
از نظر روش بحث و چه از حیث مواد بحث اصولاً " غلط و بیهوده و بیحاصل
و شمرد زیرا علماء دین در این دانشگاه دیرینه مذهبی ، سالهای سال
(بقیه در پاورپوینت صفحه بعد)

۰۰ تبیین و تشریح همه جانبه مکتب اسلام، از یک طرف ایمان قسری عظیم از نسل جدید مسلمان را که سخت در تزلزل و اضطراب و وسوسه افتاده محکم میکند و جلو سقوط آینده دنیای اسلام را میگیرد و از طرف دیگر آئین تبیین شده ما میتواند — و تنها این آئین میتواند — در برابر سیل خروشان و پر هیاهوی مکتبهای جدید که صد ای آن حتی از درورتیین فاصله بگوش میرسد (ولی گوش سنگین اکثر پیشوایان مذهبی بواسطه شغل سامعه از شنیدن آن عاجز و ناتوان است) ، سدی محکم و پولارین بوجود آورد و مانع از گسترش آن گردد و یا همچون مائدۀ ای آسمانی — بجای خوارکهای سموم گرسنگی و تشنگی نفوس بشری را تسکین دهد و یا بصورت پایه ای اصیل ، بنای لزان افکار بشری را استوار و محکم سازد ..

عمر عزیز را در وضع حواشی برنصی از نصوص یک مولف قدیم و یه
در تفسیر عبارتی از عبارات یک سفینه کهن و شرح رابطه میان الفاظ آن به در می داردند . محمد عبد نخستین کسی بود که در خاور میانه عربی در عالم اسلامی این نوع تحقیقات دینی را تخطیه کرد .
محمد عبد .. علماء دین را مسئول ظاهر شدن آداب غیر اصیل مذهبی شناخته و سوساهمی بیمار گونه بعضی از مسلمانان را در تطهیرات و عبارات، مسخره میدانست و بدکاربردن تفصیلات را در این زمینه تضییع وقت میشمود .

بیش از تبعید به بیرون نوشته ... "ضعیف عقیده و جهل نسبت بحقیقت دین شامل حال همه مسلمین شده است . . .

از اینرو است که می بینیم مسلمانان از خدمت نظام میگیریزند و برای رهائی از آن هرگونه حیله ای بکار می بوند، در حالیکه یکی از مهمترین فرائض دینی آنها است . و اکون پس از گذشت بیش از نیم قرن از تاریخ این جنبش فکری که آثار مفید آنرا در وضع حاضر جامع الازهر می بینیم حوزه های علمیه قم و نجف همچنان به اوضاع گشته و فادر مانده اند . . .
بگذریم از نسیم جدید یکه بر افکار وزیدن گرفته و میرود که مایه زندگی نوی کرد . و این خود موجب بسی امیدواری و سرافرازی است .

غلط است که گلک صفت سر خود بزیر برف فروکتیم و یا بسان خفاشان چشم خود از نور خیره کننده علم و کمال بشر بیندیم و یا بمتابه مردم مغروز گوش خود را بگیریم و فریار صریح و بی دینی و کفر و یا حداقل حیرت و دهشت و درماندگی و شک و تردید فراگیرنده شامل فشرهای عظیم نسل جدید بشر — اعم از مسلمان و غیر مسلمان — رانشنویم . . شالوده نهضت آزاد بیخش ملل اسلامی باید بدست حکماء و فلاسفه، متفکرین و دانشمندان و رائیدین فکری اسلامی با توجه کامل و احاطه بعلم و فلسفه و جو فکری دنیای جدید ، ریخته شود و اینان بایستی به صورت دسته جمعی — و نه تنها — و طبق یک غورمول صحیح و منظم و نه پراندنه و بی هدف ، به تجدید حیات مذهبی اسلامی همت گمارند و این رسالت بزرگ و جهانی ، برای ساختمان ملت واحد اسلامی ، ملتی که در ظل لوای قدرت و سیستم حکومت و نظمات سعاد تبخش کلیه شئون زندگی خود را بهبود بخسیده ، بسوی تکامل و تعالی گام ببرد اشته مبشر آزادی قطعی و صلح و صفا و زندگی ایده آل برای جامعه انسانی باشند ، در حکم زیر بنا و پایه و مایه اصلی است و بدین آن ، هرگونه نهضتی که بمنظور برقراری و تحکیم آئین اسلام بر پا شود ، پشتوانه اصولی فلسفی و فکری نخواهد داشت و از پایه ، لرزان و متزلزل است.

و ثالثاً : همگام با تلاشیکه در دو جنبه تجدید حیات مذهبی اسلامی و تأسیس مرکزیت واحد سیاسی انجام میشود ، بایستی ملت اسلام بدون تأخیر و وقfe و با سرعت و عجله هرچه تمامتر بندهای پوسیده زندگی گذشته را بگسلد و با تمام قوا خود را به علم و صنعت و تکنیک جدید آشنا سازد و با تمام وجود ، بگوشد که از نظر تکنیک و صنعت و علوم و شنون عصر جدید در کار و سپس در پیش اپیش ملل مترقی جهان قرار گیرد .

اولین شرط اساسی علمی ساختن آنچه گذشت مبارزه پیگیر و مد اوم بسا یاء و گوتاه بینی و دنباله روی و احسان ضعف و خیرگی در برابر درخشش گیج کننده دنیای علم و تنبیه و تن پروری و خود پرستی و خود پسندی و شهوترانی و جاه طلبی و تلقین و تبلیغ اندیشه های بلند و وسیع و تکوین

روحیه های آنده از اخلاص و امید و شور و هیجان و گذشت و فد اکاری و ساختن انسانهای نو با روحی تازه و زنده و فعال و معتقد بر سالت تجھانی در نسل جدید اسلام است . . .

و اینهمه باید باتکا و بر مبنای ایمان به مبداء لایزال و ابدی و ازلی الهی انجام یابد تا ریشه هرگونه شرک و پلیدی و دین همتی و سنتی در نهاد آدمیان بسوزد و شکوههای نور گلزار دلشان بروید . . .

بدین ترتیب قلائدین و زعمای نهضت آزاد بیخش ملل اسلامی ، غرور مسلمانان جهان را — بصورت یک واحد بهم پیوسته و پولادین و خروشان — در جهت روشین بینی و کسب شرافت انسانی و درک نیروی سازنده ایدئولوژی اسلامی بر میانگیزند و نسل جدید و انسانهای نورا از ورطه سقوط و تعلیمات غرور انگیز جاھلانه و تنگ نظرانه و محدود و تلاشها و مبارزات پراکنده و موضوعی و ناقص نجات بخشیده به موقعیت و شاءن واقعی خویش در جامعه انسانی واقف ساخته ، صف واحد ملت اسلام را پیشاھنگ پیامبر و مبشر آرمانهای انسانی میگنند . .

از دید ما مسلمانها که معتقد بر سالت جهانی اسلامیم و سرانجام جامعه بشری را بسم تحقیق آیال و اهداف اسلامی خود میدانیم مشگلات موجود با وصف بزرگی کوچک می‌فرماید و مشاهده سلطه همه جائی و نافذ قدرتھائی که آگاهانه و یا نا آگاه ، مانع ساختمان دنیای جدید اسلامند ، نه تنها مضطرب و نومید مان نمیگند ، بلکه سختکوشی و تصمیم ما را به همان نسبت افزایش میدهد .

همه آنچه گذشت با الهام از متن منشور آسمانی اسلام فرآن مجید است و ما در پایان این فصل ، آیات را ذکر خواهیم کرد .

و فعلًا میخواهیم تشریح کنیم که در شرایط منقلب فعلی جهان و بیداری و هوشیاری رو با فراشی ملل نو خاسته و بی جوئی مداوم و آمادگی کامل این ملل برای پذیرش یک نهضت عام و جامع الاطراف انسانی وبالا خصر جنبش جدید و موقعیت بی نظیر کشورهای آسیائی و آفریقائی و نفوذ عمیق اسلام در این دو قاره و امکان انجام یک رسالت و تعلیم جهانی توسط این کشورها و نقش عظیمی که اتحاد کامل این کشورها تحت یک ایدئولوژی واحدی می تواند در روابط

بین المللی جهانی ایفاء کند، و مخصوصاً "با توجه به جذبه روز افزون مرام کمونیزم و خلائی که دارد بطور عجیب و گستردگی ای با این ایدئولوژی پرسیشود . در این شرایط . . . جهان و مخصوصاً "شرق برای یک جنبش ایدئولوژیک و سیاسی اسلامی کاملاً آمادگی دارد . . .

شرح هریک از آنچه اجمالاً در فوق یار آور شدیم در خور یک کتاب -
جد اگانه است و ما در حدود کتابخانه این مجله‌ای سخن را گستردگی می‌کنیم و خود میدانیم که آنچه در این باره برگشته نگارش در می‌آریم - مانند اوراق گشته - ناقص و مبتدیانه است ولی تمایان طرز تفکری است که اگر هم باین دلایل صحیح ننماید، ولی در هر صورت باتنای بشارت قرآن مجید و بروح سبیعیه اسلامی نویسنده و همه مسلمین جهان، برخورد از واقعیت بوده، دیر یازود جهان نیز واقعیت آنرا تصدق خواهد کرد .
اگر بد اینم نهضتها آزاد بیخش بمعنای اعم کلمه بدون یک قطب ایدئولوژیک و یک پشتونه قوی غیری و سیاسی به موفقت نمیرسند و اگر بد اینم ناسیونالیزم بد آن محتوای فکری و ایدئولوژیک ندارد و ماهیتاً پذیرای اشکال و افکار گوناگون است و صرف نظر از مراحل بدروی و نقش حمامی و انکیز اندده آن سرانجام سربالین یک مکتب و مرام و مسلک می‌گارد . . . اگر اینها را بد اینم، رمز غوغای جهانگیر و نقش اول ایدئولوژی کمونیزم بین المللی را در ایجاد و رعبیری و قبضه کردن و جذب کردن نهضتها ملی در می‌یابیم و می‌فهمیم که چون باید خلاه ایدئولوژیک نهضتها آزاد بیخش ملی بنحوی پر شود، از اینرو این ایدئولوژی با موقع شناسی کامل دست بدکار شده است .
ما ملاحظه می‌کنیم که نهضتها ملی در روسیه، در چین، در اریای شرقی، در کوبا، در ویتنام شمالی، در کره شمالی، در بست در اختیار ایدئولوژی کمونیزم قرار گرفتند و در نهضتها ملی آمریکای لاتین، فسمتی از آسیا و آفریقا، کمونیزم بصورت نیروی محرك بسیار نیرومند و الهام بخش در آمده و در سراسر جهان موقعیتی چشمگیر یافته چشم طمع آزاد بیخواهان و استقلال طلبان و مبارزان را بطرف خود نوخته است .

از ویتنام و اندونزی و آمریکای لاتین که بگریم در خاور میانه، فعالیت وسیع و نفوذ فدرت نظامی و اقتصادی بلوك کوئیست جهان را به خوبی بچشم می بینیم.

نیاز نهضتها عد التخواهانه کشورهای نو خاسته جهان به مساعدت شوری و چین و نقش رهبری الهام بخش هوشی مینه در آسیای جنوب شرقی و غیدل کاسترو در آمریکای لاتین و پیدا شدن انقلابیون مارکسیستی نظیر رژی دبری فرانسوی و چه گوارا... مسائلی نیست که بتوان نادیده گرفت و اهمیت آنرا فراموش کرد.

بنابراین، نهضتها می بدن و وجود یک قدرت معادل حریف نمیتواند با امپریالیزم و غولهای استعماری و عوامل مستقیم و غیر مستقیم آن را را فتاد کی کند و اوضاع ناسامان و آشفته کشورهای عقب افتاده را سامان بخشد و بهترین دلیل واضح و هویت ای آن شکست و مرگ نهضتها می در موارد توافق دو بلوك شرق و غرب است.

غرض گنبد مسئله غوق کلیت ندارد ولی آیا میتوان منکر روی دیگر سکه شد و گفت: یک جامعه نو خاسته و نو ساخته می تواند بدون یک زیرینی فکری و یک طرح مبین و فرموله اجتماعی، سازمانی متبین یابد؟
شک ندارد که جواب منفی است. و بنابراین بدون شک و تردید سرانجام نهضتها می و فاقد ایدئولوژی مشخص در یک قالب فکری ریخته میشوند و برنگی در میآیند و سر به بالینی مینهند.
و اکنون دو قطب متضاد در جهان وجود دارد که الگوی سازمانی جماعات بشری بشمار میآیند که یکی کوئیزیم بین المللی است و دیگری دموکرا سی سرمایه داری غربی.

و برای همه جهانیان روشن است که در این جذبه قطب دوم و نقش آموزنده و نقش ارشادی آن سیری شده و دیگر، مردم جهان نه تنها از انگلیس و فرانسه و آمریکا یعنی مادر دموکراسی جهان و منبع باصطلاح الهام بخش آزادی و الگوی استلال طلبی الهام نمیگیرند بلکه غرب را بطور کلی یک

قدرت مخرب و مضر امپریالیستی میدانند که با تسام قوا جلو آزادی و رشد و استقلال ملتها را میگیرد .

و بدین ترتیب ، در وضع حاضر جهان بطور طبیعی بلوک کمونیست یکه تازمید ان است و الهام بخش و انگیزاندۀ تحرك و آزادی و استقلال . . . آیا ، این همه را در راه " خدا " و بدون هیچ چشم اشت میگند ؟
— ابد ا —

پس چه انگیزه ای دارد ؟ :

فلسفه مارکسیسم برای خود رسالت جهانی قائل است و این رسالت را در جهان دارد بانجام میرساند و بسیاری از ملتها را بر اساس فلسفه خود میسازد و به پاره ای دیگر الهام میبخشد و در هر حال " سوسیالیزم " گیم که از نظر ماهوی قابل تغییک از دید جهانی مارکسیسم است ولی بنام آن ثبت شده و مارکسیست است که خود را آموزگار و مشعلدار " سوسیالیسم " میداند و بالآخره سوسیالیزم آخرین راه حل پسندیده و مدّون مشکلات زندگی کشورنو خاسته و در راه رشد شناخته شده است . . .

و خلاصه فلسفه مارکسیسم و مردم کمونیزم در انقلاب تاریخی خود بیش از همه انقلابات ملی و اسیونالیستی پراکنده موفق و پیروز بوده و اکنون در همه جهان متصرف فرست است که خود را در انقلابهای ملی جاذبند و آنها را تحت الشعاع ایدئولوژی خود قرار دهد ، بدین امید که سرانجام همه را در بسته در اختیار خوبیش گیرد . . .

اگر سران بعضی از کشورهای کمونیستی از انقلابات ملی و نهضت‌های ناسیونالیستی طرفداری میکنند نه بمعنى انصراف از ایده انتerna اسیونالیستی خوبیش است ، بلکه احساسات ملی ملل جهان را برای پیروزی خوبیش استخدام کرده و لذاد در پاره ای از کشورها که امید پیروزیشان به یائس مبدل میشود فوری به برد و باخت سیاسی می پرد ازند و در فیلم سیاستهای منطقه ای نقش دیگری بعهده میگیرند .

اگر مسئله به همینجا خاتمه می یافتد ، چیزی نا امید کنده تر از آن نیور

ولی در کنار همه اینها که گفته شد حقیقت وجود دارد و همین یک حقیقت است که موقعیت رسالت اسلامی مارا شخص‌تر و روشنتر می‌کند و توجه بهمین یک حقیقت است که مسلمانان را نیرو و نشاط می‌بخشد و آنان را به آینده در رخshan مکتب جهانی اسلام و نقش فعال این مکتب برای رهبری نهضت های آزاد بیخش و ساختمان جامعه سعادتمند و مرفة انسانی مطعن می‌سازد. حقیقت مذبور اینست که جهان سوم با همه امیدیکه به بلوک شرق دارد، عوامل بسیاری و از جمله ماهیت و حقیقت تعلیم ایدئولوژی کمونیزم موجب آنست که این امیدواری، رائمه با ترس و دلهره و اضطراب و عدم اطمینان توأم باشد. مهمترین این عوامل، حسابگریهای سیاست‌آبادانه و ساخت و پاخت و برد و باشتهای سیاسی در عرضه شترنج بین المللی و عدم صداقت و صراحت زمامداران بلوک شرق در تعیین سرنوشت کشورهای جهان سوم و تقسیم منافع و منطقه های نفوذ بین خود و بلوک دیگر دنیا است . . . .

سرنوشت‌جنگها و حل و غسل امور بین المللی، بدین توافق فدراتیهای بزرگ می‌سر نیست و کوچکترها ناگزیرند که منتظر تصمیم بزرگترها بمانند. (۱)

(۱) . . . چقدر باید انسان قرن بیست، انسانی که اعلامیه جهانی حقوق بشر را می‌نویسد، احساس خفت و ذلت کند هنگامیکه می‌بینند در کنفرانس "گلاس بورو" (کنفرانسی که پس از جنگ اعراب و اسرائیل - ژوئن ۱۹۶۷ - در گلاس بورو تشکیل شد) چگونه بر سر او مت می‌کند از نظر آنچه که پژوهید نت جانسون از تصدق سرنوشهای خویش و نویشهای کاسیگین مارا بصلاح و آرامش نوید می‌عد. جانسون بعد از ملاقات در گلاس بورو با کاسیگین نخست وزیر سوری می‌گوید: آقای کاسیگین مدتها قبل از من پدر بزرگ شده است و ما با هم موافقت کردیم که برای نویه هایمان دنیایی صلح آمیز بوجود آوریم" . . .

. . . صلحی که آسایش بر تقسیم منابع جهان و اراده وضع موجود و دوام سیستم بازرگانی و مبارله به وضع گنونهایش در گلاس بورو مورد مذاکره قرار می‌گیرد. صلحی که با پایگاه های نظامی و دخالت مسلحانه و بی خاصیت

اختلافات شدید داخلى جهان کمونیست و مبارزه قدرت و رتابت در نقش رهبری بین پکن و مسکو و اعمار آنها و گرایش افکار عده ای از افراد ایون چپ رو به پکن و انصراف از مسکو نیز یکی از عوامل تیروضند تردید و اضطراب آزاد یخواهان جهان سوم است.

حقیقت و ماهیت ایدئولوژی کمونیزم نیز، از آنرو که بعقیده ما مسلمانها و همه صاحبان ادیان جهان، برخلاف فطرت انسانی است و محتسوا فلسفه مارکسیسم، خشک و تند و انعطاف ناپذیر و سخت ماشینی و معلول روینای عوامل صدرصد ماری است، فی حد ذاته بر طبع ابناء بشر گران می‌آید و هرچند که مدتها جنبه های مثبت فلسفه بتواند در افکار جائی بودن سازمان ملل و یا در خدمت قدرت های بزرگ بودن همراه است و الى آخره

— نقل از مقاله "حدود قدرت در موزهای ملی و بین المللی" نوشته على اصغر حاج سید جوادی منتشره در مجله نگین شماره ۳۶ مورخه تیر ماه

۱۳۴۶

۰۰۰ همین روش‌نگران، کارگران، کمونیست‌ها و سوسیالیست‌های اروپائی در اسارت فکری و اقتصادی و اجتماعی ملت‌های عقب‌مانده با طبقه سرمایه دار و ولتهای خود شان در همزیستی مسالمت آمیز بسرمی برند و بعبارت دیگر از آنچه که بعنوان سود خالص سرشار، ناشی از استثمار ملل عقب نگه داشته شده عاید ملل پیشرفته می‌شود بهره مند می‌شوند و شما خیال می‌کنید قراردادهای بازارگانی شوروی با کشورهای عقب‌نگهد اشته شده و آنچه که بمناسبت این قراردادها شورویها بعنوان کالاها ساخته شده و یا مواد اولیه از این کشورها می‌خرند شامل این نوع بازارگانی ظالمنه نیست؟ "وقتی شوروی کالائی از کشور می‌خورد که مزد کارگری که این کالا را می‌سازد در روز بیش از پنجاه و پنج ریال نیست طبیعاً این عمل استثمار کارگر غقیر و استفاده از مزد ارزان او می‌باشد."

از مقاله "روئیت بدون حضور" عمان نویسنده در شمان مجله شماره ۲۹ مورخه

۱۳۴۶ مهرماه

بازکند ولی از هم آنون، آثار انفجار روحی بر اثر وجود خلاهای معنوی
و عدم انتفاع زاویه معنوی روحی بشر در زندگی پیروان و یا بقول عده ای
ملتهایی که پیروان این فلسفه بر آنها حکومت میکنند ظاهر میشود .
توجه باین حقیقت، که بشر نا امید و سرگشته و اقتناع نشده و از همه جا
مانده بدنبال مکتبی جهانی و آزاد بیخش میگرد و توجه باینکه ملل ضعیف
اطمینان کامل به قدرتهای بزرگ ندارند و اینکه بزرگترها فقط در صورت
اقتفای منافع مادی و یا ایدئولوژیکی شان به کوچکترها کمک میکنند و اینکه
ملل مسلمان جهان از نظر نخایر مادی و معنوی و تاریخ گذشته و موقعیت
جغرافیائی و نیازیکه دنیای شرق و غرب بمنابع طبیعی و نخایر زیرزمینی
و دوستی و محبت آنها دارد، توجه باین حقایق روشن وغیر قابل انکار
خون هر مسلمانی را در عروق و شرائیش بجوش میآورد و احساس میکند
در عرضه سیاست جهانی از یکطرف برای نوسازی خود و تجدید عظمت
دیرینه اسلامی و از طرف دیگر برای نجات فرزندان گمگشته بشر و تامین
عدالت اجتماعی و پر کردن خلاهای روحی و نیازهای مادی و معنوی انسان
های روی کره زمین، وظیفه ای سخت و سنگین بر عهده و رسالتی بزرگ بر
دشند اند .
و درست میگوییم که اگر ادعای میکنیم جهان، جوابگوی دعوت جهانی ما و
اوضاع جهانی، مساعد با نهضت آزاد بیخش ملل اسلامی است .
”ناتمام“

برگی از مارخ

پاره‌ای از مکتب سید جمال الدین اسد آیاری بیکی
از دوستان خود

*** من در موقعی این نامه را بدروست عزیز خود می‌نویسم که در محبیس محبوس و از ملاقات دوستان خود محرومم . نه انتظار نجات دارم و نه امید حیات . نه از گرفتاری متالم و نه از کشته شدن متوجه خوش براین حبس و خوش براین کشته شدن . حبس برای آزا دی نوع ، کشته میشوم برای زندگی قوم . ولی افسوس میخورم از اینکه کشت‌های خود را ندرویدم . به آزوئی که راشتم کاملاً نائل نگردیدم . شمشیر شقاوت نکداشت بیهداری ملل شرق را ببینم . دست جهالت فرصت ندارد صدای آزاری را از حلقوم ام شرق بشنوم . ایکاش من تمام افکار خود را در مزرعه مستعد افکار ملت کاشته بودم . چه خوش بود تخم‌های بارور مفید خود را در زمین شوره زار سلطنت فاسد نمینمودم آنچه در آن مزرعه کاشتم به نمور سید و هرچه در این زمین کویر غرس نمودم فاسد گردید . در این مدت هیچیک از تکالیف خیر خواهانه من یکوش سلاطین شرق فرو نرفت . همه را شهوت وجهات مانع از قبول کشتم . امیدواریها به ایرانم بودند . اجر زحمات را به فراش غصب حواله کردند . با هزاران وعده ووعید به ترکیه احضارم کردند . این نوع مغلول و مقهورم نمودند ، غافل از اینکه اندهادم صاحب‌نیت اسباب اندهادم نیت نمیشود . صفحه روزگار حرف حق را ضبطم کند . . . . . این آخرین نامه مرا بنظر دوستان عزیز و هم مسلک‌های ایرانی من برسانید و زیانی بآنها بکوئید ، شما که میوه رسیده ایران هستید و برای بیهداری ایرانی دامن همت به کمر زده اید از حبس و قتال نترسید . ” یقیه در صفحه ۶۹ ”

تنظیم از کمیته فلسطین

کی نظر اجنبی به :

امراف صیویسم در خاودسایه و اوضاع کشورهای عربی

افکار دور و درواز رهبران اسرائیل -
 نزد یکرین هدف - موقعیت دفاعی
 کشورهای عربی - خصوصیات لبنان
 و مشکل جنوب - سازمانهای چریکی

چندی پیش موشه دایان وزیر جنگ اسرائیل گفت "همچنانکه کتاب تورات و ملت تورات در جهان وجود دارد، یا استی یوجود زمین تورات نیز اعتراض کرد" و چون بخواهیم معنای زمین تورات را بدست آوریم خواهیم دید که در پاره ای از کلمات کتاب تورات گفته شده است "که برای نسل توای اسرائیل از فرات تا نیل را آماده کرده ایم" و در جای دیگر "آنجا که کف پای تویان برسد از آن ملت تو است".
 البته در اینجا بحثی در پاره صحت این درجه و جملات مشابه دیگری در تورات نداریم بلکه آنچه منظور است نشان دادن افکار دور و درازی است که رهبران اسرائیل در سرمی پورانند.

از اینها گذشته، یک مطالعه مختصر در تاریخ بنی اسرائیل و بازگشت آنها از مصر و دخول آنان در فلسطین با حضور داود و تغییراتی که در این مرحله در افکار و عقاید و کتب دینی آنها رویداده کاملاً نشان میدهد که اسرائیلی ها خود را تا فته جدا یافته ای میشناسند

و بقول قرآن "خود را اولیاء الله می پنداشند" و بقیه انسانها را زیر دست و در خدمت بنی اسرائیل قرار مید هند و با اتناء بایین عقیده، هر نوع عملی از استعمار و قتل و جنایت و فاسد کردن مردم و بیرون آوردن وجود کردن آنها از مسلکهای شان و ایجاد اختلاف در داخل ملت‌ها و امثال اینها را جایز می شمرند.

هدف‌های اسرائیل بر این اساس که شرح آن رفت، البته بتدریج انجام می پذیرد و لی میتوان نزد یک تنی هدف اسرائیل را جنوب لبنان و منطقه "غور" در شرق اردن دانست.

جنوب لبنان منطقه سوق الجیشی عظیمی را تشکیل مید گزیرا در ارای کوههای بلند و دره‌های عمیق و پیچ و تابهای تنگی است که بدرباری متفاوت میشود و میتوان از این نظر آنرا تنها منطقه سوق الجیشی برای حمله یا دفاع دانست که در دست کشورهای عربی یا قیمانده است. بقیه این مناطق مانند "جولان" و قسمت "مغرب رود اردن" و بربادی کی های دریائی "شوم الشیخ" همه در دست اسرائیل است.

کذشته از آن جنوب لبنان منطقه حاصلخیز و زیبا و پرآبی است که سالانه بطور متوسط بیش از ۸۰۰ میلیون متر مکعب آب را دردازد از این نظر هم همیشه مورد طمع اسرائیل بوده است. لبنان اصولاً از چند نظر برای اسرائیل موی دماغ شناخته میشود:

الف - کشوری است که در آن صاحبان شانزده عقیده و مذهب مختلف بصورت کاملاً دوستانه با هم زندگی می کنند و این خود سندی است بر بطلان ادعاهای اسرائیل که میگوید "در خاورمیانه و در همه جای دنیا، پیروان دو دین نمیتوانند با هم زندگی کنند و از این جهت باید برای یهود یا کشور بخصوصی در جهان بوجود آید".

ب - وجود و تبلیغ صدها هزار لبنانی مهاجر که در آفریقا و آمریکا بصر میگردند و روابط دیرینه و تاریخی لبنان با اغلب کشورهای جهان و همچنین رشد نسیع فرهنگی لبنانی ها و واستگی آنان با مهاجرین لبنانی خود نیروی بزرگی از نظر سیاسی و اقتصادی و جلب سیاح برای

لبنان محسوب میشود و در نتیجه رقیب سرخنی از این نظرها برای اسرائیل می باشد .

ج - لبنانی ها از زیر زمان در وسسه های تجارت و تبلیغات و جهانگردی پیشقدم بوده اند و این خود مؤید رقابت لبنان با اسرائیل میباشد . يخصوص بزرگترین سازمانی که میتواند با سازمان صیونیسم در خارج مبارزه کند ، مؤسسه اتحاد لبنانی های جهان است که در شرق تأسیس میباشد .

عواملی که بر شمرده میل شدید اسرائیل را برای حمله به جنوب لبنان که بدون شک و بطور حتم به فرو ریختن کشور لبنان منجر خواهد شد تقویت می کند .

منطقه "غور" که در بالا آن اشاره شد مثلثی است که اگر اسرائیل آن را تصرف کند ، بین کشورهای مصر ، عربستان سعودی ، اردن و عراق فاصله ایجاد کرده و عمل اهمکاری نظامی این کشورها را مشکل میسازد . بعلاوه این منطقه یکی از بهترین پایگاههای سازمانهای چریکی فلسطینی میباشد و کمتر روزی است که مورد تجاوز و حمله اسرائیل قرار نگیرد .

دولت اسرائیل از مدت‌ها پیش و بواسیل مختلف سعی می کند بهانه ای بدست آورده و بجنوب لبنان حمله کند . پیش از جنگ ژوئن ۱۹۶۷ سه بار به صفحات جنوبی لبنان (حوله ، منس الجبل و عیروه) حمله کرده ولی بعد از جنگ ژوئن دستاویز واضحتری برای حمله به این نقاط بدست آورده و آن اینگه "فعالیت سازمانهای چریکی عرب در جنوب لبنان در این مناطق متمرکز است و پارتبیزان ها از آنجا بداخل اسرائیل و برای خرابکاری (! !) وارد میشوند ."

البته وجود فدائیان عرب و عملیات آنان در جنوب لبنان بدلا ئی که نیلاً ذکر میشود قابل انکار نیست :

۱ - ۳۵۰ هزار فلسطینی روحانی لینان اقامت دارند و این کاملاً طبیعی است که از بین این عده رقم قابل توجهی مبارز مسلح فلسطینی برمی خیزند (ولو یک درصد) .

۲ - کمک مردم لبنان به فدائیون عرب علیه اسرائیل که خط حتمی برای آینده لبنان میباشد نیز کاملاً طبیعی است .

۳ - هد ها کیلو متر مرز لبنان و سوریه را کوه ها و دره ها و مناطق صعب العبور تشکیل مید هد و عملاً تشخیص سرچشمه فعالیت چریکها مشکل میگرد .

۴ - بطور کلی آیا لبنان وظیفه دارد که از مرزهای اسرائیل برای جلوگیری از ورود چریکها یا نجا محافظت کند و آیا اصولاً چنین کاری بعده دولت لبنان میباشد ؟ ! . اگر اسرائیل قادر نباشد مرزهای خود را یا همه نیرومندی ظاهری برای فدائیون بیند ، چکونه از لبنان انتظار دارد که با داشتن نیروی ارتشی کمتر از ۱ / ۲۰ اسرائیل مرزهای خود را کنترل نموده و از خروج مبارزین و ورود آنسان به اسرائیل جلوگیری کند ؟ ! ! . باین ترتیب ملاحظه میشود که حملات اسرائیل بجنوب لبنان ببهانه وجود فدائیون در این منطقه یک عندر کاملاً واهم و غیر منطق و مانند منطق گرگ است که گوسفندی را به گل آلود کردن آب متهمن میگرد .

اصول نیروی رفاعی کشورهای عربی را نمیتوان با اسرائیل مقایسه کرد . چون اسرائیل یک پایگاه نظامی و اردوگاه بزرگ جنگی را درخاور- میانه تشکیل میدهد نه یک کشور محدود زیرا :

او لاً؛ مجموع ساکنین اسرائیل در حدود ۲ میلیون است که در بین آنها ۸۰۰ هزار سرباز نخبیه و کارآزموده وجود دارند و این خود نشان میدهد که کسانی یا این منطقه مهاجرت کرده اند که توانائی جنگیدن دارند و یگران که از نظر سن و یا وضع مزاجی و روحی آماده جنگ نبوده اند ، در نقاط مختلف جهان به آماده کردن پول و اسلحه و تحریک و انحراف افکار عمومی و واد ارساختن مردم جهان به کمک اسرائیل استغال دارند .

ثانیاً : تمام یهودیان جهان با نیروی شکر مالی و غیر مالی خود اسرائیل را میهن اصلی خود میشنند و بودجه سنگین جنگی و امنیتی آنرا تأمین می کنند .

ثالثاً : بسیاری از مردم و دول جهان هستند که را نسته یا ندانسته فربت محرومیت و آوارگی یهود را خورده اند و یا گرفتار عقد های روحی ناشی از اعمال گذشته (مانند آلمان) هستند و بواسطه مختلف اسرائیل را تقویت میکنند .

رابعاً : جمعیت های باصطلاح خیریه فراوانی در دنیا هستند که بطور غیر مستقیم عامل صهیونیسم قرار گرفته و از مالیات را درن به کشور های خود امتناع کرده و این مالیات را یصدوق جمعیت های خیریه مزبور که از تل آویو سر در میآورد می پردازند و بحساب مالیات کشور خود می گذارند .

خامساً : رفته رفته کاملاً روش میشود که آمریکا از دیدگاه امپریالیستی خوین و از نظر واپسگی های رائی خود با استگاههای جاسوسی و فتنه افکنی و خرابکار اسرائیل در خاورمیانه ارتباط مستقیم دارد و بعلاوه تقویت اسرائیل را بطور خود بخود مبارزه ای عليه بلوك شرق (!) میشمار و از این جهات کمک های بی حسابی به اسرائیل میکند . کمک های دول غربی و آمریکا در درجه اول ، تنها کمک های مالی و اسلحه نیست بلکه کمکهای فنی و نیروی انسانی نیز میباشد و بطور مسلم آخرین و بهترین متخصصین آمریکائی یهودی که در اوت آمریکا آخرین دوره های تخصص نظامی را در دیده اند در ارتش اسرائیل خدمت میکنند " و بعلاوه آخرین ابتكارات جهحفی علمی آمریکا در اختیار اسرائیل قرار دارد و این موضوع کاملاً در میارزات و کارکردن " وار ارها " و خرابکردن و خرابکاری استگاههای گیوندۀ و همچنین چشم های الکترونی در مناطق مختلف دریا و خشک دیده میشود " . (نقل از مصاحبه عبد الناصر با خبرنگار روزنامه نیو یورک تایمز) .

سادساً : اصولاً مردم اسرائیل از کشورهای غربی و ملت های جنگ دیده

انتخاب شده اند بطوریکه سطح معلومات فنی و نظامی یک سریاز اسرائیلی بالاترین سطح خرابکاریها و کشتهای علمی و فنی سریاز قرن بیست و تشکیل مید هد .

یا توجه باین عوامل کاملاً روشن میشود که بحران خاورمیانه او لاً جنگ اعراب با یک ارد وگاه نظامی امپریالیستی است ، ثانیا در مقابل اسرائیل و این ارد وگاه تجاوزگر کشورهای قرار دارند که با آمار و ارقام میتوان آنها را کشورهای عقب نگهداشته شده و یا در حال توسعه نامید یعنی از نظر وضع اقتصادی و اجتماعی و فنی کاملاً با یک مهاجر مهاجم باین منطقه ، یعنی یک فرد اسرائیلی جنگده کاملاً تفاوت دارند .

از این گذشته انقلابهای بی در بی در عراق و سوریه که بدون شک نتیجه مبارزه سیاستهای بزرگ جهانی میباشد این دو کشور را از پا در آورده است . اردن نیز بد لیل وضع عمومی و بحرانهای تند که در نتیجه انضمام قسمتی از فلسطین (جانب غربی رود اردن) به کشور اردن بوجود آمده و در نتیجه تهی دستی کشور و مردم به هیچوجه یارای مقاومت در مقابل اسرائیل ، نیروی مصر میباشد . مصر نیز بد لیل وسعت و کثرت و تزايد شدید جمعیت و کمبود زخایر و معادن و تحمل سه جنگ در مدت بیست سال با سختی خود را برای جنگ در مقابل اسرائیل آماده کرده است . عربستان سعودی و کویت هم وضع امپریالیستی مشخصی دارند که لازم به ذکر آن نیست . بعلاوه کمک های مستقیم و غیر مستقیم رژیم ایران و فراهم کردن امکانات از هر قبیل برای اسرائیل موجب برانگیختن خشم اعراب و دولت های عربی گردیده و زمینه تجاوز های اسرائیل را تا حد ودی فراهم تر کرده است . خوشبختانه توده های عرب و مبارزین فلسطین جدائی ملت ایران را از حکام جابر آن کاملاً احساس کرده اند (وجوع شود به مکتب مبارز شماره ۷ صفحه ۱۸) . لبنان نیز دارای خصوصیاتی است که ذیلاً یتفصیل آن می پردازیم :

*****

کشور لبنان با وسعت ۱۰۶۰۰ کیلومتر مربع و دو حدود ۲ ملیون جمعیت که از ۱۶ مذهب گوناگون و از سه فرهنگ مختلف (عربی، فرانسوی و آنگلوساکسون) بوجود آمده است تاریخ جالین دارد. این تاریخ در حقیقت لبنان را محل همیستی چند منطقه و چند قبیله و چند مذهب فرار راه است که هریک از اینها تاریخ و افکار و مشخصات متفاوتی دارد. در زمان تسلط ترکان عثمانی، لبنان کنونی به سه قسمت کاملاً متسماً یز تقسیم میشد:

۱ - "جبل لبنان" که ساکنین آن بیشتر مسیحی و "روزی" میباشند. این منطقه استقلال داخلی داشت و تحت حکایت ۷ کشور اروپائی بود. این هفت کشور که انگلستان، فرانسه و ایتالیا از جمله آنها بودند هر کدام در گوشه ای از این منطقه رکانی باز کرده و مؤسسه ای گوناگون بوجود آورده بودند.

۲ - قسمتی از لبنان که منطقه "بقاع" (بعلبک و هرمل)، و منطقه شمال "طرابلس" بود جزء حکومت شامات (سوریه امروز) قرار داشت.

۳ - جنوب شامل "جبل عامل" و بیروت میباشد. این قسمت جزء ایالات تابعه دولت عثمانی حساب میشد که از طرف والی "عکا" که گاهی نیز در "صیلا" و "بیروت" مسکن میگزید اداره میشد.

بعد از جنگ بین الملل اول فرانسویان و انگلیسی ها، لبنان و سوریه و فلسطین را بین خود تقسیم کردند و وضع دیگری در این منطقه بوجود آوردند. اینها از جمله نکات و مسائلی است که لبنان را در حال بدست آوردن استقلال بصورت مجموعه های گوناگون پیش روی که با پیمان ملی کوتاهی بهم واپس شده اند، درآورد.

اینک ۲۵ سال از استقلال لبنان می گذارد و علی رغم رشد افکار ملی مردم، هنوز تفاوت در افکار و آراء و آمال و سلیقه ها بطور محسوسی به چشم میخورد.

جالب اینجا است که این ناهمگونی در سازمانهای دولتی نیز کاملاً

احساس میشود و میتوان گفت که محرك فعالیت های هیئت حاکمه بیشتر اشخاص هستند تا مصلحت کشور . این افراد که نماینده جموعه های بشری نامبرده میباشند منافع و درآمدهارا با طرق گوناگون و سازندهای متتنوع بین خود تقسیم می کنند .

ناکفته نمایند که اخیراً قدمهای مثبتی پس از استقلال بود اشته شد و لی هنوز نمیتوان گفت که مصالح عمومی کشور - از هر نوع که باشد - اقتصادی، اجتماعی، رفاقتی و حتی امنیت عمومی خود بخود انجام می - پذیرد و تحت تأثیر مصلحت جوئی خصوصی افراد قرار ندارد، افرادی که منافع خود را بر منافع توره ترجیح مید هند .

جنوب لبنان را رای نیم ملیون جمعیت میباشد که ۸۵٪ آن شیعه هستند و در این قسم میتوان کاملاً احساس کرد که پیشوافت و قدرت بهبود وضع اجتماعی و رفاقتی آن بروش شیعیان و یا ساکنین جنوب قرار میگیرد .

شیعیان لبنان در ۷ قرن گذشته در زیر فشار کشنه ترکان عثمانی واستعمارگران فرانسوی و خانهای محلی که مورد حمایت آنان بوده اند قرار داشتند و در نتیجه هیچ اثری از تاریخ درخشان "جبل عامل" در بین آنها بچشم نمیخورد .

از ابتدای استقلال لبنان هم که طرفداران هرمذهب برای خود سازمان منظمی بوجود آورده بودند، شیعیان با مشکلات دیگری برای ایجاد سازمانی مشکل و منظم روپرور بودند و این خود سبب میشد که از هر جهت وضع شیعیان نسبت به طرفداران بقیه مذاهب متفاوت باشد . از این تفاوت ها که در عدم پیشرفت شهرور دهات و کمی نسبت کارمندان شیعی در ادارت و کمی نسبی دانشجویان دانشگاهی وغیره خلاصه میشود صرفنظر کرده و به بروزی یک تفاوت فاحش میبرد ازیم .

آنچه کاملاً بچشم میخورد اینست که اگر فشار شدیدی از طرف شیعین جنوب برای آماده کردن وسائل دفاع در جنوب بعمل نیاید، شمالیان

و بیروتی ها و جبل لبنانی ها و نمایندگان آنها کمتر این مسئولیت را
بعهده گرفته و اجرا میکنند و بهمین دلیل و طیفه سنگین "مجلس نو زار"
اعلی شیعیان لبنان "که باید پرچم رفاه از جنوب لبنان و بقیه مصالح
این منطقه را بعهده بگیرد" روش میشود.

از اینها گذشته همانطور که قبلاً در بخش نیروی رفاعی کشورهای عربی
اشارة شد، لبنان خود را یک کشور مقتدر نظامی شناخته است و در حال
حاضر نیروی نظامی و نفوذ ارش لبان ناچیز و به ده هزار نفر نمیرسد.

سازمان های چریکی:

بعد از جنگ ۱۹۶۷ فلسطینی ها دیگر کاملاً احساس کردند که باید خود عهده دار بازگرداندن کشور خویش گردند و کشورهای دیگر عربی را که خود گرفتار اشغالگران و سیاستهای خاص یهود شده اند بحال خود بازگردانند. از طرفی تمام خاک فلسطین از جانب صیو- نیست ها اشغال شده و بهمین دلیل محلی برای تجمع آنها وجود نداشت. از اینجهت خواه ناخواه بفکر تأسیس دسته هائی پارتیزانی بنام فدائیون افتادند. از این دسته ها سازمان "فتح" که از سه کلمه ح-ت-وف مخفف حرکت تحریر (آزاد بیخش) فلسطین تشکیل میشود رشد بمراتب بیشتری دارد، زیبا اولاً این سازمان در حدود دو سال قبل از جنگ ۱۹۶۷ بوجود آمده است (۱). ثانیاً هدف این سازمان فقط و فقط آزادی فلسطین میباشد و بھیچو جه جزئیات افکار اعضاء و نقشه هائی که برای فلسطین دارند و افکار گوناگون فلسفی که با آن ایمان آورده یا می آورند در وحدت آن اثرب ندارد. بعبارت دیگر هزاران نفر

(۱) البته خواننده عزیز توجه دارد که شروع تنظیم عملیات الفتح از سال ۱۹۵۴ شروع شد ولی فعالیت نظامی خود را از سال ۱۹۶۰ با اعزام اولین گروه جنگده به سرزمین اشغال شده آغاز کرد.

فلسطینی با افکار گوناگون، جبهه‌ای را بوجود آورده‌اند که این شعار را حمل می‌کنند: «**كُلُّ الْبَيْنَادِقْ بِالْجَاهِ الْمَدُوُّ**» (همه تفکرها بسوی دشمن) . این سازمان بعد از تأسیس بزرودی رشد یافته و «سازمان آزار یخشن فلسطین» را که یک سازمان مورد شناسائی دولت‌های عربی بود تحت تسلط خود درآورد و تقریباً نایابه اکثریت متجاوزه از ۹۰ درصد فلسطینی‌ها گردید . سازمان «الفتح» با همه کشورهای عربی روابط دوستانه را شروع کرد و معاشران این روابط را تفصیل آنان ندارد . در مورد ارتباطات و وابستگی‌های خارجی، سازمان فتح بصورت علنی نسبت به ایالات متحده ابراز دشمنی می‌کند بدون آنکه هیچ ارتباط سیاسی و یا تعهد و وابستگی با شوروی و یقیه کشورهای سوسیالیست را شته باشد .

در تمام کشورهای عربی سازمانهای مختلفی وجود دارند که از جمله سازمان جوانان، سازمان زنان، سازمان آموزکاران، سازمان پژوهشگان وغیره می‌باشد که تشکیلات و رهبری آنها عموماً درست الفتح می‌باشد . اخیراً سازمان دانشجویان فلسطینی واپسیه به احزاب بعثت سوریه و وابسته به سایر سازمانهای کوئیستی این کشور از فتح خارج شدند . در کشورهای عربی چنین اظهار می‌شود که الجزایر و لیبی فقط سازمان فتح اعتماد دارند و مصر و الجزایر و لیبی نیز فقط به این سازمان اسلحه میدهند . آنچنانکه مسئولین فتح اظهار میدارند تابحال اتحاد شوروی کوچکترین کمک نظامی و حتی فروشن اسلحه نه تنها به فتح بلکه به هیچ سازمان دیگر فلسطینی نکرده و حتی بعد از مسافرت «یاسر عرفات» به مسکو در ماه فوریه ۱۹۷۰ حتی حاضر بفروشن اسلحه هم نشده است . و شمنا چنین اظهار می‌شود که فتح تا کنون مقدار بسیاری اسلحه از چین کمونیست می‌خریده است .

umanطوري که گفته شد سازمان فتح کوشش می‌کند که از لحاظ ایدئولوژیکی خط مشخصی را نداشته باشد تا بدینو سیله بتواند همه نیروهای مبارزاتی را در بر گیرد . با وجود این متجاوزه از ۸۴ درصد جنگده‌های این

سازمان مسلمانان پاکباخته و فدایکاری هستند که در راه اهداف مقدس اسلامی و میهمنی خود در روزمند نمونه های وجود و تأثیر این علائق مذهبی را در این دلاوران میتوان بخصوص از سخنرانیهای یاسوعرفات و یا کرد ار چهار بزار رویگوش که رهبری سازمانهای کوچکتر را بعده دارند و یا انجام مستجمعی مراسم مذهبی مشاهده کرد ورشادت و جانبازی خاص آنانرا بهنگام پیکار در نظر گرفت . سازمان " صاعقه " وابسته به سوریه و جبهه آزاد ییخش عربی " جبهة التحرير العربيّة " وابسته به عراق که از یعنی های پیرو این دو کشور تشکیل میگردند نیز از روزمندگان چریکی مشکل علیه اسرائیل می باشند .

سازمان های دیگری طنند " جبهه آزاد ییخش فلسطین - الجبهة الشعبيّة لتحرير فلسطين " و " جبهه آزاد ییخش دمکراتیک فلسطین - الجبهة الشعبيّة الدّمقراتيّة لتحرير فلسطين " که هر دو سازمان اخیر چیز افراطی میباشدند و رهها سازمان بزرگ و کوچک دیگر وجود دارند که همگی با سازمانهای مذکور در فوق (باستثنای جبهه آزاد ییخش فلسطین که مسئول حوالث هواپیماها میباشد) سازمان واحدی را بوجود میآورند که " سازمان آزاد ییخش فلسطین " نام دارد . اکثریت کرسی های کمیته اجرائی این سازمان که در سال ۱۹۶۲ تأسیس شد در دست فتح می باشد . پس از کنگره ژانویه ۱۹۶۹ ، این سازمان بعنوان دو برگیوندۀ تمامی نیرو های مقاومت و چریکی فلسطین شناخته شد .

" خلاصه آنکه امروز جنبش و حرکت جدیدی در خاورمیانه بچشم میخورد و نهضت آزاد ییخش فلسطین با جهان بینی مترقی و واقع بینش پر از نوید و امید برای همه مردم این منطقه است و از آنجا که آزادی و استقلال تمامی کشورهای خاورمیانه مانند زنجیر بیدگ مریوط و متصل است بر همه آزاد یخواهان و پاک اندیشان فرض ذمی است که آنرا کمک کنند و دست و دل یگشایند و سخاوتمند اند در راهش قدم کنند از صدور فتاوی مبارک حضرت آیت الله خمینی که اقدام مخصوصاً پس از صدور فتاوی مبارک حضرت آیت الله خمینی که اقدام

و فد اکاری در این راه را بر همگان فرض واجب کرده است" (۱) .
در اینجا لازم است به بحث این سال گذشته که میان پارتیزانها و
دولت لبنان بوجود آمد اشاره کوتاهی بشود .

پاره ای از این سازمانهای قدائی که به دولت های سوریه و عراق وابسته
اند فعالیت خود را در داخل لبنان بصورت یک فعالیت سیاسی
در آوردن و این مسئله آثار گوناگون و عکس العمل های شدیدی را
بوجود آورد . بعلاوه گروهی از داخل لبنان یا مشکها و نارنجکهای
دستی بداخل اسرائیل حمله کردند بدون آنکه وارد خاک اسرائیل گردند
و چون مشکلات داخلی لبنان (از نظر حکومت) و اختلاف افکار و
صلح نبودن مردم جنوب (چنانکه اشاره شد) وضع قدرت دفاعی
لبنان موجب میشد که دولت لبنان از نتیجه این حملات پارتیزانها که
ممکن بود به وارد شدن و حمله اسرائیلی ها به لبنان و در نتیجه به
جنگ بدون آمارگی منجر شود و حشت داشت . دولت لبنان می گفت :
"چگونه میشود مسئولیت دفاع را ارتش بعهده بگیرد رحالیکه افراد و
سازمانهای بدون مسئولیت جنگ را شعله ور سازند " .

از طرفی دیگر و با توجه یعنی که در ابتدا بدآن اشاره کردیم لبنان
را نمیتوان از فعالیت های مبارزاتی کشورهای عربی برای آزادی فلسطین
بدور نگاهد اشت و این حق را هر فدائی و مبارز بخود میدهد که از همه
سوزین های مجاور اسرائیل برای حرکات پارتیزانی خود استفاده کند
هر چند در این مورد با حکومت هائی نظیر حکومت لبنان درگیر شود .
اینها عواملی است که زر و خورد های گاه بگاه را بین لبنان و فدائیون
بوجود می آورد . موجب پیمانی که در نوامبر ۱۹۶۹ در فاهره منعقد
گردید تا حد وسی یا بین اختلافات پایان رداره شد . مفاد این قرارداد که
بین یاسر عرفات و ژنرال یستانی فرمانده کل قوای لبنان بسته شده هنوز
نیز سری یاقی مانده است .

---

(۱) نقل از رساله "الفتح" نشریه شماره ۱ سازمان ایرانی پشتیبان
نهضت ملی آزاد ییخش فلسطین

بنا بر این و با توجه به حملات مرتب و پیگیر چریکها و میزان رشد و تأثیر آنان در بین توده های عرب و گسترش مناطق فعالیت آنان میتوان گفت که : "خطر اصلی برای اسرائیل، فلسطینی ها هستند که با جان و دل علیه استقرار آنها می جنگند . اسرائیل هم بخوبی به اهمیت و قدرت استقامت حرفی آگاهی را دارد . بهمین دلیل اخیرا که جنبش آزاد بیخش فلسطین شکل و وزن بخود گرفته و امنیت داخلی اسرائیل را تا حدود قابل توجهی بخطرا نداخته و با پیشرفت سریعی که در کار آن مشاهده میشود قادر خواهد بود تا در آینده نزدیکی محکمتر و مطمئن تر دست و پنجه با اسرائیل نرم کند ، رهبران اسرائیل شرایط جدیدی بر شرایط قبلی شان برای صلح ! وضع کردند " مضمونیت جنبش فلسطینی ها از طرف کشور های عربی ... " (۱)

اسلام را به مردم معرفی کنید تا یچه های ما گمان نکند
که این آخوند ها در گوش نجف یا قم را زند احکام حیض و نفاس
میخوانند به سیاست چکار دارند ! دیانت از سیاست باید جدا
باشد ! ، بنی دینها این را می گویند ، آنها (استعمارگران)
گفتند که باید دیانت از سیاست جدا باند !
از درس های آقای خسینی "

---

(۱) نقل از رساله "الفتح" تشریه شماره ۱ سازمان ایرانی پشتیبان
نهضت ملی آزاد بیخش فلسطین

از ۳م - ستار

نیمه اول باب

قیام کلنل محمد همی خان پایان

آیا میرزا کوچک خان قاتل حیدر عمو او غلی بور؟
آیا دین از سیاست جدا است؟
آیا روحانیون مخالف جمهوری بودند؟

کتاب مزبور را که آفای میر سید علی آذری تألیف نموده است بخصوص
برای نسل جوان که از گوشه های تاریخ انقلاب ایران عزیز کتر اطلاع
دارند کتابی است بسیار مفید و آمو زنده ، شخصیت کلنل محمد تقی خان
 بصورت کامل و یارز خود در این کتاب شناسانده شده و حقایق آزاری -
خواهانه و اصلاح طلبانه ضمیرش را ترسیم کرده . آفای آذری که بلاشك
در تدوین این کتاب زحمات بسیاری را متحمل شده در چند مورد توضیح
لازمه را از نظر اند اخته اند بخصوص بخش نهضت جنگل را بدون تحقیق
نگاشته و نتیجتاً منجر به قلب حقایق مسلمی گشته است که حمل بر نقص آن
تألیف گردیده است . چون هم اکنون در اروپا نسل جوان و روشنفکر
ما مشغول مطالعه این قسمت از تاریخ ایران است لازم مید اینم برای وضع
ابهاماتی که در کتاب مذکور متأسفانه باقی مانده تو ضیحات مختصه
ید هیم .

۱ - در بخش نهضت جنگل نگارنده به علی که بر ما نا معلوم است سعی

نموده میرزا کوچک خان را فردی خودخواه، بوالهوس، و موجب قتل حیدر عمو اعلیٰ چهره انقلاب مشروطیت معرفی نماید.

چون تحقیقات تقریباً جامعی از نهضت جنل در این اوآخر بعمل آمده است لذا از ورود در این قواز بعلت پیش گیری از طول سخن صرفنظر میشود و اجمالاً به توضیحی در روز تهمت قتل حیدر عمو اعلیٰ از میرزا میپردازیم.

در صفحه ۱۵۱ کتاب قیام کنل محمد تقی خان مؤلف از قول یکفر موشق مینویسد "در آن موقع که کار جنل تقو و لق میشد، میرزا فرار کرد، دکتر حشمت که قبلًاً یه او پیشنهاد شده بود بخرج دولت برای تکمیل و تحصیل اطلاعات طبی عازم اروپا شود و او برای ادامه نهضت و وفای به عهد و سوگند قبول نکرده بود با چندین نفر دیگر دستگیر میشوند".

شواهد بسیاری نشان میدهد که حقایق بصورت دیگری بوده زیرا اولاً جریان اعدام دکتر حشمت الله خان قبل از کناره گیری میرزا اتفاق افتاد و آن بدین صورت بود که دکتر حشمت الله خان (میرزا طالقانی) معتقد بود که نیروها را باید بصورت ارتشن منظم و کلاسه درآورد و در جبهه باز با نیروهای دولت و پیرو شد - اما میرزا بر این پایه ایستارگی میکرد که چون از نظر کمی و سلاح، دولت و انگلیس ها قویتر هستند باید بصورت چریکی برای پاید اوی نهضت و دفاع از خود یافق ماند . پایه اختلاف بحدی بالا کرفت که حشمت الله خان نیروهای طرفدار خود را جمع کرد و بصورت ارتشن منظم بر علیه نیروهای اعزامی مستیر الدوّله در نزدیکی لاهیجان به زد و خورد پرداخت و شکست خورد و به نیروهای دولتی که آویخته شد (۱) . ثانیاً کناره گیری میرزا "فرار" نبود و لارجنل هم هنوز تقو و لق نشده بود - زیرا بعد از تشییل دیته سرخ معاون کمیسر خارجی سوروی طی نامه ای له به راسکول نیکف نوشته متدر لزوم اتحاد میرزا و

(۱) یسوی آینده - دکتر حشمت و مختصراً از تاریخ نهضت جنل شماره ۶۲۳ آوت ۱۹۵۲

کمونیست‌ها و دستگاه‌های دولتی بورژوا ملی بر علیه اندلسستان شد و ضمناً توضیح داد که اگر قرار باشد در جمهوری میرزا کوچک خان تشکیلات و اداراتی نظیر تشکیلات و ادارات اتحاد جماهیر شوروی ترتیب داده شود باید اصول را تغییر داد زیرا بیم ان می‌روید که بین طبقات شرکت‌کننده در انقلاب اختلاف ایجاد کرد و پیکار آزادی ایران توسط انگلیس‌ها تضعیف شود (۱) . اما متأسفانه علی‌غم این توصیه‌ها حزب کمونیست ایران بطرق مختلف در تضعیف میرزا و در نتیجه استفاده از نهضت جنکل در راه تسریع ایجاد حکومت سوسیالیستی کوشید .

میرزا که مخالف این تند روی‌ها بود و از طرفی نیز اکثریت نیرو طرفدار او بودند سعی نمود که حزب کمونیست ایران را از این تند روی‌ها باز را رد اما نتیجه ای نگرفت – لذا یعنوان اعتراض در هیجدهم تیر ماه ۱۳۹۹ رشت را ترک کرده و در فون اقامت کرد . در این موقع نیز کاونف راسکولینک و اور ژنیکزه که همه خواستار اتحاد نیروها و پرهیز از تند روی بودند به مسکو احضار کشند و کمونیست‌ها که تند روی را به حد نهائی خود رسانیده بودند (نظیر تهدید به نبیش قبر و زندگی بذور کرده وابستگان اهالی رشت یعنی توپ و ریافت پول و غیره) موقعيت را مناسب شمرده و دست به کوتای سخ زند و بقول فخرانی تصمیم داشتند میرزا را نیز بقتل برسانند تا خود حاکم بلا معارض باشند .

بنا براین یا شواهدی که بعد از در دوره جدید نهضت جنکل پیش می‌آید می‌بینیم که کار جنکل اینطور که آقای آذری مینویسد تق و لق نشده بور و با اشاراتی که بعلل تعرض میرزا و شاهزاده کیمی او نزدیم می‌بینیم که میرزا فرار نکرد چون بعقیده ما عنوان فرار و ترک یاران دادن به مرد انقلابی که ماه‌ها در رام جنکل‌ها برای وطن جنکیده و سرد و کرم را چشیده بود دون شان تاریخ نویسی غرضی است .

در صفحه ۱۵۲ آذری مینویسد "نهضت جنکل را مردی موجب شد که

---

(۱) میرزا کوچک خان سردار جنکل از ابراهیم فخرانی صفحه ۲۲۳

معتقد به قضا و قدر بود، غالباً کارها را به استخاره برگزار می‌ساخت؛
این مرد میرزا کوچک نام داشت . . . . .

اگر میرزا به قضا و قدر آنطور که آقای آذری می‌فهمد (۱) معتقد بود
هرگز انقلابی نمی‌شد و غیرتش آنچنان بجوش نبی آمد که اسلحه بدست
گرفته و به جنگ بیرون و علیرغم شواهد ضعفینه ایران و قدرت اهربیضی
انگلستان، بمنظور آزادی وطن علیه نیروهای آنان بجنگد. اصولاً فردی
که به چنین قضا و قدری معتقد باشد سلطه و سلطه انگلستان قوی را بر
ایران ضعیف و متزلزل آن روز نیز نتیجه این قضا و قدر و سرنوشت میداند
و بازهم بر اصل همین خصلت می‌نشینند و انتظار قضایی بهتری می‌سکند و
بجای اسلحه تسبیح بدست می‌گیرند که اسلحه بدشون در صدر تجمع
نیروها برآید و ماهها و سال‌ها در سرما و گرما علیه امپریالیسم قوی
انگلستان بجنگد.

چند سطر پائین تر در همان صفحه مینویسد: "اختلاف او (منظور میرزا
است) با احسان الله خان باعث شد که نه با این نهضت تغییر لون
بدهد . . . ."

همچنانیکه در سطور بالا دیدیم اختلاف میرزا با احسان الله خان اختلا
اصولی بود – او اعتقاد داشت که در حال حاضر نمیتوان و نباید تند –
روی کرد نیش قبر کردن و یا تهدید به زنده بگور کردن اهالی بمنظور
آخاذی پول صحیح نیست، یا شرایط آن زمان تخته کردن مساجد و کشف
حجاب! مایه تنفر توده‌ها از هسته انقلاب می‌گردد. نه تنها میرزا
مخالف این رویه نادرست بود بلکه افرادی چون کاراخان، کازانف فرمانده
ارتش سرخ در ایران، راسکولنیک و اردزنیکه نیز مخالف این خط –
مشی بودند – بنا بر این نباید موقع داشته باشیم که میرزا می‌بایست به
هر اشتیاه استراتژیکی که از افراد سر می‌زد تن در دهد.

و باز در همان صفحه می‌خوانیم: "میرزا برخلاف رکتر حشمت که اکثرًا

---

(۱) برای فهم صحیح مفهوم قضا و قدر به کتاب انسان و سرنوشت از آقای
مرتضی مطهری مراجعه شود.

کارها را با تحصیل آراء و فقای عاقل و با شعور انجام میدار^{۱۰} به مشورت عقیده نداشت، رفته رفته استبداد رأی پرسایر صفات او چیره میشد – سخنان و فقای صمیعی و با وفا خود را بهیج میگرفت . . . . .

در اینجا بشواهد تاریخ جریان درست بر عکس است . میرزا اگر نمی‌خواست به مشورت تن در دهد پس چرا حاضر به قبول تشکیل کمیته انقلاب و بعد اکمیته سرخ گردید؟ مگر نه آنستکه او بوجود آورندۀ نهضت و حاکم بلا معارض جنگل بود؟ پس چرا خواستار تشکیل کمیته انقلاب و کمیته سرخ گردید؟ آیا این میتواند چیزی جز خصلت دموکراتی‌سوزن او را ببرساند؟

برخلاف نظریه این مؤلف ما معتقدیم که رکتر حشمت و احسان الله خان تن به شور و تصمیم دستگمعی نمیداردند زیرا همانطور که در بالا اشاره کردیم رکتر حشمت که معتقد به کلاسه کردن نیروها بصورت ارتقی منظم بود وقتی سایرین را مخالف نظریه خود دیدند نیروهای خود را جمع کرد و با دولت یه جنگ پرداخت و شکست خورد – حال اگر میرزا نیز تسليم نظریه رکتر حشمت شده بود خود و افرادش را به نابودی می‌کشید، همین خصلت تک روی نیز در احسان الله خان پدیدار بود .

”احسان الله خان که از ابتدا به رهبری جمعی تن در نمی‌دار“
”بدنبال گرایش های فردی خویش با گروهی دیگر همداستان شد“
”وبسوی تهران عزیمت کرد اما طی پیکاری از نیروهای دولتی شکست یافت و همچون رکتر حشمت در نتیجه اعمال و اقدامات فردی خود“
”نهضت جنگل را یک کام دیگر بسوی پرستگاه نابودی کشانید (توضیح“
”از پاروچی: ساعد الدوله احسان الله خان را فریفته و به او قول“
”کمک نظامی داد، ولی بهنگام حمله احسان الله خان به تهران“
”او را محاصره کرد و بنفع نیروهای مرکز وارد جنگ شد – لشکر کشی“
”احسان الله خان به مرکز بدون اطلاع میرزا کوچک و حیدر رعمو –“
”اغلی انجام گرفته است) .“ (۱)

با در نظر گرفتن این حقایق می بینیم که میرزا تکرو نبور بلکه همکاران او
تک روی میکردند گواینکه در عشق ورزی آنان به آزاری ایوان شکی نیست
آقای آذری در صفحات ۱۵۲ و ۱۵۸ ضمن توضیحی که مید هند مینویسند
”قوای انقلابی جنگل عبارت از دو دسته بود . . . . دسته دوم
جناح چپ بود که از احسان الله خان دوستدار معروف و خالو قریان
تشکیل می یافت . . . . دامنه اختلاف کار آنها را یجدائی کشاند
. . . اختلاف سر این بود که دسته دوم می گفتند برای تمام ایران و ایجاد
وحدت ملی فد اکاری می کیم ه تنها منظورمان گیلان نیست و باید دو این
موقع که در سرتاسر کشور نا توانی پدیدار است حمله کیم و کار را یکسره
سازیم – بتکمیل این منظور بود که در مورد اد ۱۳۰۰ بد ون مشورت یا
کمیته مختلط ، باتفاق ساعد الد وله به شهسوار وقت که از آنجا به مرکز
حمله آورد ولی قوای ساعد الد وله و قوای موکری در قویه (وزار) راه را بر
او گرفته بودند . تعداد بسیاری از قوای او را کشته و اسیر ساختند –
این حرکت احسان الله خان بهانه ای بدست میرزا کوچک داد – در همین
هنگام بود که حیدرخان که چندی در باکو نگران اوضاع گیلان بود راه
رشت را پیش گرفت . . . . یا این نیت پاک به گیلان وفت (منظور
حیدر عمو اغلی است) و پس از دو سه روز استراحت قرار میشود در محلی
بین طرفین ملاقات روى دهد و بکار اختلاف وسیدگی و حل عقد شود و
یلاخره بضاجرده خاتمه دهد . هنگامی که دسته جناح چپ حاضر در
انتظار بودند که میرزا کوچک خان و اتباع او برای مذاکره بیایند ، بدست
میرزا کوچک خان از چهار سو مورد شلیک قرار میگیرند ، جمعی مقتول و
عدد ای هم اسیر میشوند . حیدرخان از این میان گریخت ولی در
”پسی خان“ بدست حسنخان معین الرعایا از اتباع میرزا کوچک خان
اسیر و محیوس و سپس شبانه در زندان تیرباران شد . . .
این قسمت را آقای آذری یا از روی تعصب نوشته است یا واقعاً از تاریخ
جنگل نا آکا هند – ما با در نظر گرفتن بی طرفی بمنظور پاک کردن لکه

تنگی که در آخر صفحه آقای آذری بد امن میرزا چسبانیده است و بخاطر نشان دادن حقایق تاریخ می اصل مطلب را آنطور که اتفاق افتاده باستناد مدارک بسیار موثقی در اینجا شرح میدهیم .

میرزا کوچک خان در دروران کاره گیری و اقامات خود در فومن طی نامه ای به لنین گلیه او ضاع و وقایع شمال ایران را توضیح داد و سعی کرد که به لنین نشان دهد که چپ روی های کمونیست ها در شمال باعث این وضع اسفناک گردیده و هیئتی را بدین منظور به مسکو فرستاد (۱) . بالاخره تند روی های اعضای حزب عدالت و احسان الله خان باعث تضعیف نهضت گردید و نتیجتاً دولت موفق شد حکومت سمه هفته ای سرخ را بر رشت سونگون سازد و آن صفحات را متصرف گردد . میرزا طی نامه ای از احسان الله خان و مدیوانی شکایت کرد و خطای ای آنان را بر شمرد - پس از اتمام مذاکرات هیئت اعزامی میرزا در مسکو با مقامات دولت شوروی ، نزیمانف صدر شورای جمهوری آذربایجان ، ابراهیم بیک و داداش بیک را به نزد میرزا فرستاد - میرزا گفت در صورتی که افرادی مانند ایوک و یا مدیوانی و احسان الله خان طرف همکاری با او یا شنده حاضر به تجدید فعالیت نیست - در نتیجه توافق بعمل آمد که حیدر عمو اغلی که قبلاً نیز در انقلاب مشروطیت با او همکاری کرده بود به ایران باز گردد و مشترکاً وارد پیکار گردد - پس از مدت کوتاهی حیدر خان با یک کشتی اسلحه وارد بندر انزلی شد (۲) .

حیدر خان بلا فاصله پس از ورود به ایران با میرزا در " ملاسره " ملاقات نمود و کمیته جدیدی تشکیل گردید ، در این کمیته همه شرکت داشتند بغير از احسان الله خان که در اثر تند روی هایش به جنبش لطمات فراوانی زده شده بود (۳) .

(۱) و (۲) سردار چنگل ابراهیم فخواری صفحات ۲۳۸ و ۲۸۳

(۳) نامه پارسی شماره ۲ سال هفتم

پس از ورود حیدرخان و تشکیل کمیته، قراردادی بین انقلابیون پسته شد . برخلاف نوشته آقای آذری که در صفحه ۱۵۱ مینویسد: " و دنفرد یگر که نام آنها نوشته نشده باضافه یکنفر روس " در ماده اول قرارداد اسامی کمیته انقلاب راقیقاً نذکر شده .

ماده ۱ - ایجاد کمیته انقلاب ایران مرکب از پنج نفر زیر است
میرزا کوچک خان ، حیدر عمو اغلی ، احسان الله خان ، خالوقربان ،
(همان کسی که بعد ها سر بریده میرزا را یعنوان خوش خدمتی تقدیم
سرودار سپه کور) و محمدی .

ماده ۲ - انقلاب ایران برای آزادی شرق از ظلم و ستم امیر یالیسم
بکمک مادی حکومت های روسیه آذربایجان و گرجستان نیازمند است .
و در تبصره میآید که: فقط به حیدرخان این حق را دارد میشود که در
غیاب خود یکفر نماینده از رفقاء خود که منتبه به مستجات طرفین
نیاشد در جلسه کمیته انقلاب ایران شرکت نماید .

" چنانکه ریده میشود میان حیدر عمو اغلی از یکطرف و میرزا کوچک خان
از طرف دیگر که از زمان قیام مشروطه بیکدیگر اعتماد پیدا کرده بودند
توافق شد که با تفاوت نهضت گیلان را بسط دهند و راهنمہ آنرا به سراسر
ایران کشانند - یا یاد توجه داشت که میرزا کوچک خان تنها زمانی برشت
آمد که حیدرخان به حکومت انقلاب رشت پیوست و قبل از آن هرگز حاضر
به همکاری نشد و در کارهای کمیته آزادی ایران دخالت نکرد . میرزا از
میان این جمع تنها به حیدرخان اعتمادی فراوان داشت و از همین روی
حاضر شد یار دیگر دست همکاری در دست کسانی گردید که اهالی شمال
را از گرد نهضت می پراکندند چه وی امید داشت که چپرویهای گذشته
تکرار نخواهد شد و رهبری نهضت دیگریار دچار حادثه جوئی های نظماً
نظیر آنچه رامنگیر دکتر حشمت شد بیود نخواهد گردید - اما این پندار
میرزا نار رست از کار رآمد و چپرویها و تکرویها همچنان دنبال شد " (۱)

بنا براین برخلاف نوشته آقای آذری آمدن حیدرخان به ایران با قرار قبلی بود و ملاقاتی که منجر به انعقاد قرارداد فوق الذکر شد انجام گرفت و حتی در اثر اعتمادی که میرزا به حیدرخان داشت تبصره ای در آخر قرارداد اضافه کرد و یک حق اضافی باوردار که سایرین فاقد آن بودند — بنا براین ادعای نویسنده محترم مبنی بوسیلیک از چهار سو و دستگیری و تیرباران حیدرخان نمیتواند صحت داشته باشد چون حقایق آنطور بود که در سطور بالا توضیح دارد یم .

اشتباه دیگری که ایشان نموده این است که حمله احسان الله خان به تهران را قبل از ورود حیدرخان به ایران وانمود کرده است در حالیکه حقیقت امر این استگه این حمله و لشکر کشی بعد از تشکیل کمیته و حضور حیدرخان در رشت میباشد زیرا همانطوری که دیدیم لشکر کشی احسان الله خان به مرکز بدون اطلاع میرزا کوچک و حیدر عمو اغلی انجام گرفته است و خود آذری مینویسد " . . . در امرداد ۱۳۰۰ بدون مشورت کمیته مختلط با تفاق سعاد الدوله . . . " و بطوری که گذشت کمیته مختلط با حضور حیدرخان تشکیل گردید و این ضد و نقیض خود میرساند که تاریخ جنکل را آقای آذری با مطالعه کامل ننگاشته اند .

و باز برخلاف نظریه مؤلف کتاب قیام کلدل پسیان مبنی بر اینکه میرزا منظورش تنها گیلان بود نه سراسر ایران ما فقط اشاره ای به ماده چهار قرارداد منعقده که در بالا ذکر شد و اصول مراما نهضت جنکل می — نمائیم که میرزا و یارانش نه تنها هدف شان نجات ایران بود بلکه امید و نقشه آزادی شوق و جهان اسلام را در سومی پروراندند .

۲ — در صفحه ۳۱۶ از قول کلدل می نویسد :

" یکی از مهمترين عوامل پيشرفت سياست آنها (استعمالگران) "

" آمیختن سياست با مذاهب و ادیان مختلف است ، و یکی دیگر "

" اشاعه و ترویج خرافات در بین ملل مستعمره و نیمه مستعمره می "

" باشد ، اختلاط مذهب و سياست و ايجاد تشتبه این رو "

"از شاهکارهای آنها محسوب میشود، در حالیکه انسانها بخوبی"
"میدانند که سیاست و مذهب دو تا و کاملاً از یکدیگر مجزا هستند"
"ومداخله یکی در ریگری چرخهای اجتماع را از گردش واقعی باز"
"میدارد و تولید هرج و مرج میکند، در مملکت ما هم آنها از این"
"حریه بیونده و مهم حد اعلای استفاده را کرده و در تضعیف و یا"
"تقویت هر یک که لازم دانسته اند بسود خود اقدام و در موقع"
"ضرورت سیاست را بر مذهب و یا روحا نیت را بوسیاست تفوق"
"راده اند."

متأسفانه این تجزیه و تحلیل کلnel در خصوص مذهب و سیاست ناد رست است و شاید علت همان دورانی بوده که کلnel در اوپا گذرانیده و شاید مذهب اسلام و مسیحیت را از یک دریچه با هم مقایسه کرده - اما بعیقده ما علت دیگری نیز آن افزوده گشته و آن بی اطلاعی عمیقی آن مرحوم از مذهب اسلام و ایدئولوژی آن است . در صفحه ۳۱۵ خود کلnel می گوید :

"..... افسوس که مردم را آنچنانکه باید از فلسفه شهادت این فد اکار بی مانند (منظور ایشان حسین این علی است) مستحضر نساخته اند ؛ به مردم نگفته و نصی گویند که برای هفتاد و چند نفر چرا آن قشون چند دین هزار نفری تجهیز شد . . . ."

اتفاقاً کلnel خودش باین نکته توجه پیدا نموده که مردم از فلسفه قیام حسین (ع) بی خبرند و استعمارگران یعنظور منافع خود مردم را در این بی اطلاعی نگاهداشته اند زیرا در چند سطرو بائین ترمی نویسد :

"... این جنگ پیکار حق با یاطل بود؛ بیزید و اعوان و انصارش
"که از بانیان اولیه استعمارند تصور میکردند با کشتن فرزند علی-"
"این ابو طالب علیه السلام بر مرار خود استوار خواهند شد، بر"
"عکس، امروز هزار و چند هزار سال از آن واقعه ناگوار میگذرد و"
"هنوز که هنوز است نام او که در راه حق و آزادی شهید شد ورد"
"زبانها است، آن مرد فد اکار میخواست درس شهامت، اخلاق"

"تقوی، پرهیزکاری، درستی و وطن پرستی و راه و روش گرفتن"
"حق را به مردم بیاموزد؛ او کشته شدن را بروزیر بار زور رفتن"
"ترجیح دار—او میگفت: حق را باید گرفت و لوبه بهای جان"
"شیرین خود و فرزندان و اسارت خانواده و هرگونه زجر و ستم"
"تمام شود، فلسفه فداکاری و جانبازی فرزند علی (ع) اینها است"
"که متأسفانه اکثریت مردم از آن بی خبرند و بجرأت میتوان گفت"
"در عدم تشریح این موضوع مهم که آن را بصورت راز نهفته ای"
"در آورده اند، مقصود و نظرهای پلیدی است! ومن گمان می کنم"
"حفظ منافع استعمار جیان، صد درصد مضمون بیخبری مردم (از"
"این حقایق) است".

ما نیز با این نظریه کلnel موافق هستیم که استعمارگران بخاطر منافع و هدف های پلید خود مردم را از آگاه شدن به فلسفه قیام حسینی باز راشته اند—چون آنروز که ایرانیان بطور عموم باصول انقلابی اسلام وبخصوص مکتب شیعه آشنا گردند دیگر قدران و زورگویانی بی سر و پا نمیتوانند بنام شاه برآنان حکومت کنند—آنوقت می فهمند که هزار فامیل استثمارگر بیزیدان زمان هستند و باید در برابر آنان قیام کرد، قیامی خونین و پر شمر.

اما با همه اینکه کلnel باین موضوعات بی بوده تعجب ما در این است چطور در سطور بعدی دین را از سیاست جدا ندانسته؟ اصولاً زندگی علی، حسن و حسین مستقیماً و بطور معنای وسیع کلمه در سیاست گذشت و بقول یکی از اساتید و پژوهشگران نهضت اخیر ایران اصولاً کجای زندگی محمد و علی خالی از سیاست بود؟ خود قیام حسین و فداکاری یارانش که مورد استناد مرحوم کلnel است برای احیای حقوق و آزادی انسانها بود، قیامی در راه یک ایدئولوژی و احیای ارکان آن می بود و باز بقول همان استار، حسین رأساً و شدیداً در مرکز میدان مبارزه سیاسی قرار گرفت و شهید شد—حسین که بخاطر منافع شخصی و یا خانوارگی خود قیام نکرد والا نام او نیز امروز در زمرة سایر سیاستمداران

آن دوره چون یزید قرار می گرفت و به فراموشی سپرده میشد، همچنانکه نام صد ها پادشاه و سردار که بمنظور بسط امیراطوری خود با یکدیگر در درون مختلف تاریخ جنگیده اند امروز بواری فراموشی سپرده شده. اصولاً اسلام را بخاطر خصلت جامع بودنش نمیتوان از سیاست جدا ساخت، چرا که اسلام دو ای تئوری حکومت و دولت، نظام اقتصادی و سیاسی، حقوق بین الملل و مدنی و قانون اساسی وغیره است.

مسجد محل تشجیع سپاه و رتق و فتق امور و بررسی مسائل روز اسلامی است، نماز جمعه تجمیعی است اجتماعی که خلیفه یعنی حاکم روز عهده دار آن است - اسلام را نمیتوان از سیاست جدا دانست چرا که نه تنها مکتب عبادی است بلکه یک مکتب عقیدتی نیز هست، یک علم است و یک علم یا مکتب عقیدتی نمیتواند از سیاست جدا باشد.

بنا بر گفته مبارز سوسخت ضد استعمار آقای طالقانی و داشمند معظم استاد مطهری، شیعه اصولاً یک اقلیت مبارزی بوده و هست که رهیوی و دستور اولیه آنرا اعنه اطهار راره اند و باز یقول استاد مهندس بازرگان اینهمه تحدید و تعقیب و حبس و کشتار امامان و امامزادگان و شیعیان برای چه بوده؟ جز برای خلاف و احیای حق و آزادی یا بعبارت دیگر در میدان سیاست است؟ یا افراد بیطرف و بیحال که کسی کاری ندارد.

اگر در زندگی صد ساله اخیر مملکت خود مان نگاه کنیم یه مبارزات سرخستانه سید جمال الدین اسد آبادی و تبعید های او، مبارزات آیة الله شیرازی در واقعه تباکو - مبارزات و پرچمد اری انقلاب مشروطیت توسط مرحوم طباطبائی و بهبهانی، مبارزه مسلحانه میرزا کوچک خان و شیخ محمد خیابانی و در همین چند سال اخیر مبارزات پس گیرو خستگی ناپذیر روحانیون چون آقای خمینی، طالقانی، ربانی شیرازی و علماء و اسانید قم و شهرستانها واقع میشون.

اصولاً چرا ملک المتكلمين را در یاغشهاد بدستور محمد علیشاه قاجار خفه کردند؟ چرا زندانهای شاه سابق ملعو از روحانیون بود؟ چرا خمینی

باید در تبعید بسر برد؟ چرا ریانی‌ها، حجتی کرمانی‌ها، انواری و طالقانی‌ها باید در زندانها شکجه گردند؟ چرا افراد حزب ملل – اسلامی و سایر علماء و روحانیون واقعی (نه دست پروردگان جاسوسان) باید در گوشه زندان بسر بوند؟ چرا دکتر مفتح‌ها، قاضی‌ها و یارانشان باید از شهر خود تبعید گردند؟ چرا باید برای خطیاً ملی و مذهبی تقاضای اعدام شود؟ همه اینها دلیل جدا نبودن دین اسلام از سیاست است و الا مثل یونان حکومت‌ها تغییر می‌کرد – غدران ارتش بر مسند کارتکیه میزدند و به پایمال ساختن حقوق انسانها می‌پور اختند و روحانیت نیز با نیزه راوان تبان می‌کرد و برایش فرق نمی‌گردد، مهم موجودیت کلیسا بود و بس و مهم آن بود که کلیسائی باشد و نامی نیز از دین باقی بماند، حقوق انسانها مهم نبود.

خوشبختانه در مکتب اسلام چنین وضعی نیست، درین از سیاست جدا نیست، موجودیت اسلام برای خدمت به انسانها و نگهداری حقوق آنها و سعادت‌شان است. اسلام برای احیای حقوق انسانها خصلت انقلابی دارد، دستور قیام و جهاد میدهد، سرنگونی ظالم را میخواهد و دخالت در امور سیاسی را تأکید می‌کند. بهمین خاطر نیز روحانیت اسلام در رأس نهضت فکری کتو نی ایران قرار گرفته و در راه آگاهی توده‌های پابرهنه و رفاع از حقوق‌شان جانشانی می‌لند.

با این توضیحات امیدواریم آقای آذری لافل شرح مختص‌سروی در پاورقی جهت رفع این نقیصه بزرگ بد هند چون بعقیده ما^{۱۱} مین‌نمایی جداعی درین از سیاست را استعمارگران جهت تضعیف نیروی خلاقه توده رنجبر که مذهب محرك خروش آزاد یخواهانه شان است مطرح کرده‌اند. توضیح بیشتری در این باره را به رساله "مرز میان دین و سیاست" از مهندس بازرگان و مقالات "مبارزات سیاسی و مذهبی" مندرج در مجله "اسلام مکتب مبارز" موکول مینماییم.

۳- باز در صفحه ۵۳، کتاب نقل از خاطرات آقای فرج مینویسنده "اگون بوا اولین یار این حقیقت را موکد آغاز تحضیل" .

"همو طنان میرسانم که بد انند قیام خراسان صرفاً برای نجات مملکت"
"از سیاست‌های اجنبي پوستان بود و خوشبختانه این نقشه بطرز"
"دیگري يدست یگانه رجل يا اراده وطن پرست اعليحضرت فقيه"
"علق شد و چون جمهوري با مخالفت جامعه رو حانيون قابل"
"اجرا نبود لذا با تغيير سلطنت يآن اساس خاتمه داده شد ."
در اينجا تحريفي در يك اصل مسلم اسلامي (يا از روی بي اطلاعی و
يا از روی ترس) انجام گرفته که متاسفانه نگارنده آنرا مسکوت گذاشته است - ما برای آنکه بدعتی گذاشته نشود و اين تحريف در تاريخ شیت
نکردن مجبوريم تو ضيچ مختصري بد هيم .

هر کن ولو بمقدار کم از تاریخ سیاسی اسلام و تئوري حکومت
اسلامی اطلاع داشته باشد واقع است که رئیس حکومت در سیستم حکومتی
اسلام بر روی پایه موکراتیک از طرف مردم انتخاب میشود و حکومت
موروثی را اسلام مردود میشناسد .

اصول قیام اسلام بر علیه استثمار انسان از انسان و نظام طبقاتی بوره
رعیت و شاه معنی ندارد . از زندگی بي آلايش و معمولی سیاسی محمد
که بگریم خلفای بعد از او ابو بکر و عمر نیز با حالت عادی زندگی
میکردند و در راه از بین بردن نظام اشرافی قدم بر میداشتند - علی که
نمونه کاملی از يك حکمران اسلامی میبود برای آنکه زندگی خود را با
زندگی رنجبران تطبیق دهد و وزها در مزارع کار میکرد و مخارج خود را
شخصاً تأمین مینمود - بنا بر این حکومت پر زرق و بوق اشرافی بنا بر
حوصلت غیر عمومی مخالف یا اصول حقه اسلامی است ، شخص زمامدار
می بايست مستقیماً از طرف مردم انتخاب میشد - به عنین خاطر جنگ با
حکومت‌های بنی امية و بنی عباس بخاطر موروثی کردن و ناحق بود نشان
میبود . در صفحه ۵ کتاب "قانون اساسی در اسلام" (۱) در خصوص
شكل حکومت پس از تو ضيچ کلمه "خلافت جمهوري" مینويسد :

"... مبارا از گله (نیایت) در اثر سوء تفکر به مناسب باصطلاح " ظل اللہی " (پادشاهی) و یا وساطت بین مردم و خدا و یا " حقوق پادشاهان الهی " منتقل شوید و گمان کنید اسلام به این عناوین عده ای را سلطنت بر مردم ساخته است ، قرآن حکم می کند که این مقام و منصب و خلافت تنها مربوط بیک فرد و یا طبقه و یا خانواده ای خاص نیست (مثلاً سلطنتی و یا طبقه اشرافی)"

و همچنین کتاب " جنگ و صلح در قانون اسلام " (۱) در بخش تئوری حکومت - شکل بخصوص حکومتی اسلام را مشخص می کند . بنا براین ما می بینیم که حکومت سلطنتی از هنونه آن که پاشد مخالف اصول اساسی شکل حکومتی اسلام است و آنچه را که اسلام بنام خلیفه تصریح می کند در سیستم اروپائی تقریباً میتوان با شکل حکومت جمهوری مقایسه نموده ، حال چطور ممکن است که جامعه روحانیون اسلام با وقوف باین اصل مسلم اسلامی : که اسلام مخالف سرخست حکومت های خانوارگی (سلطنتی) اشرافی و یا پدرشاهی است با جمهوری شدن ایران مخالفت نمایند و برخلاف اصول حقه اسلامی رأی دهند تا سردار سپه مجبور شود بنا مخالفت روحانیون از جمهوری کردن ایران گذشته و خود را پادشاه بنامد ؟ ؟ ؟ !

این ادعای آقای فرج یهیجو جه نصی تواند صحیت داشته باشد - حتی می بینیم که رضاخان اصولاً بسیاری از روحانیون را با خاطر مخالفت شان با حکومت او بینندان اند اخت و کویید - حال چطور ممکن است یمنظور تأمین نظر روحانیون از جمهوریت گذشته و حاضر بقبول زحمت سلطنتی کردن خانواده خود گردیده باشد ؟ ؟ ؟ !

توجه خاص خوانندگان عزیز را که هم اکنون مشغول مطالعه این کتاب و این دوران از تاریخ ایران هستند باین نکات حیاتی و مهم جلب مینماییم و انتظار داریم که نویسنده محترم در چاپ های بعدی برای ثبوت بی غرضی خود این عیوب مهم و اصلی را بر طرف سازند .

(۱) نوشته پرسنور مجید خدوری ترجمه سید علام رضا سعیدی

ترجمه از : بیهقی

پیام بربر اندر اسل

بکثره بین المجالس

پیام زیرا را برتراند راسل فیلسوف مشهور
انگلیسی درست یکروز قبل از مرگش به
کنگره بین المجالس که امسال
(فوریه سال ۱۹۷۰) در قاهره تشکیل
شده بود فرستاده است .

مراحلی که اینک جنگ غیر قابل توجیه خاورمیانه در آن قرار
دارد معلوم یک رشته ارزیابی های نادرست است . بعیاران سرزمین
مصر، اهالی این سرزمین را مجبور به تسليم و خضوع در برابر دشمن
نخواهد کرد . بلکه درست بعکس، تصمیم آنها را بمقاآمت در برابر
دشمن قویتر خواهد ساخت .

تجربه نشان دارد که بعیاران هیچ وقت ملت ها را بزانود رنی آورده .
ویتنامیها سالها است که سخت ترین حمله های هوایی آمریکا را بر خود
تحصل میکنند بدون اینکه تسليم قدرت دشمن شوند، آنها تا کنون برای
ساقط کردن هرچه بیشتر هواییهای جنگ دشمن، روز بروز مو قیمت
بیشتر بدست آورده اند .

در سال ۱۹۴۰ مردم کشور خود من در برابر حمله های بعبارانی
هیتلر با اتحاد و بود باری بیمانندی استقامت نمودند . حمله های
کوئن اسرائیل هم هدف های او را برآورده نخواهد ساخت ولی
نباید از نظر دور اشت که سراسر جهان این عملیات اسرائیل را
به شدید ترین وجه محکوم میکند .

تحولات بحران خاورمیانه بهمان اند ازه که خطرنانک هست روشنگر
یک سلسله واقعیات نیز می باشد . اسرائیل بیش از بیست سال است

مرتبأ قلمرو خود را با زور اسلحه توسعه میدارد و پس از هر تجاوز جدید هم دیگران را دعوت به عقد قرارداد میکند و پیشنهاد مذاکرات میدارد ! باین ترتیب او بهمان نقش معهوب امپریالیسم پرداخته که میتوشد از هر راهی شده برای قانونی نشان دادن آنچه با زور گرفته استفاده کند . و این چنین هر پیروزی جدید اسرائیل ، پایه و اساسی برای مذاکرات پیشنهادی صاحبان قدرت در میآید و ظالمانه بسون تجاوزات گذشته عمل ابغراموشی سپرده میشود .

حمله های اسرائیل نه تنها باید محکوم شود بخاطر اینکه هیچ دولتی حق ندارد سرزمین دیگران را تصاحب کند ، بلکه باین جهت هم که هر حمله آشکارا نشان میدارد تا چه اندازه هنوز دنیا مادر برابر زور - گوئی از خود مسامحه و مدارا نشان میدارد .

آوارگان فلسطین که رقم آنها به صدها هزار میرسد ، چندی پیش از طوف یک روزنامه نگار آمریکائی به عنوان " سفگ آسیا برگردان یهودیت جهانی " معرفی شده است ، اینک بیش از سی سال است که بسیاری از این آوارگان در مسکن های فلاکت با در خطر دائم بسر میبرند .

قصه غم انگیز مردم فلسطین این است که سر زمین آنها بوسیله یک قدرت بیگانه به ملت دیگری تسليم شده تا برای خود در آنجا کشور ترازه ای بوجود آورند ! نتیجه اینکه صدها هزار انسان بیگناه به بی خانمانی دائم محکوم شده اند و با هر جنگ شعاره این بی خانمانها بالا رفته است . تا کی دنیا میخواهد تماساکر صحنه این ستمگری خسود سیرانه باشد ؟ !

این نکته کاملاً آشکار است که باید باین آوارگان حق مسلم داده شود به وطن خود که از آن بیرون رانده شده اند باز گردند . امتناع از دادن این حق مسلم میباشد که هسته اصلی نزاع موجود را تشکیل میدارد . در این جهان هیچ ملتی این را قبول نمیکند که از سر زمین خود بیرون رانده شود ! و چگونه میتوان از فلسطینی ها انتظار داشت پیغیزی را تحمل

کنند که هیچ کس آنرا تحمل نمیکند ! حل عادلانه مشکل این آوارگان بیوطن عامل اصلی پایان دادن واقعی به نزاع خاورمیانه میتواند باشند غالباً بما گفته میشود که ما را و پائی ها میبایست نسبت به اسرائیل علاوه و جانبده اری نشان دهیم . زیرا یهودیان در اروپا زیر فشار نازیسم بینهایت رنج دیده اند . اما من اینرا بهیچوجه مجوز آن نمیدانم که کاری کنیم این رنج ها این بار در مرور دیگران ، تا بینهایت ادامه داشته باشد . آنچه امروز اسرائیل می کند بهیچوجه نمیتواند تفسیر صحیحی داشته باشد و کوشش برای از بین بردن نفرت های گذشته مجوز نفرت های گذشته نیست و این نوع اظهار علاوه و همدردی جزو یک تزویر نمیتواند باشد .

اسرائیل با اعمال خود نه تنها تعداد بزرگی از آوارگان فلسطین را به فقر و درد روی محکوم میکند و رقم بزرگی از اعراب را زیر سلاح نگه میدارد بلکه ملت های عرب را که از استعمار رها شده اند و امید ارد همواره در فقر و بد بختی باقی بمانند ، چون اینک در این کشورها ، بحد ضرورت کوشش های تسليحاتی در رتبه مقدم بروکوشهای اقتصادی قرار دارد !

هر کدام از ما که بخواهد خونریزی خاور نزدیک را پایان یافته به بینند باید این را بیند یورد که هیچ راه حلی نباید آنچنان باشد که بزر نزاع های آینده را در برداشته باشد . عدالت حکم میکند که به عنوان او لین قدم بسوی حل صلح آمیز مسئله اسرائیل از سرزمین هایی گه در یومنی ۱۹۶۷ اشغال کرده بازگردد .

جهت کمال های لازم به مردمی که مدتها است در خاورمیانه در رنج و فشار بسیارند باید کوشش همگانی و جهانی جدید صورت گیرد .

کوشماهی اسلامی نسل جوان

گزارش کوتاهی از ششمین نشست اتحاد یه انجمن های اسلامی
د انشجو یان در اروپا "گروه فارسی زبان"

در ساعت ۱۰ صبح روز شنبه ۲۶ اردیبهشت ماه ۱۳۴۹ برابر با
۱۶ ماه مه ۱۹۷۰ ششمین نشست سالانه اتحاد یه با تلاوت آیاتی چند
از کلام الله مجید کار خود را آغاز کرد . در این نشست بیش از یکصد نفر
از خواهران و برادران مسلمان از شهرهای اینسبروک، گراتس، لشو بنه
لینس و وین از اتریش، آخن، دویتسونه، ساربروکن، تربیه، کرفلد، کلن
کلاوستفال، کیل، مونیخ، ورتسبورگ، هامبورگ و هانوفر و همچنین از
بروکسل پاریس و لندن شرکت داشتند .

در روز نخست پس از خیر مقدم توسط هیئت مدیره، نمایندگان واحد ها
معرفی شدند و اعتبارنامه آنان مطرح گردید و رسیدت جلسه اعلام شد .
در این موقع پیام " گروه فارسی زبان " انجمن اسلامی دانشجو یان در
آمریکا و کانادا به ششمین نشست اتحاد یه بشرح زیر قرائت گردید :

بنام خدا

برادران ایمانی - همزمان گرامی !

ششمین نشست سالیانه شمارا که مصادف و همزمان با میلاد فرخند

پیامبر گرامی اسلام میباشد بهمه شما تبریک من گوئیم .

برادران ! نشست سالیانه شما در شرایطی برگزار میگردد که رشد و
توسعه نهضت های رهاییبخش خلق های مسلمان در سراسر دنیا اسلام
مو جی از امید و آرزو را در دل همه مردم مبارز و حق طلب ایجاد کرده است .
ملیونها انسان خدا پرست و مسلمان ، از کرانه های جزایر فیلی پین و جاوه
و سوماترا تا اعماق جنگل های قاره سیاه از خواب گران چند قرنی خود

برخاسته اند و بر میخیزند . زنجیرهای بردگی چندین ساله کهنه و نو، استبداد و جهل و بن خبری را بکی پس از دیگری از هم می گسلند . امواج خروشان این جنبش‌ها ، دیواره‌های فرسوده جامعه کهنه را در هم می‌ریزد و همچنانکه مسلمان پلاس پوش ، اما دل پاک و مومن صدر اسلام با جهاد رهاییخشن خود ، تاج‌های کبروغور ، خود سری و استبداد قیصرها و خسرو پرویز هارابه گل کشیدند و بساط سلطنت مطلقه آنان را در اعماق لجن زار تاریخ مدفن ساختند و سپس برخرا به های کاخ ظلم و ستم آنان جامعه ای آزاد و سعادتمند باطرحی نو بناهادند که در رسانه آن استعداد و نبوغ هزاران انسان ، شکوفا و بارور گردید و پشریت و علم انسانی قرنها از آن سیوا بگردید . امروز هم امید آن میرود که نهضت‌های رهایی بخش نوین اسلامی نیز باری یک بصورت یک نیروی متحد و یک پارچه جهانی پشریت را برآه صلح و سعادت بگشانند . و این که امروز پدیده اجتماعی نهضت‌های اسلامی از بزرگترین تحولات دنیا اسلام است ، مورد توجه دوست و دشمن دو دنیا می‌باشد .

بکی از مشخصات همکانی این جنبش‌ها نقش فعال و سازنده جوانان مسلمان در تکون و تکامل ایدئولوژیک و در جهت گیری منطقی و عینی این جنبشها از نظر سیاسی و اجتماعی می‌باشد . در تمام این جنبش‌ها ، جوانان مسلمان در صرف اول و مقدم جبهه قرار ارتد . همه جا پرچم مبارزه برداش و آنها است . نیروی محركة و دینامیسم همه این جنبش‌ها از اعتقاد راسخ و ایمان بی شائیه و دلایل پاک و آگذره از عشق و محبت این جوانان سرجشمه می‌گیرد .

آنچه را که پیروان قوم مانتوانستند و یا غفلت کردند که از لا بلای کلمات روشن و گیرای کلام خدارک کنند ، جوانان مسلمان با روح پاک و حق طلب خود آنها را جذب کردند و با تحرک و دینامیسم خود به آنها روح بخشیدند و آنها را از صورت تئوری به واقعیت‌های زنده خارجی مبدل ساختند و اسلام را از گوش و کثار مساجد متوجه به صحنه فعال و جوان و پرهیاهی‌گو جامعه و به پیشرفت‌هه ترین مرآکز علمی دنیا کشانیدند .

مو فقیت شمار ریزگاری ششمین نشست مالیانه خود گواه صادقی است
بروک منطقی و علمی جوانان از طرز تفکر اسلام و نشانه ای است از روشن
سطح بینش و آگاهی اسلامی آنان .

شرکت فعالانه جوانان مسلمان در جنبش های رهائیخش اسلامی
نه تنها به جهت گیری عینی و منطقی جنبش کمک اساسی کرده است بلکه
برد است و درک علمی جوانان ، از جهان بینی اسلامی ، مبارزه را باصلاح
اید و لوزی اسلامی مسلح ساخته است و درنتیجه آن جنبش از شکل یک
اعتراض و مبارزه پاسیف به یک تحول و مبارزه مولود و سازنده و فعال تبدیل
یافته است . یکی از نتایج عملی و عینی جهت گیری جوانان مسلمان در
رویداد های سیاسی و اجتماعی خلق های مسلمان ، افسای اشکال جدید
و نوین بروگی انسانها است . قبل از پیدایش ماشینیزم جدید و انقلاب
صنعتی ، صاحبان زر و زور برای ازدیاد سطح تولیدات خود سیستم
بروگی را در سطح جهانی ابداع کردند . اما در قرن بیستم که پیشرفت
صناعی و تکو نوی احتیاج این خدايان سرمایه را از نیروی کار بروه ها
بنی نیاز ساخته است ، آنها برای حفظ منافع خود ، برای حفظ بازارهای
صرف ، برای استعمار سلطه استعماری خود ، به " بروگی فکری " انسانها
پرداخته اند . بعبارت دیگر " بروگی فکری " همگام و همراه " استعمار
نوین " است .

درک علمی جوانان ما از مفهوم خد اپرستن در اسلام و جهان بینی
اسلامی ، بعد جدیدی به جنبش اسلامی معرفی میکند و آن مبارزه با
" بروگی فکری " به هرنوع و شکلی میباشد .

از نظر جهان بینی اسلام ، تازمانی که توده های مسلمان - خصوصا
جوانان و روشنفکران ، از نظر فکری و مفزوی اسیر و بروه استعمار غربی هستند
، رهائی نهایی و شکست استعمار امکان پذیر نیست . تازمانی که مفزوها
و افکار توده ها اسیرو بروه مفاهیم ساخته و پرداخته استعمارگر است ،
رهائی از چنگال یک مستبد و یک استعمارگر ، به اسارت در چنگال مستبد و
استعمارگر جدیدی منجر خواهد شد .

تعبیری علی و قابل درک ازاین " بردگی فنری "، مسئله " غرب زدگی " میباشد که افشاری انواع و اقسام آن بهرشکل و نوع و اسعی از وظائف اولیه جوانان مسلمان میباشد .

برادران ! با پرسی و تحلیل و توضیح و بسط مسائل بالا است که ما میتوانیم خط مشی آینده خود را بهتر واقع بینانه تر تنظیم و ترسیم نمائیم . برادران ! این وظیفه ما است که جوانان مسلمان را به رسالت تاریخی که برعهده دارند آشنا سازیم ، دانش اسلامی آنها را بالا بریم ، اسلام را با جهان بینی اش بشناسیم و بشناسانیم .

برادران ایمانی - آرزوی قلبی همهٔ ما است که می‌توانستیم در نشست شما شرکت داشته باشیم . اما کون که در نشست شما نیستیم ، همهٔ جا خود را در کار شما حس میکنیم . پیروزی هرچه بیشتر شمارا آرزو مینماییم . آرزو داریم تا با کمک یک یگر ، بالهای از جهاد پر شکوه و فرخنده نهضت - حسین ، بازنده نگهدارشتن خاطره ۱۵ خورداد ، بسه شعار متفرقی " انها الحیوة عقیدة و جهاد " مصدق اخارجی بیخشیم . فراموش نکنیم که " کل ارض کریلا و کل یوم عاشورا " ، برای انسان مُون و خدا پرست ، هر کجا که باشد و بهر کجا که رود جبهه جنگ و مبارزه او همانجا میتواند باشد .

پیروزی باد اتحاد و همبستگی جوانان مسلمان
موفق باد ششمین نشست گروه فارسی زبان در اروپا
سلام و افتخار بر مجاهدینی که بخاطر بزرگ اشت آرمان های
اسلامی شریعت شهادت نو شیده اند .

سلام بدمبارزینی که تبعید و زندان را به تسلیم و رضاد ریبا بر ظلم
و استبداد و باطل ترجیح داده اند .

درود بروکسانی که بخاطر بزرگ اشت کلمه حق و بخاطر استقرار
عدالت ، آزادی ، برابری می‌جنگد و در برابر زور و قدری و ظلم و
ستم ، تسلیم نمی‌شوند .

گروه فارسی زبان آمریکا و کانادا

پس از انتخاب هیئت رئیسه نشست، هیئت مدیره اتحاد یه و مستول کمیته فلسطین گزارش کارکرد پکساله خود را تقدیم داشتند. این گزارش پس از بحث و بررسی مورد تصویب نشست قرار گرفت.

در دوین روز نشست نظرات مشورتی مرکز اسلامی هامبورگ مطرح شد. آقای دکتر بهشتی که بدین منظور از طرف اتحاد یه دعوت شده بودند پس از مطالب بسیار ارزنده و سودمند، ضمن اظهارات خود چنین گفتند:

من در حدود مطالعات خودم و همچنین در حدود مطالعات اسلامی معتقد به اصالت نسیں فرد و جامعه هستم یعنی هم جامعه اصالت نسیں دراد و صرفاً مجموعه ای از افراد نیست و هم فرد اصالت نسیں دراد و صرفاً یک پیج و مهره بین اراده و بین جان از جامعه نیست. حال این جامعه میخواهد جامعه یک خانواره باشد، جامعه یک اتحاد یه باشد، و یا میخواهد یک جامعه بزرگ باشد. بدلیل اصالت نسیں جامعه و اینکه جامعه بصفت جامعه بودن، خودش یک واقعیت است و امر نسیں، باین دلیل دوستان عزیز، کسانی که عضو یک تشکیلات و جامعه میشوند، خود بخود مقداری از آزادیهای فردی و امکانات مناسب برای رشد فرد پیشان را از دست میدهند.....
ایشان بعد از مطالب مفصل دیگری بعنوان آخرین پیشنهاد خود چنین فرمودند: و آخرین پیشنهاد من بدستان اینست که کوشش کنید در راه حفظ و افزایش استقلال هرچه بیشتر مالی، فکری و تشکیلاتی سازمانستان اگرگاهی کمکی از نظر فکری و یامالی بتشما میرسد، این کمکایچه از افراد و چه از مؤسسات نباید بهمیچو جه وابستگی در اتحاد یه شما ایجاد کند. و حتی این مسئله راهم باشد، روابط سازمانستان با مرکز اسلامی هامبورگ در نظر ردد انته باند و بکوشید که این رابطه دوستانه شما با مرکز اسلامی هامبورگ بهمیچو جه به استقلال شما لطمه ای ترساند.

در روز سوم نشست کمیسیونهای منتخب نشست کارخود را آغاز کردند و در عصره مان روز پس از رسیدت جلسه، یک از خواهران عضو اتحاد یه که بعنوان عضو علی البطل هیئت نماینده‌گی واحد خود در نشست شرکت داشت

بعنوان نماینده از طرف خواهان شرکت کننده در کنگره بیاناتی بشرح زیر
اظهار داشت :

برادران عزیز !

در جلسات مشورتی که در خلال فرستهای این سه روزه داشته ایم تصمیم گرفته شد، در ضمن همکاری و همگامی با واحد های "گروه فارسی زبان" و پشتیبانی از اهداف و تلاش های برادران عزیز، خود نیز گروهی تشکیل را داده و در راه شناخت حقوق زن در اسلام مطالعه و تحقیق نمائیم و آنرا تا حد امکان بدیگران پشناسانیم، چه آنکه معتقدیم باید خود برای شناخت حقوق انسانی و حقه ای که اسلام برای زن قائل شده کوشش نمائیم. زیرا، کسانی که در سالهای اخیر بظاهر بفکر اصلاح اوضاع و احوال زنان افتاده اند، خود بازیچه دست دیگرانند و هدفی جز اجرای برنامه های استعمار و درینکنیت زنان ندارند. امیدواریم که بدین وسیله قدم مؤثری در راه تحقق بخشیدن باهداف مقدس اتحاد یه بود اشته و بتوانیم جزئی از وظایف دینی خود را ایفا نمائیم.

پس از پایان بیانیه خواهان شرکت کننده ابراز احساسات شدیدی از طرف کیه حاضرین صورت گرفت و مطالبی پیرامون نقش زنان در صدر اسلام و مبارزات آنها در ۱ قرن گذشته و همگامی آنها با برادرانشان در این پیکارها اظهار شد. پس از آن گزارش کمیسیون ها تقدیم نشست شد و مورد شور و بررسی قرار گرفت و مادرانینجا به درج قطعنامه و پیام ها از مصوبات نشست اکتفا میکیم.

قطعنامه ششمین نشست اتحاد یه

"ان الله لا يغىّر ما بقوم حتى يغيّروا ما بأنفسهم "

تا مردمی در سرنوشت خویش تغییری نه هند، خداوند سرنوشت آنان را در گرگون خواهد کرد.

"قرآن کریم"

۱- ششمین نشست اتحاد یه انجمن های اسلامی در انجمنیان در اروپا "گروه فارسی زبان" در راه فراوان خود را به رهبر مبارز و آشنا -

- نایند بیر، حضرت آیت الله خمینی تقدیم میدارد . ماتبعید غیر انسانی
ایشان را شدید امحکوم نموده و بازگشت فوری معظم الله را بایران خواستاریم .
- ۲- ما پشتیبانی خود را از مبارزات پیگیر دانشمندان دینی مجاهد و شجاع
بخصوص حضرت آیت الله طالقانی اعلام میداریم .
- ۳- ما به بند کشیدن و تبعید تلاشگران فد اکاری راک برای حمایت از حق
و عدالت بپایاسته و بدست حکومت ایران و حکومت های ستمگرد یگر
به سیاهچالهای زندان افتاده اند محکوم مینمائیم .
- ۴- ما اشغال تجاوز کارانه فلسطین و سایر سرزمین های عربی را تو سلط
صیونیسم و امپریالیسم جهانی محکوم کرده و پشتیبانی خود را بیکار
رهائیبخش خلق قهرمان فلسطین و جنبش های ضد استعماری خلق
عرب اعلام کرده و پیکار مسلحه خواهان و برادران فلسطینی خود
را تنها راه نجات میدانیم .
- ۵- ما هرگونه کمل امپریالیسم و حکومت های درست نشانده دیگر بویژه
کمکهای خود سرانه دولت ایران را به اسرائیل محکوم میکیم .
- ۶- ما تجاوزات ضد بشری ستمگران بین المللی و عوامل درست نشانده آنها
را بحقوق انسانهای رسراسر جهان بخصوص در فلسطین - ویتنام -
لانوس - کامبوج (هند و چین) - ارتیه - آنگولا - چاد - رود زیا
- آفریقای جنوبی - پاکستان - ایران - چکوسلواکی و .....
محکوم میکیم .
- ۷- ما هرگونه تبعیض نژادی در سراسر جهان بویژه علیه سیاهان آمریکا
را محکوم مینمائیم .
- ۸- ماحمایت خود را از جنبش های دانشجوئی مترقی و پیشروی که در
جهت آزادی ملتها است اعلام میداریم .
- ۹- ما پشتیبانی خود را از مبارزات بی گیر دانشجویان دانشگاههای ایران
و حوزه های علمیه اعلام میداریم .
- ۱۰- ما کشتار و شکنجه دانشجویان مبارز دانشگاه و مد ارس کابل را توسط
رژیم ارتجاعی افغانستان شدیدا محکوم می کنیم و پشتیبانی خود را

از این مبارزان اعلام مینماییم .

۱- ماهمنستگی و پشتیبانی خود را با مسلمانانی که بصورت اقلیت یا اکثریت در کشورهای مختلف جهان تحت فشار حکومت های دست نشانده قرار دارند اعلام مید اریم و کشتار و حشیانه مسلمانان هنر را محکوم مینماییم .

۲- ما تو طئه امپریالیسم جهانی و عمال دست نشانده آنرا در جد اکدن بحرین از ایران افشا میکیم و تحمیل اصل تغییر پذیری مرزهارا در منطقه خاورمیانه و تبدیل آن به پایگاهی برای سرکوب جنبشی ضد استعماری خاورمیانه محکوم می کیم .

۳- ماهرگونه مذکوره و تعهد باصلاح " سران " مناطق مسلمان نشین را در رکفرانس های ریاط و جده و کفرانس های مشابه در امور این مناطق بیویژه در فلسطین محکوم میکیم .

۴- مبارز اشتها و شکجه های وحشیانه ای را که علیه مبارزان ایران در چند ماهه اخیر خصوصا در روابطه با مسئله بحرین و باتهام فرار از مرز " انجام یافته است محکوم میسازیم .
*****

پیام ششمین نشست سالانه گروه فارسی زبان اتحاد یه انجمن های اسلامی در انشجوبیان در اروپا به حضرت آیة الله خمینی

بنام خدا

" وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِي نَّهَايَةِ يَنْهَى مُسْلِمُوْنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ " پیشگاه مبارک حضرت آیت الله العظمی آقای خمینی رهبر عالیقدرو مجاهد جهان اسلام .

درود فراوان ما جوانان مسلمان را که بخاطر شناخت اسلام و تطبیق حقیقت آن بازندگی خود بپا خاسته ایم بپذیرید .

" گروه فارسی زبان " اتحاد یه انجمن های اسلامی در انشجوبیان در اروپا ششمین نشست سالانه خود را با موافقیت بسیار امید بخشی برگزار کرد .

در این فراز تاریخی که نسل مسلمان ما در راثر مبارزات آنحضرت و همزمان عالیقد ر به چهره پرشکوه و ضد ظلم اسلام آشنا شده است با چشمی پرانتظار باقی امات و راهنمایی های آنحضرت می نگریم و بادلی لبریز از امید و آرزو بخاطر آینده حکومتی بر پایه اسلام صمیمانه بکوشش برخاسته ایم . بار دیگر سلام و درود ششمین نشست مارا بپذیرید .

× × ×

پیام نشست ششم اتحاد یه به خانواره ها و منسوبین زند انسیان

سیاسی در ایران

پیکار کنید و بدگارید بجای لکه ننگ دامن کفستان آشته بخون گرد ر "علی علیه السلام" ششمین نشست گروه فارسی زیان اتحاد یه انجمنهای اسلامی دانشجویان در اروپا ، ضمن اظهار تنفر از توقيف و تبعید غیرقانونی منسوبین شما ، که دربرابر ظلم و ستمگریهای وحشیانه رژیم بریاخاسته اند درود بپایان خود را تقدیم میدارد .

ما به نیروی ایمان و علاقه شدید بعد م این راد مردان مجاهد که در سخت ترین شرایط دلاررانه بمبازه آشتبانی ناپذیر خود درست زده اند آگاه می باشیم ، باشد که فروغ آن راهنمای مردم مادر جهان باظلم و ستم گردد .

× × ×

پیام به خلق قهرمان و دلار فلسطین

"نصر من الله و قصّ قریب"

خواهان و برادران قهرمان و دلار فلسطین ! ششمین نشست انجمنهای اسلامی دانشجویان در اروپا "گروه فارسی زیان" درود های بپایان خود را به شما ریزمند گان راه آزادی و استقلال که برای طرد استعمار و صیونیسم و بیرون راندن اشغالگران از سرزمینهای مقدس خویش بخاسته اید تقدیم میدارد . پیشوای مجاهد و عالیقد رجهان اسلام ، حضرت آیت الله خمینی نیز شرکت

در این جهاد مقدس و کمل مادی و معنوی با آن را وظیفه مسلمانان دانسته
اند . امید قاطع داریم که بتوانیم دریتو مهر خداوندی و کوشش پی گیر
و بن امان آن قهرمانان و اتحاد و اتفاق همه مسلمانان جهان با استقلال
و آزادی نائل گردید .

× × ×

پیام ششمین نشست سالانه "گروه فارسی زبان" اتحاد یه انجمنهای اسلامی
دانشجویان در اروپا به انشجویان دانشگاههای ایران

بنام خدا

خواهران و برادران عزیز!

سال پیش نیز نظیر سالهای گذشته بارستگین مبارزه را بود و شد اشتید
و مرد آن در مقابل ظلم و ستم و استبداد ایستاد گردید . ما از مبارزات
مرد آن شما خواهران و برادران پشتیبانی کرده و رفتار حشیانه ای که
علیه شما مبارزان استوار قدم بکار میبرد شدید ا محکوم می کیم .
ما هیچگاه قهرمانیهای شما را غرامو ش نمی کیم و مبارزات در خشان شعارا
الهام بخش کوششی خود در راه آزادی و استقلال وطن عزیز مید اینیم .
پیروزی بار مبارزات دانشجویان دانشگاههای ایران
پیروزی بار پاید اری واستواری دانشجویان دانشگاه تهران

× × ×

پیام به خلق های هند و چین

بپاخیز و استقامت کن

"قرآن مجید"

ششمین نشست سالانه انجمن های اسلامی دانشجویان در اروپا
گروه فارسی زبان " درود های فراوان خود را به شما خلق های قهرمان
هند و چین تقدیم کرده و مبارزات دلیوانه شما را در راه استقلال و آزادی
بر علیه امپریالیسم بین المللی ارج نهاده و امید ارد که با کوشش خستگی
ناپد بی خود بتوانید بطرد اشغالگران از سرزمین های خوبیش نائل گردید .

پیروزیار جنبش‌های آزاد یخواهانه خلق‌های سه قاره
موفق باد پیکار قهرمانانه خلق‌های هنر و چین

×   ×   ×

پس از پایان تصویب پیشنهاد ات کمیسیونها در آخرین روز نشست انتخابات
هیئت مدیره انجام شد و نشست کارخود را خاتمه داد.

ایران

انجمن اسلامی پزشکان: این انجمن که از پزشکان و داروسازان فارغ-
التحصیل کشور تشکیل گردیده علاوه برفعالیت‌های ارزش‌ده اجتماعی و
کمک‌های بهداشتی که به بیماران و محتاجان میکند، جلسات فرهنگی و
اسلام‌شناسی را برگزار که استادی و روحانیون متعدد را آنجا سخنرانی‌های
ایجاد مینمایند. مطالب موردن بحث در این جلسات بعروز چاپ و در اختیار
همگان قرار میگیرد، از آنجله کتاب "مسئله حجاب" است که مجموعه
سخنرانی‌های استاد مرتضی مطهری است. و همچنین جزوی دیگری از
سخنرانی‌های این انجمن که اکنون زیر چاپ میباشد.

انجمن اسلامی دانشگاه‌های ایران

در دانشگاه ملی انجمنی مرکب از دانشجویان مسلمان تشکیل گردیده که
هدف آنان روشن ساختن افکار و روش‌های اسلامی در باره مسائل روز و
شیوه‌های شناساندن ایدئو لوژی اسلامی میباشد. این انجمن جلسات
فرهنگی و سخنرانی مرتبی دارد. در دانشگاه تهران و دانشکده فنی نیز
جلسات فرهنگی و اسلام‌شناسی انجمن اسلامی دانشجویان این دانشگاه
مرتب تشکیل میگردد. در چند ماه گذشته آقایان دکتر نصر در دانشکده
آرбیات در باره (اسلام و تمدن جدید) و دکتر شریعتی در باره (آینده علم)
و در دانشکده بازرگانی در باره (متدلوزی در علم) و در دانشکده فنی
در رمود (تاریخ و انسان) و مرتضی مطهری نیز در دانشکده فنی راجع به
(مکتب انسانیت) و استاد محمد تقی جعفری در دانشکده پزشکی تحت عنوان

(ایدئولوژی جاوید ان) سخنرانیهای جالیی ایران نمودند و مکتب همه جانبه اسلام را برای حاضرین تشویح کردند . فعالیت‌های این انجمن هامور توجه بخصوص دانشجویان قرار گرفته و از سخنرانی‌ها و جلسات فرهنگی این انجمنها استقبال شایانی بعمل می‌آید .

در دانشگاه‌های شیراز ، اصفهان ، تبریز و مشهد نیز جلسات فرهنگی و کنفرانس‌های انجمن‌های اسلامی این دانشگاه‌ها علاوه بر کارهای اجتماعی دیگر مرتب برقرار است و هر بار یکی از مسائل زنده ایدئولوژی اسلام مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد .

” یقیه از صفحه ۲۶ ”

از جهالت ایرانی خسته نشود ، از حرکات مذبوحانه سلاطین متوجه نگردید . با نهایت سرعت یکوشید . با کمال چالاکی کوشش کرد . طبیعت پشما یار است و خالق طبیعت مددکار . بنیاد حکومت مطلقه معده شدنی است . شماها تا میتوانید در خرابی اساس حکومت مطلقه بکوشید نه بقلع و قمع اشخاص - گول عوام فریبان را نخورید .

نقل از ” تاریخ بیداری ایرانیان ”

تألیف ناظم الاسلام کرمانی صفحه ۶۷

”ماشغال تجاوز کارانه فلسطین و سایر سرزمینهای آنچه بیت و دوال پیش“ عرب را توسط صیونیسم و امپریالیسم جهانی محکوم ”کرد و پشتیبانی خود را از پیکارهای انتیخش خلق“ قهرمان فلسطین و جنبش‌های ضد استعماری خلق ”عرب اعلام کرد و پیکار مسلحانه خواهان و برادران“ فلسطینی خود را تهرا امنجات میدانیم ” ما هرگونه کث امپریالیسم و حکومتها را بدست نشاند“ ریگریوژه کمکهای خود سرانه دولت ایران را به ”سرائیل محکوم میکیم“ بند ۴ و ۵ قطعنامه ششمین نشست اتحادیه ”

در یاسین

کنفرانس

ترجمه : از کمیته فلسطین

کشtar دیرویاسین توسط دارود سنه صیونیست ها در آوریل سال ۱۹۴۸ (فروردین ۱۳۲۷) بعل آمد . در تاریخ استعمار صیونیستی فلسطین این کشtar ، نه امری استثنای و نه کاری منفرد و مجزای از بقیه مسائل است . از هنگامیکه اعلامیه منحوس ” بالغور ” منتشر شده است تا هم اکنون صیونیست ها که نخست هم پیمانان و کارگزاران امپریالیسم بریتانیا بودند و سپس در خدمت امپریالیسم آمریکا درآمدند و حشیانه خلق فلسطین و دیگر خلق های عرب را سرکوب ساخته اند .

در فاصله نوامبر ۱۹۴۷ و ماه مه ۱۹۴۸ (یعنی در ظرف شش ماهی که پیش از ایجاد وسیع باصطلاح ” دولت سرائیل ” روی سرزمین عربی فلسطین است) صدها فلسطینی به عمد و قصد در غزه ، سعسع ، سلامه بنو عاص ، کتا ، لاجون ، حیفا ، جافا وغیر اینها کشtar شده اند .

این ماجرا امروزه نیز بهمان ترتیب در همه سرزمین های اشغالی فلسطین تکرار میشود و فشار و سرکوبی صیونیست های در زده خوی نسبت به خلق فلسطین اعمال می گردد . صیونیسم بیهوده میگوشد که این خلق سرخ کند و ” صلح سرائیلی ” وا پیندیرد .

با اینهمه در میان تمامی جنایاتی که برتارک تاریخ صیونیسم می‌درخشد شاید کشدار عبرت انگیز دیر یاسین نظر به موقعیت و اوضاع و احوال فاجعه‌آمیز و غم‌آوری که در برداشته است کشترای پاشد که بهتر و بیشتر از کشترای دیگر ما هیئت عصیق صیونیسم را نشان دهد و یسان مظہری از همه این تاریخ باشد:

صیونیسم = فاشیسم

سال ۱۹۴۸ دیر یاسین، دهکده کوچکی در مغرب بیت المقدس (اورشلیم) بود. این دهکده نه محل تجمع قوای اعراب بود و نه مرکز فعال مقاومت سلحنه یشمار میرفت، برعکس درست در منطقه ای قرار داشت که به وجوب طرح تقسیم سازمان ملل متحد می‌باشد در قسمت بین الملک واقع شود. اما باید دانست که دیر یاسین از لحاظ سوق-الجیشی "این دهکده اهمیت فراوان داشت و صیونیست‌ها همانطور که تعامل خود را به اشغال همه ناحیه بیت المقدس پنهان نمی‌کردند نسبت باین بخش هم نظر داشتند.

در این منطقه "ایرگون" فعالیت می‌کرد: این سازمان تروریستی پس از سال ۱۹۴۶ با سوءقصد های نظرگیر خود و نیز بخصوص درنتیجه کمک مالی فراوانی که سرمایه داران آمریکائی به وی می‌کردند قوی شد هم‌بود. از آغاز سال ۱۹۴۷ ایرگون دست یتشکیل واحد های زد که بویژه برای فعالیت در منطقه عربی، تعلیمات می‌گرفتند. این مطلب از طرف "مناشم بگین" که در آن زمان اداره کننده ایرگون بود و در حال حاضر در حکومت گذامیر وزیر است تأیید شده است. گروه اشtern نیز انسحابی از سازمان ایرگون بود و شانه بشانه سازمان مادر پیش میرفته است.

در ۹ آوریل ۱۹۴۸ ایرگون و اشtern متوجه دیر یاسین شدند. بلندگوها اعلام کردند که ساکنان دهکده خانه های خود را ترک کنند و در

ظرف یک ربع ساعت در خارج از خانه ها اجتماع کنند . کسانی که خانه ها را ترک کردند زندانی شدند و اندکی بعد نیز بطرف خطوط مرزی عربی روانه گشتهند . نقشه آن بود که بلا فاصله دست به " ویشه کن کردن و پاک کردن " دهکده بزنند . ایوگون این کاررا با مسلسل و نارنجک یعهده گرفت ، آن قسمت از ساکنان دهکده که از خانه های خود بیرون نیامده بودند با خانه هایشان یکجا طعمه بینامیت شدند و کار پاک کردن دهکده خاتمه یافت .

فردای قتل عام ، ترویست هائی که تا فرق مسلح بودند هنوز کاردهای خود را که از آن خون می چکیده داشتند . این ترویست ها با افتخاری غرور آمیز می گفتند که با قتله هر چه تمامتر وظیفه ای را که بر عهده داشته اند بانجام رسانده اند . اینها زیر چشم نماینده صلیب سرخ یا کاردهایی که بعلامت پیروزی خونین بود گردش میگردند . جسد ۲۵ تن در زیر آفتاب پروری هم انباشته شده بود . در میان گشته شد کان ۱۴۵ زن بود . از این زنان نیز ۳۵ تن آبستن بودند . دو روز پس از این کشتار افراد ایروگون و اشترون از آن محل پواکنده شدند . هاگاناه یعنی ارتش آزانس یهود این منطقه را اشغال کرد . دهکده غارت شد و ریشه کن گردید و از آن پس نیز دیرویاسین پر روی نقشه وجود نداورد .

صیونیست ها مسئول این کشتارند

تبییفات صیونیستی مدتی در از کوشیده است تا فعالیت های ایروگون و اشترون را از فعالیت های هاگانا مجزا قلمداد کند : هاگانا در جنبش صیونیستی دسته اکثریت را تشکیل میدارد و مدعی " شرافت " بوده و در حرف سازمانهای ایروگون و اشترون را در این مجرما محکوم می ساخته است . اما و قایع برعکس این محکوم ساختن های زبانی ، شرکت فعال " هاگانا " را در کشتار دیرویاسین اثبات می کند . نخست باید بیار راست که آزانس یهود روز قتل عام دیرویاسین

سیخواست مانع ورود مسئول صلیب سرخ به دیریاسین شود . این مسئول خود حکایت کرده است که : چگونه از طرف مرکز فرماندهی هاگانابه وی توصیه شده بود از بازدید دیریاسین منصرف شود و از کمک بیوی هم خود را از آن مسئولیت عواقبی را " که امکان وقوع را شت " بعده خود وی نهاده بودند .

در یازده آوریل ۱۹۴۸ روزنامه ایرگون بنام " ما مشکیف " متن نامه ای را منتشر ساخت که پیش از قتل عام توسط فرمانده هاگانآ در منطقه بیت المقدس به ایرگون نوشته شده بود . در این نامه ، هاگانآ اعلام میکرد که حمله به دیریاسین یکی از مراحل مهم طرحی کلی و روشن است و فرمانده مذکور در راه اشغال دهکده توسط ایرگون هیچگونه حرفي که را از بعده مخالف باشد ندارد .

بدین سان می بینیم که هاگانآ پشتیبانی مستقیم خود را نسبت به ایرگون در آغاز حمله اعلام را شده و سپس به سرعت خود را کار کشیده سرنوشت ساکنان دهکده را بدست ایرگون سپرده است .

روز دهم آوریل هاگانآ دهکده دیگری را که در جاره بیت المقدس قرار داشت و بنام " قولونیا " نامیده میشد اشغال و پیران ساخت . روز ۱۲ آوریل شورای عمومی صیونیست موافقت نامه نظامی میان هاگانآ و ایرگون را تصویب کرد . مطابق این موافقت نامه ایرگون تحت امر هاگانآ قرار گرفت ولی سازمان خود مختار خود را هم حفظ کرد .

این امر لافل این نکته را اثبات می کند که وقتی در متن حمله صیونیستی قرار یکیم می فهمیم که کلیه فعالیت های ترویستی عناصر و عوامل یک جریان کلی است که به اشکال گوناگون نظرش متوجه از میان بردن فلسطین بوده است .

چرا کشتنی به سیک کشتنی دیریاسین انتخاب شد ؟

اعمال ترور و توسعه آن استراتژی صیونیستی را در رسال ۱۹۴۸ تشکیل می دهد . این مطلب تاحد و زیاری سیاست صیونیستی قتل عام

راد رنواحی مختلف کشور و شدن می کند . غرض از این کشтарها نفی بلند فلسطینی ها از میهنشان بوده است .

در فردای همان روزی که کشtar دیریاسین انجام یافت، مرحله دوم طرح آغاز شد . درین کنفرانس مطبوعاتی که تو سط سریازان ایرگون و اشترن با برخی از نماینده گان خبیرگاریهای آمریکائی بعمل آمده است، سازمان های مذکور نظر خود را درباره کشتار مذکور اعلام کرده و گفته اند دیریاسین آغاز تسخیر کامل فلسطین و ماوراء اردن است .

در بیت المقدس و شهرهای دیگر، صیو نیست ها تفصیلات مربوط به کشتار دیریاسین را منتشر می ساختند و با بلند گو به خلق عرب هشدار میدارند که "اگر کانون های خانوارگی خود را ترک نکنید، شما هم به سرنوشت سکنه دیریاسین رجاو خواهید شد" یا "جاره اریحا هنوز باز است . چنانچه نمیخواهید کشته شوید از بیت المقدس فرار کنید " .

دسته ای دیگر از صیو نیست ها به دهکده های عربی سروی کشیدند و طول و تفضیل کشتار دیریاسین را نقل میکردند و به فلسطینی ها وعد، میدارند چنانچه زیبار نظرات آنان نزونه همان یلا بوسرشان خواهد آمد . تبلیغات چنی های صیو نیست هم اعتراف کرده اند که در باطن امر، مسأله، بیرون کردن فلسطینی ها از فلسطین بوده است . یوحن کیموش مینویسد که آنچه از لحاظ سیاسی ماجرای دیریاسین را در نظر صیو نیست ها موجه میسازد مسأله فرار و حشت زده مردم بدنبال این کشتار است .

بنظر آرتور کاستلو " این دریای خون عاملی تعیین کننده و قطعی در مهاجرت دسته جمعی فلسطینی ها است " . و ناشم بگین مینویسد که " فلسطینی ها در حالیکه خانه هایشان را ترک میکرده فریاد می کشیده اند دیریاسین ، دیریاسین " .

خلق فلسطین پس از ۲۲ سال کشتار دیریاسین را در خاطرها زنده میدارد اما يحال قربانیان بی گاه این دهکده اشک نمی ریزد بلکه سوگند میخورد که انتقام آنها را یازیس گپور . ××× دنباله در صفحه ۹۰

الْخَبَارُ

ششمین نشست اتحادیه

اتحادیه انجمن های اسلامی دانشجویان در اروپا "گروه فارسی زیان" ششمین نشست سالانه خود را در ماه مه ۱۹۷۰ برابر با اردیبهشت ماه ۱۳۴۹ در آلمان غربی برگزار کرد . نشست امسال نیز مانند سال های گذشته با موقیت کامل انجام شد . گزارش مختصی از جریان این نشست را دریخش (کوشش های اسلامی نسل جوان) در همین شماره ملاحظه خواهید نمود .

سمینار اطربیشن

طبق مصوبات پنجمین نشست اتحادیه مبلغ پرتشکیل دو سعینار در مناطق مختلف در طول سال ، اولین سمینار منطقه اطربیشن از تاریخ ۱ تا ۳ فوریه ۱۹۷۰ در نزدیکی شهر گراتس برگزار شد . در این سمینار اعضاء انجمن های اسلامی شهر های گراتس - اینسبروک - ویسن و لئوبن شرکت داشتند .

سمینار آلمان

اولین سمینار منطقه ای آلمان غربی و دوین سمینار اتحادیه از تاریخ ۲۸ تا ۳۰ ماه مارس برگزار گردید . در این سمینار عده ای از اعضاء انجمن های اسلامی شهر های آخن - تریر - کلاستهال - کرفلد - کن - کیل - گیسن - ورتسبورگ - مونیخ - هامبورگ و هانور از آلمان و گراتس و لئوسن از اطربیشن و همچنین از پاریس و بروکسل نیز شوکت گردیدند .

یک خبر از ایران

طبق اخبار واصله از کشور، یکی دیگر از فرزندان وطن بنام آیة الله حاج سید محمد رضا سعیدی خراسانی در زندان های رژیم روز برو شکنجه شویت شهادت نوشید . مابراز اطلاع بیشتر خوانندگان متن اعلامیه ای را که توسط حوزه علمیه قم منتشر شده عیناً درج می کیم .

شهیدی از رو حانیت

آیت الله حاج سید محمد رضا سعیدی خراسانی در زندان کشته شده . مردم مسلمان ایران :

جلادان دستگاه جبار، جنایت بزرگ دیگری را مرتکب شده و یکی از غد اکارترین و مخلص ترین افراد روحانی و مبارز را پس از ۱۵ روز شکنجه صد انسانی و وحشیانه بقتل رسانیدند .

آیت الله سعیدی که از فارغ التحصیلان حوزه علمیه قم بود، در مسال های اخیر در تهران اقام تداشت و غمن ارشاد مردم و نشر اصول اسلام، بصارزه رو حانیت علیه جنایات و فجایع دستگاه جبار اراده میدارد .

آیت الله سعیدی در مسالهای اخیر چندین بار توسط مأمورین و دژخیمان دستگاه دیکتاتوری دستگیر و مدتها زندانی شده بود و سرانجام بخطاطر نشر اعلامیه ای علیه طرح استعماری سرمایه گذاری بیکانگان استعمارگر آمریکائی و یهودی در ایران ، ۱۵ روز پیش دستگیر و در زندان تهران زیر شکنجه های قرون وسطائی قرار گرفت و کشته شد .

جنائزه این شهید عزیز رو حانیت را مأمورین و دژخیمان دستگاه شیانه به " قسم " آورده و در گورستان قم دفن کردند . ولی بلا فاصله جنایت جلالان دستگاه فاش شد و موج اعتراض روحانیت و فضلای قم بالا گرفت و مجالس توحیم از طرف طلاب برپا شد .

بدنبال این فاجعه بزرگ رو حانیون عالی مقام دیگری مانند آیت الله منظه‌تری، حجۃ الاسلام رسانی شیوازی و خطبیای معروفی چون آقای مروارید و آقای کلانترو گروهی از طلاب مجاهد قم چون آقای مساله و

سلیمانی دستگیر و بزندانهای تهران اعزام شدند . . .
 ما ضمن تقبیح این جنایت جدید و ضد انسانی طبقه حاکمه از مراجع -
 تقلید خواستاریم که هرچه زودتر اقدام کنند و بخواهند که مسببین و عاملین
 شهادت آیت الله سعیدی به مجازات قانونی برسند .

ما آزاری فوری علماء و روحا نیون بزرگ را خواستاریم و علی‌غم فشمارو -
 اختناق موجود، مبارزه خود علیه اقدامات ضد قانونی دستگاه ادامه
 میدهیم .

شهادت آیت الله سعیدی در زیر شنکجه، توقيق و تبعید و شنکجه
 دیگر روحا نیون بزرگ حوزه علمیه قم و تهران، مارا از اراده راهی که
 در راه رفاه و آسایش مردم مسلمان ایران و مبارزه پر ضد تو طئه های -
 استعمار بین المللی دریش داریم باز نمیدارد .

درود بر روان پاک شهیدان راه حق
 سلام بر زندانیان بی گناه

حوزه علمیه قم

جمعه ۴۹ / ۳ / ۲۲

X   X   X

ما ضمن اظهار همدردی با روحا نیت مبارز و پیشگام جنبش ها و
 مبارزات ضد استعماری و ضد ارتقایی، حمایت و همبستگی خود را بالکیمه
 مجاهدین راه حق و آزادی بخصوص روحا نیون مجاهد و مبارز اعلام
 راشته و بروان پاک مرحوم آیت الله سعیدی خراسانی و سایر شهدای
 جامعه روحا نیت درود می فرمیم .

درود ما به مجاهدین و سربازانی که بخاطر مقابله با ظلم و عوامل
 سلطه گرد اخلاقی و خارجی به پیکار پوشانده و در تبعید و شنکجه گاههای
 رژیم با مرک دست یگریبانند . کمیته دفاع از زندانیان سیاسی

اتحادیه انجمنهای اسلامی دانشجویان در اروپا

"گروه فارسی زبان"

"بقیه در صفحه ۹۰"

از م — سردانی
همیورگ

اسلام و سوراستهاده از مذهب

د لهره يك تنگا — استبداد، طبقاتي، روحانيت
و "سمت شهادت" — وظيفه اي، و وجبهه —
تو طنه سکوت و حق پوشى — ما وعدالت قرآنی
— رو حانيان در نقش "قرب الخرافان ها"
در نقش سود اگران

د لهره يك تنگا

لابد يار تان هست که مادرگشته سخن را به آنجارساند یم که از نظر
قرآن، باورهای مذهبیں بیش از هرجیز دیگر از طرف دوگوه صاحبان
قدرتیهای سیاسی و روحانیان حرفه ای (عالمان دینی بازیگر) بخطیر
سوء استفاده تهدید میشود و نیز آیات در شناخت گروه اول از نظر قرآن
نقش کرد یو اینک بمطالعه گروه دوم می رویم .

حقیقت این است که در مطالعه این بخش، انسان خود را عجیب در
تنگا احساس میکند . درست بخلاف قسمت اول . در قسمت اول قلم با
گروهی طرف بود که تنها زرداشت و زورو دیگر هیچ . در آنجا ، با همه
ترسی که قلم از شکسته شدن بست همان گروه می باشد داشته باشد
دیگر ترس از مسئولیت حق کشی — حق دیگران — و یاگاه مبالغه و افراق
نمی داشت . اما اینجا با گروهی روپرتو هستیم که بر استی باشد در مطالعه شان
دقیق بود و انصاف داشت . در اینجا باید حتی المقدور از قضاوت
کلی پرهیز کرد و همیشه احتمال استشنا را بخاطر داشت . اگر عین گفته
میشود تنها باید باین خاطر باشد که هنر های آنها که هنری — و احياناً

عندهایی - دارند، جلوه ای بخود بگیر و این همان تنگائی است که فعلاً قلم رچار آن شده است و اگر عالمیانه اش را بگویم، قلم نه میخواهد سیخی را بسوزاند و نه کبایی را !

استبداد طبقاتی

ما در عین حال که در اینجا به سراغ بازیگران آمده ایم و میخواهیم ببینیم چه کسانی بیشتر، چه نوع بازی هائی بادین هی کنند، مجبوریم باز هم به نکته ای دیگر - که شاید کمی هم از موضوع اصلی پرتوان کند - اشاره ای کمیم و آن این است که خوشبختانه این بخورد و روپروردش با عالمان دینی در اینجا بخورد با یک طبقه نیست، تعاریف و تکذیبات مان یکجا و یک کاسه به حساب آن طبقه ریخته شود . چراکه اصول در اسلام طبقه ای بنام روحانی که شغلش و حرفه اش امور مذهبی تنها باشد وجود ندارد .

درست وقت کمید ! تخصص در اسلام و یا کارشناس اسلام شدن یک مطلب است و کان بسازکردن و سمت واسطگی بین خالق و مخلوق را عهده دارشدن مطلب دیگری است . آنچه که خطروناک است و قابل انتقاد، شکل دوم جربان است .

در اسلام روحانیت یک مقام و منصب رسمی و مشخص نیست که بد لیل رسمی بودنش طبقه ای بوجود آورد و خود تان میدانید که هر کجا طبقه ای وجود داشته باشد، همانجا استبداد هم خواهد بود و اختناق هم پیدا خواهد شد . ببینید، همان طوری که استبداد سیاسی نتیجهٔ تمرکز قدرت و زمامداری درست طبقه ای زورمند است - و چنین طبقه ای در اسلام جائی ندارد - همچنین استبداد دینی هم (۱) نتیجهٔ تعلق و انحصار مذهب و امور مذهبی به یک طبقه خواهد بود .

(۱) - تعبیر استبداد دینی از مرحوم آیة الله سیزانیینی، مرجع بزرگ و زیر طبیعت درست همزمان انقلاب مشروطیت است . این مرد کنایی در طرفداری از مشروطیت نوشته که چند سال قبل با پاورقی و توضیحات سود مند را شمعند و رو حسانی بقیه دیریا ورقی صفحه بعد

روحانیت و "سنت شهادت"!

اینست که اگر به تاریخ ادیان - و یا صریح ترو شامل تریکو یم بتأریخ
بشر - نگاه کنید من بینید که تاریخ اسلام بیش از هزاری دیگری ، عالم
دینی شهید راشته است . شماره هیج مذهبی نمی توانید مانند اسلام
روحانی زندانی و زنجیر شده و تبعید شده و بد ار رفته و ..... پیدا
کنید . و برای کسی که در تاریخ تحقیق میکند ، این مطلب بسیار دیدنی
است . بود اید تاریخ اسلام را در سرزمین های مختلف در طول این
چهارده قرن مطالعه کنید ، در هر قرنی به نمونه هایی از اینگونه شهیدان
بو خورد میکنید . و اگر درست وقت کنید ، خواهید دید که در تاریخ اسلام
در شار سنت های اصیل اسلامی دیگر به " سنت شهادت " ! هم بو خورد
می کنیم ، و در هر دوره ای که این سنت بیشترزنده بوده است ، پسا
جامعه ای زنده تر روبرو میشویم . من بینید ، که زندگی واقعی جامعه
بچه چیزی احتیاج ندارد ؟ ! خلاصه باید سنت های اسلامی را زنده کرد
تا جامعه زنده گردد ، قضیه این است که بهمان دلیل ، که گفتیم یعنی
بد لیل رسمی نبودن و طبقه ای نبودن روحانیت ، حس آزادگی و آزادی
اندیشی و حق تفکر مستقل در افراد کشته نمیشود و همین احساس آزادگی
و حق تفکر مستقل است که موی درستگان سیاسی میشود و چه خطر
شائی را بجان صاحبین می خود ؟

وظیفه ای در دو جبهه

از این سخن که بگریم باید اعتراف کرد که در جامعه ای که (۲)
استبداد سیاسی وجود دارد ، استبداد دینی هم باید باشد و اصولاً هریک
از این دو ، وجود دیگری را تکمیل می کند . درست مثل رفاقت و همسکاری
سرافراز آیة الله طالقانی تحت عنوان " حکومت در اسلام " تجدید چاپ
شد . البته نام اصلی کتاب " تنبیه الامه و نزیه المله " است .
۲ - منظور از جامعه در اینجا ، جامعه دینی است .

کوروشل است، که یکی به چشم رفیقش احتیاج دارد و آن دیگری به پای او . خلاصه، تا هر دو باهم هستند، هم، چشم دیدن خطر را در ازد و هم پای دیدن و فرار از دشمن را . می بینید، که تکلیف چقدر سنگین است؟! و آدم تنها با یک استبداد روپرور نیست؟! و باید درد و جبهه سرگرم بود!

باتو جه به اثر متقابل این دو پدیده اجتماعی باید از روزی که در خاک اسلام به طبقه ای بنام حاکمه! برخورد می کیم، از همان روز هم کم و بیش به سراغ طبقه ای بنام رو حانی برویم و از همین جا است که بهمان دلیل که بو شمردیم، ما امروز به گروهی - و نه طبقه ای! (۱) - از عالمان دینی برخورد می کیم که دانش دینی برای آنها حرفه ای است و هنری است در خدمت شکم و نیازهای جسمانی دیگر! و یا و سیله ای است برای تقرب به دستگاه جبروتی یک سمایه خد! و وجود همین گروه است که مارابه این مطالعه واد اوصی کند.

ما د وباره بعد از مطالعه قرآن به این بحث بازخواهیم گشت و نمونه های تاریخی و روایتی مربوط به این قسم استاد رهmania خواهیم آورد . در مجموعه آیاتی که در باره سوء استفاده های عالمان دینی در قرآن آمده است، نمونه های مختلف و گوناگونی از موارد بهره گیری های نابکارانه از دین نشان داده شده است :

توطئه سکوت و حق پوشی

در تعدد ادی از آیات از مردم می نکوهش و سرزنش می شود که دانش دینی در ازد و لی سرسختانه از اظهار حقیقتی که شناخته اند خود را در ای می کنند و باصطلاح دست به توطئه سکوت میزنند و احیاناً مطلبی ناروا به دین می -

۱ - طبقه به قشری از جامعه گفته می شود که دارای حقوقی و استیازاتی خاص باشد که کسی را به آن حقوق و آن امتیازات دسترسی نباشد و چون روحانیت موجود در اسلام - بخصوص در ترشیع - چنین حقوقی و امتیازاتی ندارد، اینست که بنظر نگارنده رو حانیت را نمیتوان طبقه نامید . در این زمینه رجوع کنید به "مرجعیت و رو حانیت" از آقای مهندس مهدی بازارگان .

چسبانند . این دسته بیشتر از آن جمیت مورد سرزنش قرآن قرارگرفته است که با وجود شناختن حقیقت و آگاهی از آن، بد لائل متعددی موجب پوشیده ماندن حقایق و بی خبری توده بی گاه میشوند . در این مورد به آیات زیر برخورده می کنیم :

۱ - گروهی از آنها که کتاب بدیشان رسیده ، کتاب خدا را پشت سر نهادند - و خود را طوری نشان دارند - که گوئی هیچ نمیدانند . (۱) سورة ۲ آیه ۱۰۱

×   ×   ×

۲ - در حقیقت آنها که کتاب بدیشان داره ایم ، اوراهمچون فرزندان خویش می شناسند ولی بواسطی گروهی از آنان با وجود علی که دارند حق پوشی میکنند (۲) . سورة ۲ آیه ۱۴۵

×   ×   ×

۳ - بواسطی ، خداونکوهشگران ، بواسطه ایم نکو هش میکنند که آیات و راهنمایی های فرستاده شده از جانب ماراپنهان مینمایند ، این حق پوشی پس از آنهمه توضیحاتی است که مادر کتاب بوای مردم داره ایم (۳) . سورة ۲ آیه ۱۵۹

×   ×   ×

۴ - و بواسطی گروهی از آنان هستند که زبان بخوانند کتاب میگرایند تاشما آنچه را که آنان میخوانند جزو کتاب آسمانی بیند ارید ، بالاینکه در حقیقت جزو آن نیست . آنها گویند که اینها از جانب خدا است بالاینکه " نبذ فریق من الذین اوتوا الكتاب کتاب اللہ را ظهورهم کانهم لا یعلمون "

۵ - الذین آتینا هم الكتاب یعرفونه کما یعرفون ابناءهم و ان فریقا منهم لیکتمون الحق و هم یعلمون "

۶ - ان الذین یکتمون ما انزلنا من الابینات والهدی من بعد ما بیناه للناس فی الكتاب اولئک یلعنهم الله و یلعنهم اللاعنون "

از جانب خد انیست . آنها با همهٔ علمی که دارند به خدا دروغ می بندند
 (۱) . سورة ۳ — آیه ۷۸

×   ×   ×

۵ — چرایانیان و اخبار (روحانیان یهود و مسیحیت) این مردم را
 از گفخار ناهنجار و گهواره و مال حرام خوردنشان بازنمی دارند ، راستی
 آنان عجب کارنا شایستی میکنند (۲) . سورة ۵ — آیه ۶۳

در مجموع آیات فوق به گروشی بومیخوریم که علیغم علمشان و اطلاعشان
 از حقیقت ، با تو طئه سکوت و خطوناک تراز آن با بازیگری و جعل خود
 (آیه شماره ۴) ، حق پوشی میکنند و مسئولیت مذهبی خسود را در راه
 آگاهی توده با نجام نمیرسانند .

بینید قرآن همان سرزنشی را که از حقه بازان صحنهٔ مذهب و آنها که
 مطالعی بیگانه بنام مذهب بخورد مردم میدهند ، میکند ، بهمان سرزنشی
 با مردم که علیغم اطلاعشان و علمشان زبان خود را بسته اند و نه خویی
 و نه بدی میگویند ، روپرو میشود . بنظر قرآن انسان باید بروطیق آگاهی
 خود دارای موضع باشد . یک انسان نباید بی تفاوت زندگی کند ، علم و
 اطلاع باید به انسان جهت و مسیر دهد ، جهت و مسیر مشخص و روشن .
 خوبی و فضیلت از نظر قرآن بیشتر مفهوم انجام دادن و فضل میدهند
 سرباز زدن و ترک . خلاصه مفهومی است مثبت نه منفی .

یک مسلمان قرآنی (۳) کسی است که فضیلتش و امتیازش به کارهای
 شایسته ای است که کرده است و میکند ، نه به کارهای ناروائی که نکرده
 است و نمی کند . چنین مسلمانی در برگو غائرین مسئولیت های اجتماعی
 ۱ — وَ أَنْ مِنْهُمْ لَفْرِيقًا يَلْوُنُ السُّنْتَهُمْ لِتَحْسِبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَ مَا هُوَ
 مِنَ الْكِتَابِ وَ يَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَ يَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذَبُ

و هم یعلمون

۲ — لَوْلَا يَنْهَا هُمُ الرَّبَّانِيُونَ وَ إِلَّا حَبَارُعْنَ قَوْلُهُمُ الْأَئُمُّو الْكَلِمُ السُّجْنُ
 لِبَئِسٍ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ

فعالانه شرکت میکند، بجنگ نابکاریها میروند و بخاطربریا کردن اصول انسانیت و ارزش‌های اصیل از درون میجوشد و از برون میخروشد . خود را در دل هیاهوی زندگی جامعه و غوغای روزانه توده می‌افکد و صریحتر بگوییم : "امریکا معروف و نهنگ از منکر میکند" .

بنابراین ، این خوبی و ارزشی که قرآن آدم را به آن دعوت میکند باکاره گیری از اعمال ناشایست و خلاصه بادست به سیاه و سفید نزدیک تأمین نمیشود . یک انسان از نظر قرآن همواره درستگاست و احساس نگهبانی و درجیمه بودن میکند . مسلمان قرآن کارش ساختن است و در خلق خوبی‌ها قادر استکاره ارد . و از آنطرف ، بی تفاوتی از نظر قرآن رها کردن سنگراست و تضعیف جبجه اصالت‌ها و جبجه نگهبانان ارزشها است و در نتیجه تقویت دشمن است . این است که قرآن این اندازه به آنها که سکوت میکند میتواند .

ما وعدالت قرآنی

در اینجا باید باین حقیقت تلح اعتراف کرد که در جامعه اسلامی ، علی رغم آنچه که از قرآن بدست می‌آید متاسفانه امروز مفهوم خوبی و فضیلت بجای اینکه یک مفهوم ثابت باشد ، بیشتر از این جنبه منفی شده است . نگاه کنید به مفهوم عدالت که در تسبیح ربیاره امام جماعت و مواردی دیگر که شرط شده است . امروز برای پیدا کردن یک امام جماعت عادل ، مردم معمولاً به سراغ یک شخص بی آزار و سر بزیرو ساره و ساكت و بیخبر از تمام کاسه‌های زیزندیم کاسه میروند . خلاصه چنین عادلی چون شیطنت بلند نیست و چون آدم چاپکی نیست و چون ظاهری بی جوش و خروش دارد و چون چندان اهل معاشرت و رفت و آمد نیست (۱) ، به عدالت معروف شده است و این نگارنده خود متاسفانه از نزد یک شاهد مواردی از این عدالت پیشگان ! بوده ام که براستی از برآوردن کوچکترین و ساره ترین نیازهای خود ناتوان بودند و قدرت درک ابتدائی ترین مسئلۀ اقبال روز را ۱- ببینید تمام صفاتی که چنین عادلی دارد همه منفی است .

ند اشتند ولی چون مفهوم عدالت بخلاف تصویری که در قرآن از آن شده است در جامعه ما درست پاک مفهوم ترک و نکردن گردیده، چنین افرادی نمونه بارز عدالت معرفی میشوند. در اینجا باید با کمال سرافرازی بگویم: جریانات اخیر که سکوت پاک نسل را در هم شکست روزنه امیدی شد که ما رابه بازیابی مفهوم اصیل و قرآنی عدالت امید وار میکند.

در این جریانات قسمتی از جامعه مانه تنها نمونه های عدالت را در میان ساکنان و گوشش نشینان نمی یابد، حتی بیشتر صفاتی را که سابقاً شرط عدالت میدانست، امروز مخالف عدالت میشمارد، چرا که قسواتی تحریم تقیه فلسفه اورا عوض کرد و شرایط سنگین ترو مثبتی پرای عدالت آورد و نسل مارا که به اسلام بصورت پاک مکتب جامع الاطراف و لا یق ساختن پاک جامعه سالم نگاه میکند، حرارتی و طیشی بخشید.

روhaniان در نقش مغرب الخاقان ها

و در چند مورد قرآن از گروهی از عالمان دینی هم به نکوهش و زشتی یار شده است که در نقش نگمنانان قدرتیهای اهریمنی و غیرانسانی ظاهر میشوند. کار عده این گروه در حقیقت تکمیل کار گروه اوی است (۱) نمایشی است از اتحاد - و شاید هم از وحدت - استبداد سیاسی و دینی. گروه اوی، ملتی را می چاپد و بزرگ سلطه غیرانسانی خود را میآورد و برای اینکه خیالش از هرگونه مقاومت و مخالفتی از طرف طبقه زیر سلطه و غارت شده خلاص پاشد، گروه او را بیاری میطلبید. این گروه بسا موقعيت مذہبی که در میان تولد مردم را در شروع میکند به استفاده ام احساس مذہبی آنها را مسیر حفظ منافع گروه اوی. در چنین موقعیتی، شاهان هاله مذہبی و قداست و نیروی مافوق بشری بخود میگیرند، نماینده و سایه خد! میشوند. هرگونه مخالفتی و مقاومنی در برابر آنها به جنگ باناموس آسمانی و الهی تفسیر میشود. تمام انش مذہبی این مدعیان در راه تکمیل و توسعه قدرت گرد نکشان بکار میبرند و پرسنل ۱- راجع به گروه اوی - زورمند آن - در مقاله قبل بتفصیل صحبت رفته است

روحانی سرافرازو پاک دل و دلسوز و حقیقت‌گوی عصرمان آقای طالقانی

”در هرگوشه و کار دزدان و راهزنان .....“

”قدرتی بریا نمودند و کوس لعن الملکی زدند و مرد می“

”مانند خود را لباس دین پوشاندند . آنها به دزدی“

”و غارت اموال و اعراض مسلمانان سوگرم شدند، اینان“

”آیات و احادیث رباره آنها تلاوت نمودند“ (۱)

در قرآن از چنین گروهی بانکوهشی سخت چنین یاد شده است:

”مگر رباره آنها که داشت کتاب آسمانی نصیشان“

”شد نعی اندیشی که چگونه به مدعايان خدائی و“

”گرد نکشان زورمند (طاغوت) گرویدند و به ستایش“

”کافران پرداختند و چنین گفته که اینها برای حق“

”از مومنان نزد یکترند“ (۲) سوره ۴ آیه ۵۱

البته میدانیم که در روزی که این آیه برای مسلمانان خوانده میشد ،
 نه طبقه ای بنام طبقهٔ سلطط و حاکمه در جامعه اسلامی وجود داشت و
 نه دسته ای بنام روحانی . و آن عالمان دینی و آن طاغوت که در این
 آیه نامشان رفته است ، طبقه روحانیان یهود و مسیحیت و طبقهٔ بناحق
 سلطنت اقوام دیگر هستند . و این آیه تنها تجدید خاطره جنایات گشته
 است و هشداری است به جامعه نوبنیاد اسلامی که مبادا همان جنایتها
 و همان تباہکاری هایی که درسایه یهود و مسیحیت و نیز بدست طبقات
 سلطنت و زورمند پیشین انجام شد ، از نو و در زیر پرچم اسلام تجدید شود .
 و تجربه های تاریخی بعدی نشان داد که این هشدار چقدر بجا بود .

در نقش سود اگران

د راین نقش عالمان دینی مانند سود اگران و تجارت پیشگان داشت

۱- تنبیه الملک و تنزیه الامه (حکومت از نظر اسلام) - پاورقی آیة الله طالقانی
 الْمَتَّالِيُّ الَّذِينَ أَوْتُوا نِصْيَابَهَا مِنَ الْكِتَابِ يُوْمَنُونَ بِمَا لَبِثُوا
 وَالظَّاقُوتُ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هُؤُلَاءِ هُدُىٰ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا سُبْلًا

دین خود را همچون کالا میفروشند و شروت می‌اند و زندگی در چنین
موقعيت است که شروتند ترین مردم یک جامعه را در میان عالمان دینی
می‌بینی . دین درست این گروه تبدیل به ماده‌ای میشود که عجیب
قابلیت بسط و قبض و انعطاف پیدا میکند . مثل موم نرم میشود ، با همه
چیز میسازد ، هر روز بروطبق مصالح حضرات از آن شکلی و قیاسهای درست
میشود و با توجه باینکه هرگز حقیقت یک دین آسمانی با مناسخ چنین
آدمکها و با چنین سیاهکاریها و هدفهای غیر انسانی نمیتواند بسازد ،
بنابراین حقیقت دین برای همیشه در تو طنه سکوت میماند . در این
زمینه به آیات زیر بروم خوریم :

×   ×   ×

در حقیقت آنها که حقایق کتاب خدا را از مردم می‌پوشانند و آنرا
بهای پست و ناچیز میفروشند ، چنین مردمی جز آتش بکام خویش فرو
نمی‌برند (۱) . سوره ۲ آیه ۱۴

×   ×   ×

و هنگامی خدا از آنها که کتاب آسمانی نصیشان شد پیمان گرفت که
حقایق کتاب را بمردم بیان کنند و چیزی از آنرا از نظرها نیو شانند ولی
آنها پیمان خود را پشت سر اند اختنند و داشتند دین خود را به بهای
پست فروختند ، راستی چه تجارتی ناپستند کردند (۲) . سوره ۳-۱۸۲

×   ×   ×

و سپس بدنبال آنان نسلی جانشینشان شد که کتاب آسمانی را بعیراً
برده است ولی این نسل بجمع آوری شروت دنیاگی پود اخته ، حرفش هم
این است که بالاخره خداگاهمان را خواهد بخشید . (علاقه شروت -
اندوزی اینها آن چنان است که) اگر باز هم شروتی دیگر مانند آن بدینها

۱- ان الذين يكتمون ما انزل الله من الكتاب و يشترون به ثمنا
قليلا ، اولئك ، ما يأكلون في بطوط نهم الا النار

۲- و اذا خذ الله ميثاق الذين اوتوا الكتاب لتبيينته للناس ولا
تكتمونه فنبذوه و راء ظهورهم واشترون به ثمنا قليلا فبئس ما
يشترون

روکنده همان راهم خواهند گرفت مگر از آنها در کتاب آسمانی که
در میان راخوانده اند پیمان گرفته نشده است که در راه خدا چیزی جز
حقیقت نگویند (۱) • سوره ۷ - ۱۶۹

×   ×   ×

آیات الهی را به بهای ناچیز و پست فروختند و در راه حق به ایجاد
موائع دست زدند، راستی آنها به چه کار زشن سرگرم بودند (۲) •
سوره ۹ - ۹

×   ×   ×

شاهاده ایمان آورده اید! بسیاری از احیار و رهبان (دانشمندان)
دینی یهود و مسیحیت، اموال مردم را بنافق میخورند و در راه حق
به ایجاد موائع دست میزنند. بله، آنها را که طلا و نقره من اند وزند و آنرا
در راه حق (بعد مردم) نمی بخشدند به کیفری دردناک نوید شان ده (۳) •
سوره ۹ - ۲۴

در این زمینه آیات فراوان و متعدد دیگری هم هست که هدف کلی
آنها روی این مطلب متمرکز است که گروهی یا طبقه ای توانسته اند و یا
میتوانند انس دین خود را همچون حرفه ای بروای انباشتن ثروت بکار
بروند. توجه میکنید که در همین چند آیه که نقل کردیم، قرآن با چه خشمنی
به این نوع بهره بود اری ناپاکانه از دین من تازد، و من این سخن را
در مقاله قبل هم گفتم که با این توجه که خود قرآن یک کتاب مذهبی است
۱ - فخلاف من بعد هم خلف ورشو الکتاب یا خذ و ن عرض هست
الا دنی و یقollow سیف فرندا و ان یا تم عرض مثله یا خذ وه ، ال
یو خذ علیهم میثاق الکتاب ان لا یقولوا علی الله الا الحق و در سوانحه
۲ - اشتروا با آیات الله ثمنا قليلاً فصد و عن سبیله ، انهم ساء ما كانوا يعلمون
۳ - يا ايها الذين آمنوا ان كثيرًا من الا حبار والرهبان ليأكلون اموال
الناس بالباطل و يصدون عن سبيل الله والذين يكترون الذهب
والغضه ولا ينفقونها في سبيل الله فبشرهم بعذاب اليم

چنین حمله‌ای به گروه مدعیان دین میکند و این مطلب خود بسیار دقیق است. یعنی این تلاش و این کوشش قرآن میتواند این معنی را بدهد که تاریخ این تولد مردم همراه با آگاهی و بیداری نباشد، دین برای چنین تولد ای میتواند و سیله‌ای جهت استثمار و زیربست شدن و بد بخت ماندن بشود. چه از طرف طبقه سیاستمداران و چه از طرف طبقه عالیان دین. و با همین توجه است که می‌بینی قرآن با اینکه معمولاً حتی - المقدور خلاصه و عصاره گوئی میکند، در این مورد به جزئیات می‌پرسد از و بطور مکرر با زبانهای مختلف، انواع سوءاستفاده‌ها و خطراتی که از ناحیه روحا نیان ممکن است در جامعه بوجود آید، بیان میکند. و باز هم از همینجا است که می‌بینی قرآن به آگاهی عمومی تولد ارزشی فوق العاده قائل است. راستش هم این است که جز با آگاهی عمومی نمیتوان با چنین مسائلی و مشکلاتی به مبارزه رفت و در اینجا باز هم باید بین نکته توجه شود که در این آیات خطاب متوجه مردم است، مردم که تحت استثمارند و یا ممکن است در آینده استثمار شوند. و همین مطلب نشان میدهد که از نظر قرآن نقش عمومی تولد یک نقش مستقل است نه یک نقش دنباله رو و ضمیمه. این مردم اند که باید در سطحی آگاه شوند که توانائی بروخورد با مسائل و مشکلاتی که از کارشان می‌گذرد، را شته باشند. خلاصه برای پیکار با ناروائی‌ها تابسیح عمومی نشود احتمال پیروزی خیلی ضعیف است و بهمین دلیل قرآن را همیشه با "ناس" در ر صحبت می‌بینی. بزرگترین و مکررترین نقطه مستقیم خطاب قرآن "ناس" = عame مردم است و اصولاً قرآن روشن این نیست که مستقیماً بخواهد مانند معلمان اخلاق به موعده و نصیحت جنایتکار بپرسد ازد و اورا به کناره گیری از جنایت توصیه و سفارش نماید. قرآن نظرش این است که اصلاح حال جامعه و مبارزه با مقاصد باید بشکل مجموعی در جامعه صورت گیرد، یعنی مجموعه شکل جامعه باید طوری باشد که امکان جنایت در آن لااقل ضعیف شود. این است که باید هرچه بیشتر با مردم حرف زد و در آگاهی آنها کوشید.

امید وارم بتوانم در مقاله آینده این بحث را در سطحی عمومی تراز قرآن
یعنی با کمک حدیث، روایت و تاریخ ادامه دهم.
تا مقاله آینده

”بقیه از صفحه ۷۴“

خلق فلسطین میداند که تنها با درهم کوبیدن دم و دستگاه
سروکوبی و فشار با صلح دولت اسرائیل تو سط جنگ خلقی و تورده ای
ونیز تنها با ساختن فلسطینی که آزار از قید امپریالیسم و راسیسم
باشد انتقام ۲۵۴ شهید دیریاسین حقیقتاً پس گرفته میشود.

”دنیالله اخبار“

آلمان غربی

کفر دراسیون در انجویان فلسطینی و اتحادیه انجمن های اسلامی
در انجویان در اروپا ”گروه فارسی زبان“ طی جلسه مشترکی طرح یک
سری اقدامات و تلاشهای دفاعی از مبارزین فلسطین را مورد بررسی
قراردادند و تصمیم به همکاری بیشتر و مستقیم گرفتند. اخبار مرسو طه
از طرف ”کمیته فلسطین“ اتحادیه انتشار خواهد یافت.

ازیک د انشجوى علوم د ینى

ایران

نامه وارده

نگاهى به اوضاع ایران:

درحالى که تبلیغات پرخون دستگاه درسراسر جهان دم از ثبات سیاسى ایران میزند و پیشرفت معجزه آسای اقتصاد و اوضاع اجتماعی و بالارفتمن سطح زندگی و رشد سریع صنعتی را تبلیغ میکند و درخارج از مملکت عده اى رافریب داره و هد فشن جلب سرمایه گذاری خارجی است، بانگاهی سطحی به واقعیات، بن پایه بودن این تبلیغات به خوبی روشن میشود.

وابستگی شدید اقتصادی و نظامی ایران به آمریکا و زیان های خانمانسوزو ضد خلقی آن بر هیچکس پوشیده نیست و تازه همین اندازه وابستگی بسنده نبود، زیرا در چند هفته قبل از بزرگترین سرمایه داران آمریکا دعوت شد که با ایران بیایند و در رشتہ های مختلف سرمایه گذاری کنند. سرمایه گذاران آمریکائی هم که بعلت بحران و تورم شدید اقتصاد ایالات متحده به دنبال منطقه سود بخش تری هستند، از این دعوت استقبال کرده با ایران آمدند و پس از کفرانسها و مذاکراتی در تهران با مقامات دولتی، تصمیم گرفتند در رشتہ های مختلف از قبیل معادن - کشاورزی - صنایع - پخش و توزیع کالاهای غذائی و مصرفی - جاده سازی وغیره سرمایه گذاری کنند. زیرا با استفاده از منابع مفت و بیحساب، استثمار شدید کارگران محلی و تسهیلات فوق العاده مقامات ایران، میتوان از بیشترین بهره (حتی تا ۳۰ درصد) سود جست (و حال آنکه سود آنان در ایالات متحده از ۱۰ درصد تجاوز نمیکند و اینهم مورد تهدید قرار گرفته است). در اینجا قصه تجزیه و تحلیل ماهیت سرمایه گذاری خارجی راند اریم. منظور این است که خطوات آن بر هیچکس پوشیده نیست، ولی بعلت خفغان شدید، کسی را یارای مخالفت نمی باشد. تنهاییکی از راشمندان مبارز دینی "شار روان سید محمد رضا

سعیدی " در این باره بدیگر انشتمان دین و مردم ایران اخطار کرد اورا به زندان برند و در روز بعد از قتل قلعه، زیرشکجه های غیر انسانی کشته شد و جسد او را بد و اطلاع کسی دریکی از قبرستانهای قم دفن کردند و به کسی اجازه ندادند برایش مجلس ختم تشکیل دهد . از مجالس ختم مساجد منجمله مسجد حاج سید عزیز الله در بازار، مسجد ارک و مسجد هدایت جلوگیری بعمل آوردند . به دنبال آن مهندس نیک دادی دانشجوی پلی تکنیک تهران را زیرشکجه بقتل رساندند و در شیراز نیز دانشجویان معترض را زیرکنگره گرفتند و یکی از آنان ازشدت ضربات واردہ شریت شهادت نوشید . عده ای از روحانیون و عواظ قم و تهران از جمله آقایان مروارید، خزعلی، صلوانی، کلانترو آیة الله منتظری از مد رسان قم را بزنده اند اختند تا صد ای اعتراض از هلقوم کسی خارج نشود و پس از مدتی شکجه سه نفر اول رابه زابل و نفر چهارم را به کرمان و آیة الله منتظری رابه نجف آباد تبعید کردند . زیرا درستگاه دیکاتوری تحمل شنیدن کوچکترین اعتراض و یا اظهار مخالفتی از کسی ندارد (۱) .

از همه تبلیغات مسخره آمیزتر، سرو صدائی است که پیامون بازگشت کمو- نیست های انقلابی و همکاری آنان با سازمانهای امنیتی ! و اقتصادی ایران براه اند اخته اند .

پس از اینکه سازمان امنیت دکتریار سانژار را گرفتار کرد و به ماهیت واقعی او بود، بد انجهت که به تأیید یک انقلابی نیازداشتند، اورا وار ارکردند اعلام کند " چون پیشرفت های شگفت انگیز اجتماعی ایران اور اتحت تأثیر قرار دارد، خود را به مقامات امنیتی معرفی و تقاضای غفو کرده است " . از آقای دکتریار سانژار خواسته شد به دنیا اعلام کند که شرکت های تعاونی و نزدیک ایران دست کمی از کرانهای کویا و تعاونهای چین و آلمان شرقی ندارد و سپس بوسیله یکی از مداحان بی شخصیت درستگاه، رسول پرویزی جاسوس خانه زاد انگلستان و هم پالگی اسد الله علم اعلام گردید که این نظریه دکتریار سانژار اشتباه است و شرکت های زرعی ایران از آنها بهتر است زیرا بدون انقلاب سرخ و خونریزی بوجود آمده است .

به نبال آن، خود پرست از راه مانده ای چون برویز نیکخواه که خود را از هدف پست مقام پرستی مانده و به انقلاب ترسیده میدید، با یک سلسله عوام فریضی های مسخره و مضحك اعلام کرد که به اشتباه خود بین بوده است و به جای تغییر واقعیات باورهای خود را تغییر داده حاضراست برای تحکیم همبستگی ملی و پیوند عاطفی بادستگاه مترقب و انقلابی همکاری میکند.

مدارک این شخص برای پیشرفت ایران، آمارهای بین المللی و مطالعات پنجساله اش در زندان بونه و حال آنکه بی اساس بودن آمارهای بین المللی، آمارهایی که براساس اظهارات مقامات دولتی یا احیاناً مشاهده چند جای نمونه و بدون تعاس باتوجه تنظیم شده است، بروافوار واقع بین و آشنا به ماهیت ضد خلقی رژیم میرهن است. نیکخواه که دچارتضاد و سرگیجه شده است در یکجا میگوید یکسال قبل از گرفتاریم در روستاهای شمال ایران پس از پیدان وضع خوب دهقانان بی بودم که به انقلاب دهقانی نیازی نیست. زیرا پراذر انقلاب سفید اوضاع دهقانان رضایت‌بخش است. و در جای دیگر می‌گوید پس از پنجسال مطالعه در زندان و بوسیله آمارهای دخلي و بین‌المللی بدین نتیجه رسیده ام. اورد ر تمام نامه ها و مصاحبه هایش جزو تایش شاه کاری نمی کند؛ زیرا احتیاج به گفتن چیزی دیگری هم نیست و در روزیم دیگر یکاتوری پس از ستایش دیگاتور، هر کاری دلت خواست بکن.

نیکخواه از سپاهیان انقلاب دم میزند و آنها را پارتیزانهای می داند که آنچه دهقانان میخواستند بوسیله انقلاب دهقانی انجام دهند اینان به وجهی بهتریه تحقق رسانیده اند. اما ایشان که معتقد به قضاوت عینی و مطالعات مستقیم است، این اطلاعات را بوسیله کسانی بدست آورده است که میخواسته اند او چنان باوری پید اکند، در روستاهای دهافتاده و نزد یک تشریف نبرده اند تا وضع سوار را ببینند، نتیجه اصلاحات ارضی را مشاهده کنند و بنگزند که روستائیان از چنگال مالکان بی فرهنگ درآمده بشه چنگ زاند ارم های مسلح افتاده اند. از دام قرض های خانمان بربارده بانک کشاورزی خواران محلی نجات یافته گرفتار وام های خانمان بربارده بانک کشاورزی شده اند. ایشان خود را نخواسته با این مسأله آشنا کند که رژیم ضد خلقی

برای بهترکردن وضع مالکان و نجات آنان از یک انقلاب دهقانی محتمل، بنفع همان مالکان اقدام به اصلاحات ارضی مسخره کرد و بجائی سهام تضمین شده و پرمنفعت کارخانجات دلوقتی را در دست تقیم کرد تا بجای مکیدن خون دهقانان به مکیدن شیوهٔ جان کارگران بپرسد ازند و در حمایت رژیم سود بیشتری بپرسند. از طرف دیگر بازی مسخره شرکت کارگران در سود ویژه کارخانه را عنوان کرد. کارگران را به بدترین شکل ممکنه استثماری کنند و مزد ناچیزی بد آنان میدهند. در پایان سال نیز کارخانه در ارباستند سازی مقداری سیار کمی از سود واقعی را در میان کارگران تقسیم میکند و این در واقع مالیاتی است که بعنوان ساكت نگهدارشتن و سروکوش آنان پرداخت میگردد. آقای نیکخواه که از همه جایی خبر است و فقط بفرک آینده خود در ستگاه من باشد از وضع درخشنان بهدشت است سخن میگوید و حال آنکه در این مورد لازم نیست ایشان به روستاهای در ورافتاده سیستان و بلوچستان و فارس و کرمان و خوزستان بروند. لازم نیست شهرهای در ورافتاده مرزی را از نزد یک بیینند و حتی لازم نیست به جنوب فلکرد و محروم از همه چیز پایتخت قدم بگذرد بلکه زحمت کشیده سری به بیمارستان پهلوی در غرب پیشرفته تهران و بیمارستان سینا در مرکز شهر و سری به بیمارستان زنان بزنند و بعد در باره بهدشت متوجه سخن بگویند. در مورد توزیع درآمدهای نیز لزومنی نیست حقوق و مزایای دکتر اقبال را با حقوق و مزایای یک کارگر روزمزد مقایسه کنند، چون میترسم سراسام بگیرند و دیگر نتوانند در برخوبی باورهای عینی خود به رئیم خدمت کنند فقط بیکی از از همین ادارات دلوقتی تشریف ببرند و حقوق کارمندان معمولی و حتی رسمی آنرا بایک رئیس آن اداره و معاون آن بسنجند تا به مساهیت اجتماعی انقلاب سفید بی ببرند. به شرکتهای تعاونی روستائی که آب از لب و لوجه ایشان و پروریزی و دیگر مد احافن رئیم آورزان کرده است بروند. بیینند چگونه کالاهای مصرفی لوکس و تجملی را در مقابل محصولات تو لیدی و مایحتاج ضروری زندگیشان بد آنان قالب کرده اند و علاوه بر شهرهادهات راهم بصورت بازار کالاهای صنعتی آمریکا و اروپا در آورده اند.

آقای نیکخواه نه تنها خود برمیگردد و به خدمت رئیم در میآید بلکه مأمور

میشود به داشتگی خارج از کشور تو صیه کند که به صاف او بپیوندند .
زیرا اوراه راهنمایی کرده است .

آری رژیم عوام فریب باید به کارهای ضد خلقی خود رنگ توده ای بدهد و
جهانیان را بیشتر بفریبد و برای این کار نیازمند به مغزهای اندیشمند جوانی
است که دست کم در تئوری و اقداماتش را بوطیق فرهنگ جدید انقلابی
مترق جلوه دهد اما او غافل است که جوانان اندیشمند و مبارز خارج از این رژیم
فریب تبلیغات تهی مفروض دام گسترش های اورا نمی خورند و حتی برای از
دست رفتن یک انقلابی خود پرست و پو میده متأسف هم نمی شوند .

۱ - نه تنها این گروه بلکه زندانیان فراوانی در زندان های قزل قلعه قصر
خانه های مخصوص سازمان امنیت و شکنجه گاههای آنان ماهمه است
بدون تکلیف بسر میبرند و خانواره هایشان نه از اتهامات آنان باخبرند و
گاه نه از وجود ایشان . آقای مهندس رجبعلی طاهری چند ماه است که
در شهر از دستگیر شده و در تهران بدون تعیین تکلیف زندانی می باشد .
عدد ای از بازاریان تهران منجمله آقایان لاجوردی و لشکری و دوستانشان
مدتها است در زندان بسر میبرند و از سرنوشت شان اطلاعی در دست نیست.
اخیرا نیز آقای دکتر عباس شیبانی را در ستگیر کرده و به زندان اند اخته و به
خانواره اش اجازه نمی دهند که با ایشان تعاس گرفته کوچکترین اطلاعی
از او بگیرند .

همه خانواره های زندانیان سخت نگرانند و بیم آن در این که زندانیان به
سرنو شست سعیدی و مهندس نیک دادی دچار شده باشند .

MAKTABE MOBAREZ

---

publication of
persian speaking Group
United Muslim Students Organization
in Europe

نیاشنی پستی :

UMSO Persian Group
51 Aachen
Postfach 1712
W. Deutschland

تکشماره معادل ۳۰ ریال

